Cena egz. 20 groszy **Dziś w numerze:** *Katastrofalne zniszczenie na wybrzeżu...* **12 stron.**

DZIENNIK BYDGOSKI

Do „Dziennika“ dołączamy co tydzień: Tygodnik Sportowy i Dodatek powieściowy. Redakcja otwarta od godziny 8—12 przed południem i od 4—7 po południu. Oddział w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 5. Przedstawicielstwa: w Toruniu, ul. Mostowa 17 — w Grudziądzu, ul. Toruńska 22 w Inowrocławiu, ul. Toruńska 2 w Gdyni, Skwer Kościuszki 24, I ptr.

Przedpłata wynosi w ekspedycji i agenturach 2.95 zł. miesięcznie, 8.85 zł. kwartalnie; przez pocztę w dom 3.34 zł. miesięcznie, 10.00 zł. kwartalnie. Pod opaską: w Polsce 6.95 zł., zagranicę 9.25 zł. miesięcznie. Redakcja i Administracja w Bydgoszczy, ulica Poznańska 12/14. Rękopisów niezamówionych nie zwraca się.

Telefony: Redakcja 3316, 3326, Administracja 3315 — Oddział w Bydgoszczy 1299. | **Założyciel Jan Teska.** | Telefony Przedstaw.: Toruń 1546, Grudziądz 1294, Gdynia 1460, Inowrocław 420.

Numer 113 | **BYDGOSZCZ, czwartek dnia 20 maja 1937 r.** | **Rok XXXI.**

Hiszpania będzie zawsze hiszpańską.

Im dłużej trwa wojna w Hiszpanii tym bardziej się ludzie zaczynają przekonywać, że kraj ten najprawdopodobniej **pozostanie przede wszystkim... hiszpański.** Na pozór nie ma nic ciekawego w takim stwierdzeniu, że masło bywa maślane, w tym jednak wypadku musimy sobie przypomnieć powszechnie żywione obawy na temat obcych wpływów i skutków, jakie one mogą w przyszłości wywołać na ukształtowanie się nie tylko rządów, ale i ducha Hiszpanii.

Trzeba mieć dużo wątpliwości, czy Hiszpania będzie mogła się stać krajem prawdziwie faszystowskim. Rządy Primo de Rivery są wspaniałym dowodem starego przysłowia rzymskiego, że jeśli duo faciunt idem non est idem — **jeśli dwóch robi to samo, to to nie jest to samo.** Miały one być naśladownictwem Mussoliniego. Przykład był oddalony o kilkaset kilometrów. Pokazywał, **jak się przerabia półbolszewików powojennych w karne zastępy czarnych koszul.** Tworzył na wszystkich polach niespożyte wartości i przygotowywał grunt pod obecne Impero. Tymczasem Primo de Rivera nie umiał wygrać wojny z paru zbuntowanymi plemionami arabskimi w Maroko **i musiał wzywać pomocy francuskiej.** Zamiast organizować kraj, raczej go dezorganizował. Pod jego rządami tron królewski tak przegnił, że wystarczyło jedno lekkie dmuchnięcie — wybory gminne — aby się rozsypał już **nie w proch, lecz w nicość.**

Można sobie doskonale wyobrażać obecne rządy gen. Franco, sprawowane w czasie wojny przez oddany mu korpus oficerów i przy pomocy — jak to jest już głośne — wypróbowanych oddziałów niemieckiej policji politycznej SS. i czarnych koszul Mussoliniego. Ale jak to ma wszystko wyglądać po zwyciężeniu komunistów? Czy wtedy **nie wyjdzie na wierzch stary indywidualizm hiszpański i nie powtórzy w praktyce nowego wydania rządów Primo de Rivery?** Charakter narodowy nie zmienia się nawet w ogniu takiej potwornej wojny domowej — to pewna.

Jeśli taka organizacja Karlistów może czerpać soki swego istnienia z zapomnianej przed wiekiem walki Don Carlosa o tron hiszpański, jeśli na przekór wszystkim zasadom krycia się w terenie i upodobniania barwą do otoczenia może nosić czerwone berety, jeśli po stronie komunistów istnieje oddział, który zastrzegł sobie i to zastrzeżenie jest szanowane, że będzie on używany tylko do takich akcyj bojowych, które sam sobie wybierze(!), jeśli jeden oddział daje się rozrywać w bohaterskim oporze w strzępy, a drugie opuszczają plac boju z powodu źle ugotowanej zupy — to wszystko to można złożyć **na karb indywidualizmu.** Ale to nie wyczerpuje możliwości hiszpańskiej duszy narodowej. **Hiszpan jest jeszcze anarchistą z urodzenia.**

Cóż to jest anarchizm? Jest to **kierunek zaprzeczania wszystkich stałych form życia zbiorowego.** Anarchista ma wstręt do władzy świeckiej, do religii, nawet do przymusu życia w ramach gminy miejskiej czy wiejskiej no i naturalnie do małżeństwa i rodziny. Chce być **wolnym jak ptak.** Owszem, może

(Ciąg dalszy na stronie 2-ej).

Nadzwyczajna sesja parlamentu otwarta.

Izby ustawodawcze nie wiele będą miały do pracy

(Od własnego sprawozdawcy parlamentarnego).

Warszawa, 19. 5.

Nadzwyczajna sesja sejmu — **otwarta.** Prezydent Rzplitej przesłał na ręce marszałka sejmu i senatu **zarządzenie o otwarciu sesji** wraz z wyszczególnieniem tych projektów ustaw, które przez sejm mają być załatwione. Porządek prac parlamentu obficie się nie przedstawia. Poza znaczną liczbą międzynarodowych ustaw ratyfikacyjnych, do ważniejszych spraw należy: **ustawa o przedłużeniu urzędowania tymczasowych organów, czyli zarządu komisarycznego m. st. Warszawy.** Projekt przewiduje przedłużenie urzędowania zarządu miejskiego o rok jeden, mianowicie do października 1938 r. Na porządku dziennym znajduje się również **ustawa o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych,** która — jak już swojego czasu donosiliśmy — rozciąga obowiązującą w b. dzielnicy pr. ustawę o dodatkach komunalnych państw. podatku dochodowego na inne dzielnice. Sesja bież. przewiduje również projekt ustawy, o którym długo rozprawiano w prasie, a mianowicie **ustawy o szkołach akademickich.** Wiadomości o tym projekcie poprzedzane były najbardziej sensacyjnymi pogłoskami, a mianowicie, że projekt ustawy posiadać ma **charakter niejako drakoński,** że znacznie mają być **zaostrzone dotychczasowe sankcje** w stosunku do szkół akademickich itd. Wniosek ten dotychczas nie został wydrukowany. Wiadomości które przenikają do prasy, są bardzo skąpe. **Ostatecznie ma być załatwiona również zmiana granic województw: poznańskiego, pomorskiego, warszawskiego i łódzkiego,** której nie załatwił Senat.

Inne projekty ustaw dotyczą takich spraw, jak: ustawa o Polskiej Akademii Literatury, ustawa **o zaopatrzeniu uczestników walk o niepodległość,** wreszcie do ciekawszych będzie należał projekt ustawy o wykonywaniu zasady nieinterewencji w sprawy wewnętrzne Hiszpanii. O szczegółach tych projektów ustaw będziemy wiedzieli po ich rozesłaniu posłom.

Zainteresowanie również budzi **projekt ustawy o dodatkowym kredycie na rok 1937-38** czyli o dodatkowym kredycie do budżetu, który bardzo niedawno był uchwalony. Szczegółów tego wniosku brak.

Pierwsze posiedzenie sejmu wyznaczone zostało **na dzień 21 maja** na godz. 4 po południu. Sesja potrwa przypuszczalnie 10 do 14 dni. (r)

Nowy rząd czerwonej Hiszpanii

zapowiada walkę aż do zwycięstwa.

Walencja, 19. 5. (PAT). Nowy rząd, utworzony przez socjalistę Negrina, opublikował deklarację, która głosi m. in., **iż walka z powstańcami ma trwać aż do zwycięstwa strony rządowej i że przedtem żadne porozumienie nie jest możliwe.** Deklaracja wyraża ubolewanie, że organizacje zawodowe nie uczestniczą w gabinecie, nawołując je, aby poddały rewizji swe stanowisko. Deklaracja zapowiada, że rząd będzie wszelkimi siłami dążył do **utrzymania porządku na tyłach,** dodając, że ekscesy, których się dopuszczono, nie są niczym usprawiedliwione i za żaden rząd nie mógłby ich tolerować. Jednocześnie **rząd obejmie naczelne kierownictwo spraw wojskowych, podobnie jak politycznych i gospodarczych,** przy czym ma zamiar w najbliższym czasie stanąć przed parlamentem. W dziedzinie polityki zagranicznej nie są przewidziane żadne zmiany, zapowiedziany jest jedynie ponowny **protest przeciwko układowi o nieinterwencji,** który — zdaniem rządu w Walencji — ogranicza jego uprawnienia.

Angielska para królewska otoczona przez tłumy.

W czasie podróży na zamek Windsor angielska para królewska znalazła się wśród niezliczonych tłumów obywateli, które zamknęły jej dalszą drogę, wiwatując na cześć monarchy i jego rodziny. Dopiero interwencja policji zdołała uwolnić obleganą parę królewską.

Walka z anarchistami - celem rządu Negrina.

Paryż 19. 5. (PAT). Utworzenie nowego rządu hiszpańskiego wywołało w prasie francuskiej i kołach politycznych liczne komentarze. Dzienniki podkreślają, jako fakt pierwszorzędnego znaczenia, że **dwie naczelne organizacje syndykalistyczne, tj. będącce pod wpływami socjalistycznymi N. G. T., jak również anarchistyczna C. N. T. nie weszły w skład rządu,** a nawet, jak można wnosić z pierwszych komunikatów anarcho-syndykalistycznej C. N. T., nadawanych w nocy z Barcelony, zajęły wobec tego rządu stanowisko wyczekujące-nieprzychylne. Nowy premier Negrin, profesor medycyny, b. rektor uniwersytetu madryckiego, jest **socjalistą umiarkowanym,** zaliczającym się do grupy najbliższych przyjaciół politycznych Prieto, przewodniczącego umiarkowanego skrzydła partii. W kołach politycznych Paryża uważają więc, że **rząd Negrina będzie miał przedе wszystkim na celu ostateczną rozprawę z anarchistami.** Tym też tłumaczą, że mimo umiarkowanego oblicza, uzyskał on odrazu **gorące poparcie komunistów,** którzy chętnie będą widzieli likwidację swych najbliższych konkurentów na terenie robotniczym.

Na frontach — spokój.

Paryż, 19. 5. (PAT). Havas donosi z Avila (po stronie powstańców), że w dniu wczorajszym **panował kompletny spokój na wszystkich odcinkach frontów madryckiego i Toledo.**

Hiszpania będzie zawsze hiszpańską.

(Ciąg dalszy).

się łączyć w stadła, lecz **tylko przelotnie, dokąd mu chęci starczy.** Chce mieć zawsze niczym nieograniczone prawo wystąpienia z każdego związku, rozerwania każdych więzów. Chce być **wolnym, wolnym i jeszcze raz wolnym, wyzwolonym od wszelkiej zależności człowieka od człowieka.**

Najsłynniejszym propagatorem anarchizmu był **Maksymilian Stirner,** myśliciel niemiecki, ur. w roku 1806. Stworzył on **kierunek indywidualny.** Pragnął **zachować prawo własności** i sądził, że wszelkie ograniczenia w tym względzie są hamulcem absolutnej wolności. Przeczył mu w tym względzie pokrewna mu i współczesna dusza, Proudhon, który, będąc zwolennikiem anarchizmu, widział największego wroga ludzkości w prawie własności i pierwszy rzucił gromkie hasło: **własność to kradzież!**

W przeciwieństwie do tych pionierów anarchizmu indywidualnego, ich następcy Rosjanie **Bakunin i Krapotkin** stworzyli jeden - kierunek komunistyczny, drugi — kolektywistyczny. Anarchizm komunistyczny domaga się **wywłaszczenia wszelkiej własności.** Chce znieść nie tylko własność środków produkcji, ale i wytworzonych bogactw. Natomiast anarchiści kolektywistyczni zadawalają się zniesieniem własności narzędzi produkcji. Chcą z nich uczynić własność ogółu, pozostawiając ich eksploatację **wolno tworzącym się grupom.**

Wymyślony przez na pół oszalałego Niemca, uzasadniony przez dwóch zwariowanych arystokratów rosyjskich (Bakunin był hrabią, Krapotkin księciem, a obaj oficerami carskiej gwardii) przyjął się praktycznie tylko w Hiszpanii. W Europie gruntu zapuścić nie mógł mimo olbrzymich wysiłków swych twórców. Przeciwstawili mu się socjaliści i przeciwstawiał się zdrowy rozsądek, tudzież wstręt mas ludowych do głosicieli i wykonawców słynnej propagandy czynu, w praktyce szeregu bezsensownych mordów na wybitnych ludziach i ukoronowanych głowach, jak np. Bogu ducha winnej austriackiej cesarzowej Elżbiecie, zamordowanej sztyletem przez Luccheniego.

Tymczasem **w Hiszpanii anarchizm trafia na grunt podatny.** Hiszpan tym namiętniej kocha wolność, że jej nigdy nie posiadał i posiąść nie może, choćby z uwagi **na... indywidualizm swych wszystkich wodzów, przywódców, królów czy wielmożów.** Kto bowiem wiele pragnie wolności i jest możnym tego świata, może ją **tylko osiągnąć na koszt słabszych. Wolność wszystkich zamienia się zawsze w najokrutniejszą niewolę.** Ale Hiszpan, nie zdolny do zorganizowanego ograniczania swych namiętności, nie chce o tym wiedzieć **i pragnie potargania wszystkich więzów.**

Tylko z uwagi na nurtujący w Hiszpanii anarchizm możemy zrozumieć palenie kościołów i takie bezsensowne akty, jak powstania anarchistów katalońskich, nienawidzących całą siłą duszy faszystów, na tyłach armii Walencji, broniącej Madrytu i Katalonii! Ale w tym nie ma nic dziwnego. Gdy po wybuchu powstania rząd kataloński zwrócił się do ludności z wezwaniem tworzenia armii narodowej, anarchiści odpowiedzieli: **Milicję tworzyć będziemy, ale na koszary nie zgodzimy się w żadnym wypadku.** I dgy nie posłuchano ich zastrzeżeń, w świętym oburzeniu i z wielkiej nienawiści do faszystów, ale jeszcze większego umiłowania swych ideałów, **zaczęli... na drugi dzień rozganiać siłą zgromadzonych w koszarach rekrutów!!!**

Wyobraźmy sobie teraz, że w Hiszpanii zwycięży komunizm. Byłaby to, biorąc za punkt wyjścia wzory rosyjskie, surowa dyktatura i jeszcze bardziej surowa organizacja. Czy można sobie wyobrazić, że hiszpańscy anarchiści zgodziliby się na tego rodzaju rządy? Czy zgodziłby się cały naród, który jak dotychczas niczego nie umiał zorganizować? Kto wie, czy gdyby nawet przysłać **z pół miliona Czekistów z Rosji, potrafiliby oni narzucić tym rozhukanym temperamentom takie prawdziwie sowieckie wędzidła.**

Nie wiadomo, co się w Hiszpanii stanie. Ale kraj ten pozostanie hiszpański. Nie będzie ani faszystowski jak we Włoszech, ani narodowo-socjalistyczny jak w Niemczech, ani komunistyczny jak w Sowietach. Raczej jest pewne i pozostanie, **mniej lub więcej anarchistyczny bez względu na zasadniczą barwę główną.**

St. Strąbski.

Skutki oberwania chmury.

Katastrofalne zniszczenie na wybrzeżu.

Nieszczęście spowodowane przez żywioł i nieprzezorność ludzką.

(Od własnego korespondenta „Dziennika Bydgoskiego").

Gdynia, 19. 5. Jak już donosiliśmy, w czasie obydwu dni świąt przeszły nad Gdynią i wybrzeżem **silne ulewy, z których poniedziałkowa była w swych skutkach katastrofalna.**

Rozmiar katastrofy można było osądzić jednak dopiero wówczas, gdy opadły wezbrane wody. To też we wtorek w godzinach rannych w Kacku przy rzeczce Kaczej gromadzili się liczni ciekawscy. Nadmienić tu wypada niczym nieusprawiedliwione stanowisko dozorcy drogowego i jakiegoś inżyniera, którzy **nie pozwolili przedstawicielom prasy dokonania zdjęć zniszczonej przez rzeczkę jezdni i mostku, oraz prowizorycznie założonej kładki.** Wiemy dobrze, że mostów i podobnych obiektów fotografować nie można, ale ponieważ most już nie istniał, nonsensem było utrudnianie pracy dziennikarzom, chyba, że zarząd drogowy obawiał się dać prasie do ręki rzeczowe dowody świadczące o **fatalnej gospodarce drogowej i lekkomyślnym zabezpieczeniu rzeczki Kaczej** w tak ważnym punkcie komunikacyjnym, jak szosa Gdynia — Orłowo — Sopoty.

Wybryki rzeczki Kaczej

Rzeczka Kacza spływa ze wzgórz dość silną pochyłością pod torem kolejowym, czyni niewielki skręt i podchodzi do szosy tworząc przed tym niewielki staw w gospodarstwie p. Kühla i poruszając dalej przez umiejętnie wyzyskany spadek i śluzy turbinę dynamo i młyn. Z młyna spływa rzeczka Kacza poprzez ogród pod mostem na szosie Gdynia — Orłowo, a następnie wąskim paskiem, omijając wzniesienia, wpada w okolicy Domu Kuracyjnego do morza.

W poniedziałek około godziny 15-ej **wody rzeczki Kaczej tak bardzo wezbrały, że zaszła obawa zerwania mostku przez podmycie.** Obawa ta znalazła niebawem swe uzasadnienie. Szosa w tym miejscu stała kompletnie pod wodą, to też jadący nie widzieli, czy szosa jest uszkodzona, czy też nie. Około godz. 16-ej **autobus przepełniony pasażerami nadjechał ze strony Gdyni na niebezpieczne miejsce i już miał jechać dalej, gdy koń jadącej przed autobusem furmanki przeczuł widać instynktem zwierzęcym niebezpieczeństwo i zaczął się gwałtownie cofać.** Autobus musiał się cofnąć również i w tym właśnie momencie **runęła asfaltowa jezdnia w nurty wzburzonej rzeczki.** Tylko dzięki instynktowi zwierzęcia **udało się uniknąć strasznej w skutkach katastrofy autobusowej.** Rzecz jasna, że komunikacja została przerwana.

W gospodarstwie p. Kühla woda porobiła istne spustoszenia. Wielkie brukowane podwórze przedstawia dziś przepastne doły zawalone wyrwanymi głazami i drzewami oraz mułem. Obie śluzy przy młynie zostały kompletnie zniszczone. Staw zniknął, pozostała wąska struga rzeczki Kaczej. Dom mieszkalny p. Kühla został zalany na wysokość blisko metra wodą, tak, że **domownicy musieli być ewakuowani do wyżej położonych domów.** Olbrzymia stuletnia lipa rosnąca przy szosie została podmyta i zwaliła się w wyrwę w szosie. **Cały szereg innych domów i domków w Kacku i Orłowie znalazły się w poniedziałek również pod wodą,** tak, że **ludność musiała uciekać z nich, ratując swój dobytek.**

Szkody w Gdyni.

W Gdyni oberwanie się chmury poczyniło **stosunkowo mniejsze szkody.** Między innymi podmyte zostało i zwalone przejście przez tor przy ul. Śląskiej w okolicy Komisariatu rządu, **cała ulica Śląska została zamulona,** tak, że nad jej oczyszczaniem pracują dziesiątki robotników. Ulica Morska u wylotu ul. Leśniej zamulona została na wysokość 60 cm, co utrudniało kolosalnie komunikację na tej tak ważnej arterii. Ulice poprzeczne do Morskiej, mające silny spadek przedstawiały w czasie ulewy **rwące brunatne potoki.** Ślady po tych potokach w postaci zamulenia, podmycia płotów itp. są obecnie jeszcze bardziej widoczne, gdy woda ustąpiła.

Z przejścia i skutków poniedziałkowej ulewy **widać, że nie pomyślano wcale o możliwości katastrofy i najgroźniejszych miejsc na czas nie zabezpieczono.**

Woda zmyła zasiewy.

W całym powiecie morskim szkody są duże. Ulewny deszcz **rozmył na przestrzeni ok. 2 km świeżo wykończony odcinek ważnej arterii komunikacyjnej, łączącej zaplecze z Gdynią z pominięciem W. M. Gdańska — szosę Faszczyno — Gdynia.** Na przestrzeni ok. 500 m woda zerwała nie tylko nawierzchnię, ale i wyrwała teren na 2 m głębokości. Powódź nie uszkodziła mostów, jakkolwiek nasypy przy mostach są silnie podmyte. Również w Łebnie szosa została na dużej przestrzeni zmyta. **Uszkodzone zostały przewody telefoniczne i wiele słupów uległo wywróceniu.** Spływające masy wód na dużej przestrzeni w południowych gminach pow. morskiego **zmyły zupełnie zasiewy,** powodując tam niepowetowane straty. W wielu osiedlach np. w **Wielkim Kacku,** Kliniczu i innych, **znaczna ilość domów, zwłaszcza drewnianych, została poważnie uszkodzona, albo wręcz rozbita.** Na razie trudno określić dokładnie wysokość szkód, w każdym razie straty są bardzo wielkie.

Na dodatek — grad!

Wejherowo, 19. 5. (PAT.) Niezależnie od powodzi południową część powiatu morskiego w okolicach Ossowa-Linia **nawiedziło gradobicie.** Przez blisko pół godziny padał tam **grad wielkości gołębiego jaja,** koło Ossowej zaś zaobserwowano bryły lodu znacznie większe. **Wiele dachów zostało podziurawionych,** a duża ilość szyb wybita.

Program pobytu P. Prezydenta Rzplitej w Rumunii.

Bukareszt, 19. 5. Program wizyty P. Prezydenta Rzplitej w Bukareszcie jest już całkowicie ustalony. **P. Prezydent Rzplitej przybędzie do Bukaresztu w pierwszej dekadzie czerwca.** W dn. 8-ym czerwca P. Prezydent weźmie udział w obchodzie 7-ej rocznicy panowania króla Karola.

Program przewiduje, że po przyjeździe i oficjalnym powitaniu P. Prezydent Rzplitej przejedzie przez miasto wśród szpalerów wojska. Wieczorem w pałacu królewskim, w którym P. Prezydent zamieszka, jako gość króla, odbędzie się obiad galowy. Następnego dnia odbędzie się **rewia młodzieży przed P. Prezydentem Rzplitej i królem Karolem.** Po południu wydane będzie przez króla śniadanie w pałacu, a wieczorem obiad galowy i raut z koncertem.

Dnia następnego P. Prezydent Rzplitej będzie podejmować króla Karola i jego otoczenie śniadaniem w poselstwie polskim, po czym wraz z królem **wyjedzie do letniej rezydencji króla — Foiszor, w miejscowości Sinaja,** położonej w Alpach Transylwańskich o 120 km od Bukaresztu. Wieczorem tego dnia P. Prezydent Rzplitej uda się w drogę powrotną do Warszawy.

Podpisanie układów gospodarczych między Polską a Włochami.

Rzym, 19. 5. (PAT). Podpisano **układy polsko-włoskie: kontyngentowy i płatniczy,** oba obowiązujące do końca roku przyszłego. Układ handlowy stanowi znaczne rozszerzenie pod względem nomenklatury i obrotów w stosunku do prowizorycznego układu z roku ubiegłego. **Rokowania o dalsze układy gospodarcze trwają nadal.** Podpisania ich można się spodziewać w przyszłym tygodniu.

Ze strony włoskiej układy podpisał bezpośrednio przed swoim wyjazdem do Bukaresztu **minister spraw zagranicznych hr. Ciano.** Ze strony polskiej układy podpisali amabasador R. P. przy Kwirynale **A. Wysocki** i radca ekonomiczny min. spraw zagranicznych **Wszelaki.**

Rozmowy polityczne w Paryżu.

Paryż, 19. 5. (Tel. wł.) Litwinow w drodze powrotnej z Londynu do Moskwy zatrzymał się w Paryżu i odbył dłuższą konferencję z min. spr. zagr. Francji Delbosem. W dniu wczorajszym odbył min. Delbos także dłuższą rozmowę z ambasadorem polskim Łukasiewiczem.

Stan zdrowia Ojca św. znów budzi obawy.

Miasto Watykańskie, 19. 5. Korespondent „United Press" dowiaduje się od członków dworu papieskiego, bawiących w Castel Gandolfo, że lekarz przyboczny Papieża, prof. Milani usilnie prosił Piusa XI o odwołanie audiencji co najmniej do środy. **Stan zdrowia Ojca św. według otrzymanych tutaj wiadomości budzi ponownie obawy.**

3 czerwca — ślub księcia Windsor.

Paryż, 19. 5. (PAT). Z otoczenia księcia Windsoru zakomunikowano dziennikarzom, że **ślub ks. Windsoru z panią Warfield (Simpson) odbędzie się 3 czerwca.** Zaproszenia zostaną wystosowane jedynie do osób, które w ciągu ostatnich miesięcy podtrzymywały stosunki bądź z księciem Windsoru, bądź z panią Warfield. Zgodnie z powyższymi oświadczeniami, **nikt z królewskiej rodziny nie ma być obecny na ślubie.** Akt ślubu zostanie podpisany w merostwie w Monts.

Stronnictwo niemiecko-narodowe w Gdańsku rozwiązało się samo.

Gdańsk, 19. 5. (PAT) Nadzwyczajny kongres stronnictwa niemiecko-narodowego w Gdańsku z udziałem 65 delegatów oraz przewódcy stronnictwa narodowo-socjalistycznego Forstera **uchwalił jednogłośnie i bez sprzeciwu rozwiązanie stronnictwa niemiecko-narodowego i przystąpienie do organizacji narodowo-socjalistycznej.**

Na marginesie.

Zdaje się, że byłoby u nas zupełnie dobrze, gdyby nie istniała ogromna rozbieżność między teorią a praktyką. W teorii wszystko jest dobrze, wszyscy znają drogi ku szczęściu, tylko że niestety praktyka nie zawsze jest zgodna z tym, co się w teorii jak najsłuszniej wywodzi.

Przedstawiono nam właśnie artykuł zawarty w organie naczelnym Kolejowego Przysposobienia Wojskowego. Pod artykułem tym może się podpisać każdy uczciwy człowiek, porusza on bowiem bolesną zaiste sprawę częstych nadużyć grosza publicznego.

„Ostatnio gazety — czytamy — piszą szeroko o defraudacjach na kolejach. Zrozumiałe jest, jak bolą nas, kolejarzy, te przykre fakty, które — choć sporadyczne — mimo woli rzucają cień na całą wielką społeczność kolejową, dumną ze swej ofiarnej służby obywatelskiej, rzetelnej i czystą. Gdyby ci ludzie, którzy tak lekkomyślnie splamili honor granatowego munduru kolejarskiego mieli poczucie solidarności koleżeńskiej z wielotysięczną bracią kolejową, gdyby rozumieli, jaką niepowetowaną krzywdę wyrządzają w opinii publicznej tym licznym rzeszom ludzi czystych rąk, stojących twardo i karnie na swych posterunkach zawodowych, pracujących ciężko i ofiarnie dla państwa i dla swych rodzin, może by zawahali się przed spełnieniem swych występków.

Kolejnictwo jest jednym z najdonioślejszych i najbardziej odpowiedzialnych organów życia państwowego, to też defraudacje na kolejach są zjawiskiem szczególnie przykrym. Jeszcze boleśniej poruszyć nas muszą wypadki sprzeniewierzeń w stowarzyszeniach. Organizacje zawodowe i społeczne wszelkiego typu oparte są na stosunku wzajemnego zaufania i pomocy, istniejącego między ich członkami, albo też między całymi organizacjami a społeczeństwem i państwem. W stowarzyszeniach stawiających sobie za cel bezinteresowną służbę obywatelską, skupiają się ludzie najlepsi, umiejący żyć dla ideału, dla realizacji najwyższych zadań narodu i państwa. Gdy między takimi ludźmi znajdzie się defraudant, osobnik nieuczciwy, nadużywa on w sposób szczególnie złośliwy dobrej wiary swych kolegów i zwierzchników i krzywdzi bardzo ciężko swoją organizację, podając w wątpliwość jej dobre imię, zdobyte kosztem tylu prac, wysiłków i pozytywnych osiągnięć.“

Po omówieniu moralnych przyczyn tych coraz częstszych nadużyć organ KPW słusznie stwierdza:

„Jeśli idzie o stowarzyszenia, to jasne jest, że wszelka masowość powiększa zawsze i wszędzie prawdopodobieństwo wciśnięcia się do organizacyj ludzi nieodpowiednich, a wymykających się kontroli. Nie można tego uniknąć zwłaszcza w tych organizacjach, które z natury rzeczy rozbudowują się szybko i szeroko.

Sprawy to przykre i tylko z trudem można o nich pisać. Ale wiążą się one z tym, co „ludzkie, arcyludzkie“, z realnym życiem „z konkretną rzeczywistością, nie wolno tedy pomijać ich milczeniem.“

Ten artykuł przypadł niewątpliwie członkom KPW do przekonania. Niektórzy tylko — bardziej wtajemniczeni w sprawy zarządu głównego KPW — mają wątpliwość. I ci właśnie podali nam wiadomość, że i w naczelnych władzach Kolejowego Przysposobienia Wojskowego znalazły się jednostki, które sprzeniewierzyły z funduszów publicznych przeszło 50.000 zł, a zarząd główny uznał za pożyteczne tę przykrą sprawę okryć milczeniem. Możeby zarząd główny KPW wyjaśnił, ile w tej plotce jest prawdy. Bo przecież nie można pisać w reprezentacyjnym organie, że takich spraw nie wolno pomijać milczeniem, a jednocześnie tuszować wyczyny „parszywych owiec“ na własnym podwórku.

Zarząd główny KPW ma głos: Czy było sprzeniewierzenie funduszów KPW? Czy naprawdę 50.000 zł zebranych od najbiedniejszych kolejarzy dostało się w ręce ludzi nieuczciwych?

List ze Śląska.

Otwarcie IX Targów Katowickich.

(Od własnego korespondenta „Dziennika Bydgoskiego“).

Katowice, w maju 1937 r.

Na terenach targowych w Katowicach, obok Parku Kościuszki, panował w sobotę 15. bm. w godzinach popołudniowych niezwykle ożywiony ruch. Sznury samochodów i tłumy publiczności ściągnęły z miasta w kierunku parku na otwarcie tegorocznych, IX Targów Katowickich. Około godziny 18 zjawili się przedstawiciele władz, duchowieństwa i sfer gospodarczych. Wśród przybyłych zauważyliśmy wojewodę dr Grażyńskiego, delegata Min. Przemysłu i Handlu p. radcę Sokołowskiego, marszałka sejmu śląskiego Karola Grzesika, ks. infułata Kasperlika, reprezentującego Kurię Biskupią, prezydenta miasta dr Kocura i dyrektora rozgłośni katowickiej p. Ligonia.

Przed otwarciem targów przemawiał prezydent dr Kocur, stwierdzając m. in., że targi katowickie dobrze zdały egzamin sprawności i stają się poważną imprezą gospodarczą na kresach zachodnich. Następnie zabrał głos dyrektor rozgłośni p. Ligoń. Na tegorocznych targach radio urządziło własny dział propagandowy. Okazuje się, że z 13 miejsca w Europie wysunęliśmy się pod względem liczby abonentów-radiosłuchaczy na 8 miejsce. Liczba abonentów wzrośnie jeszcze bardziej, jeżeli producenci aparatów dostosują ceny odbiorników radiowych do siły nabywczej i kieszeni polskiego konsumenta.

Po tych wstępnych przemówieniach wojewoda dr Grażyński dokonał przecięcia wstęgi i ogłosił IX Targi Katowickie za otwarte.

Targów Katowickich nie można porównywać do tego rodzaju dorocznych imprez w Poznaniu. Odbywają się one w znacznie skromniejszych rozmiarach niż Targi Poznańskie, niemniej jednak udział w nich tak wystawców jak i zwiedzających jest zawsze bardzo wielki. Niezmiernie bogato w porównaniu do lat ubiegłych przedstawia się na targach w tym roku dział samochodowy. Szczególne zainteresowanie budzi nowy, mały model „Polskiego Fiata“. Cena 3.800 zł jest jak na nasze stosunki pewnego rodzaju rewelacją. Przy tym mały ten „Chausseefloh“ (jak go tu z niemiecka żartobliwie nazywają) ma być bardzo ekonomiczny w użyciu paliwa.

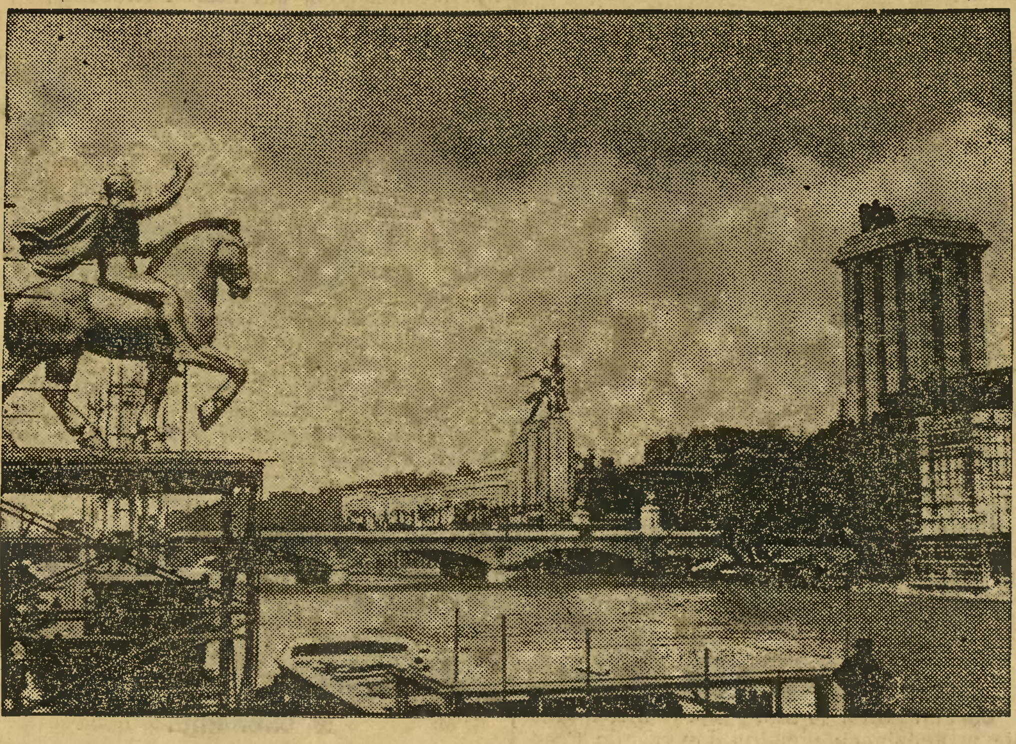
Z innych działów na uwagę zasługują bardzo liczne eksponaty wyrobów przemysłu metalowego i elektrotechnicznego. Wśród wystawców przeważają firmy katowickie i chorzowskie. Poza tym jest wiele wystawców z Krakowa, Warszawy i Poznania. Nie brak również wystawców zagranicznych. „Wesołe miasteczko“ obok hali wystawowych cieszy się ogromnym powodzeniem.

Targi potrwają do 1 czerwca br. Zwiedzający korzystają z 33 proc. zniżki kolejowej w obie strony.

* * *

W ubiegłą sobotę nad ranem zmarł w Katowicach zasłużony działacz Polskiego Stronnictwa Chrześcijańskiej Demokracji na Śląsku, adwokat śp. Stanisław Kobyliński. Zmarły był komisarzem plebiscytowym w Zabrzu, członkiem Śląskiej Rady Wojewódzkiej, senatorem R. P. i członkiem licznych organizacyj społecznych. Zmarły, który pochodził z Pomorza, pracą swą zaskarbił sobie szacunek i uznanie społeczeństwa Śląskiego. **T. B.**

Z wystawy paryskiej.

Z prawej strony widać 50-metrową wieżę, pawilonu niemieckiego, z lewej — posąg jeźdźca przed pawilonem włoskim.

„...Czasem bywa smutno!“

Z oślej łąki wychowawczej Z. N. P.

Przyczynkiem do „błogosławionej“ **państwowo-twórczej działalności Z. N. P.** będzie — na marginesie ostatniego procesu przeciw „Dziennikowi Bydgoskiemu“ — poniższy niezwykle pedagogiczny wierszyk, znajdujący się na str. 9 książki szkolnej przeznaczonej na oddział IV szkół powszechnych. Tytuł książki: **„Patrzę i opisuję“.** Autor: Stefania Baczyńska, wydane nakładem **„Naszej Księgarni“** Spółki Akcyjnej **Z. N. P.,** Warszawa 1933.

W SZKOLE I W DOMU.

W szkole zawsze jest wesoło
W domu czasem bywa smutno,
W szkole miło skakać w koło,
W domu za to — burę utną.
Do szkoły się biegnie szybko
Do dom wlecze się powoli
W szkole jest się zawsze zdrowszym,
W domu czasem głowa boli.
W szkole trzeba grzecznie siedzieć,
Pilnie słuchać i pracować.
W domu można nic nie wiedzieć
Gdzie co leży? gdzie co schować?
Co tam dobrze, — tu nie bardzo,
Co tu ujdzie — tam ukarzą,
Ale nigdzie nie pogardzą
Czystem sercem jasną twarzą.

* * *

Ładne rzeczy! Ot dom! — Niech go... cholera! A to „burę w nim utną“ a to „głowa boli“, a nieład, nieporządek, groch z kapustą taki, że nie wiadomo, gdzie co leży, gdzie co schować“. Po prostu porozrzucane wszystko do góry nogami. Widzimy ten miły domeczek: szczoteczki do zębów obok pasty do butów, grzebienie w garnkach do mleka, brudne ścierki razem z kołnierzykami w tej samej szufladzie gdzie jest i masło wychylające się z papierka i śledź zawinięty w Dziennik Bydgoski i stłuczony słoik z konfiturami, pływającymi w atramencie z rozbitej flaszeczki i w ogóle różne „nie bardzo“, które „tu ujdą“.

Pewnie, że w takim domu (znicz, ognisko, krąg rodzinny) „czasem bywa smutno“ i biedny dzieciak, który miał szczęście **liznąć coś niecoś literatury Z. N. P.,** „do dom wlecze się powoli“ stęskniony, by czuć nad sobą jakąś ojcowską sprawiedliwą rękę, która potrafiła by nawet skarcić, ale i podciągnąć wyżej i skierować do stania w szeregu. Ale gdzie tam! Tylko w szkole „ukarzą“ miłośnie, serdecznie, mądrze, tam w tej wstrętnej dziurze „ujdzie wszystko“. Gdzie by kto dbał, myślał, rozumiał i potrafił! Niemasz nikogo stosownego, więc polskie elitarne dziecię dyma z podskokiem do swoich ludzi, do godnego siebie środowiska „do szkoły biegnie szybko“, wylatuje wprost z entuzjazmem nad poziomy, co tym więcej jest uzasadnione, że właśnie „w szkole miło skakać w koło“, a któż by tego nie pragnął, zwłaszcza jeśli wie, że to nie tylko bardzo przyjemne lecz i nad wyraz higieniczne zajęcie i „w szkole jest się zawsze zdrowym“.

Współpraca domu i szkoły w oświetleniu tego wierszyka wygląda zaiste bardzo zachęcająco. Miłe i lube dziatki wyjdą nam z takiej szkoły, prawdziwe „podpory starości“ po rodzicielskich trudach i znojach, interpretujące czwarte przykazanie bardzo sympatycznie i niewątpliwie też **staną się dzielnymi obywatelami Państwa, które wszakże nie jest czym innym, jak wspólnym nam Domem Rodzinnym całego narodu.**

Zofia Zelska-Mrozowicka.

80 uczniów nie dopuszczono do matury

za oszustwa maturalne.

Lwów, 19. 5. Powtórna matura pisemna rozpoczęła się w gimnazjach lwowskiego kuratorium we wtorek, 18 bm.

Do powtórnego egzaminu dojrzałości **nie dopuszczono około 80 uczniów za udział w wykrytej aferze Mehrerów z tematami maturalnymi.**

Najwięcej ofiar jest w gimnazjum II we Lwowie, w którym na 34 abiturientów nie dopuszczono do ponownej matury 11-tu w tym dwu celujących.

Wśród maturzystów panuje wielkie poruszenie, przy czym ogólnie wskazują na fakt, iż **nie tylko nie dopuszczeni uczniowie byli w posiadaniu tematów, ale prawie wszyscy abiturienci.**

Przeciwko niedopuszczonym nie toczą się dochodzenia, przesłuchano ich tylko w charakterze świadków.

Trup w kolejce podziemnej.

Tajemnicza zbrodnia, która pasjonuje Paryż.

Paryż, 19. 5. (PAT.) Cała prasa i szerokie koła mieszkańców Paryża pasjonują się od niedzieli **sensacyjną zbrodnią popełnioną w wagonie kolejki podziemnej.** Zbrodnia ta popełniona została w niesłychanie zagadkowych okolicznościach. Gdy pociąg kolejki podziemnej wyruszył z punktu końcowego tzw. Bramy Charenton, na pierwszym przystanku **grupa trzech młodych dziewcząt i oficer lekarz wsiedli do wagonu klasy pierwszej zupełnie pustego,** ponieważ nie było już miejsc w przepełnionych wagonach klasy drugiej. Spostrzegli oni w wagonie leżącą na ławce **młodą kobietę ze sztyletem tkwiącym w szyi.** Lekarz skonstatował, że już rannej nic pomóc nie może, ponieważ przebitą została arteria. Lekarz ten niebawem wycofał się z wagonu i zniknął w tłumie na peronie. Zaalarmowana służba kolejowa i policja przybyła na miejsce natychmiast, jednakże ranna nie zdołała już wypowiedzieć ani słowa.

Wdrożone śledztwo stanęło wobec zagadki, kiedy i w jakich okolicznościach popełniono zbrodnię. Wagony kolejki podziemnej są całkowicie oszklone, tak, iż nawet przejścia pomiędzy wagonami zaopatrzone są w oszklone drzwi. Ponieważ wszystkie wagony sąsiednie były przepełnione publicznością, a wagon, w którym znaleziono zamordowaną był zupełnie pusty, przy wyjściu ze stacji końcowej **wszystko co się działo w tym wagonie mogło być widziane z wagonów sąsiednich.** Władze śledcze skłaniają się do przypuszczenia, że morderstwo popełnione zostało przed wyruszeniem pociągu ze stacji wyjściowej, gdyż na pierwszym przystanku, na którym morderstwo zostało spostrzeżono nikt z wagonu nie wysiadł.

Jak stwierdzono, **zamordowana było kasjerką jednego ze sklepów paryskich, przy czym jednocześnie wieczorem występowała jako fordanserka w jednym z dancingów na Montmartre.** Ze względu na niezwykłe okoliczności morderstwa sprawa ta wywołuje ogromne zainteresowanie.

Z kraju.

Aresztowanie huliganów żydowskich w Międzyrzecu Podlaskim. Międzyrzec — miasto liczące około 20.000 mieszkańców, w czym blisko 80 proc. żydów, było ostatnio terenem krwawych zajść. Po manifestacji 1-majowej, w której brali udział prawie wyłącznie żydzi, na chłopców, wychodzących ze szkoły napadła grupa wyrostków. W obronie bitych malców stanęło kilku przechodniów. Na jednego z nich napadł tłum żydów, bijąc do utraty przytomności i chcąc zemdlonego wrzucić do rzeki. Szczęśliwym zbiegiem okoliczności zjawiła się policja, która wyrwała bitego z rąk rozjuszonego tłumu. Prowokacyjne zachowanie się żydów doprowadziło w końcu do reakcji ze strony ludności polskiej. Rozgorzała walka, w wyniku której jeden żyd dogorywa w szpitalu w Warszawie, kilkunastu jest rannych, z Polaków również kilku zostało poranionych. Trzech huliganów żydowskich, przytrzymanych z bronią w ręku na ulicy, policja aresztowała.

Coraz więcej wytwarzamy energii elektrycznej. Biorąc za podstawę dane elektrowni o mocy instalowanej ponad 1.000 kw na przestrzeni 12 lat, począwszy od r. 1925 produkcja energii elektrycznej w Polsce stale wzrasta. W porównaniu z rokiem 1925, produkcja wzrosła o 1200 milionów kilowatgodzin do 2868 miln. kw. Wprawdzie jeszcze nie osiągnęliśmy stanu z roku 1929, a mianowicie 3023 miln. kw, nie mniej spadek, które w r. 1933 doszedł do 2203 miln. kw od r. 1934 został zahamowany, stale już wzrastając, produkcja bowiem osiąga w r. 1934 — 2427 miln. kw, w r. 1935 — 2608 miln. kw, w r. 1936 — 2868 miln. kw.

Spożycie cukru w Polsce nadal wzrasta. W marcu br. spożycie cukru w Polsce wyniosło 396.732 kwintali, a zatem o 44.190 kwintali więcej, jak w marcu 1936 r. Równocześnie zmniejszył się zapas cukru na dzień 1 kwietnia 1937 r. do 2.994.974 kwintali. W roku 1936 w dniu 1 kwietnia wynosił 3.011.336 kwintali.

Walka z bandytą. W Bełchatowie (koło Łodzi) policja otoczyła dom, w którym ukrywał się niebezpieczny bandyta. Bandyta ostrzeliwał się z rewolweru systemu „Parabellum". W wyniku strzelaniny zranionych było kilka osób, a między innymi 11-letni Jan Siedlecki, którego w stanie bardzo ciężkim odwieziono do szpitala w Piotrkowie Trybunalskim. Bandytę ujęto.

Fałszywe oszczędności na kolejach
opłaca społeczeństwo ofiarami w ludziach.

Przed kilkoma dniami skończył się w Katowicach wyrokiem skazującym niższych urzędników kolejowych **proces o straszną katastrofę kolejową w Mysłowicach,** która pociągnęła za sobą wiele ofiar w ludziach.

Warszawski tygodnik „Wiem wszystko" przenika za kulisy tego procesu, zamieszczając wielki reportaż z sali sądowej.

„W dniu katastrofy **oświetlenie było tak nikłe, że z odległości ponad dziesięć metrów nie można było zobaczyć człowieka.** Na peronie nikt nie pilnował wjazdu pociągu. Nie brano pod uwagę tego, że w porównaniu z latami ubiegłymi ruch w roku 1936 zwiększył się prawie o 40 proc. i należało zwiększyć ilość obsługi i parowozowo-godzin, lecz przeciwnie, w imię „oszczędności" zamęczano nadmiarem obowiązków pracujących ludzi, a godziny pracy parowozów zmniejszono o 25 do 30 proc.

Przy wprowadzaniu pociągu zatrudniało się dawniej cztery osoby, teraz, tylko jedną. Oskarżony Urbanek np. obsługiwał do tego sześć aparatów telefonicznych i zmuszony był prowadzić trzynaście książek!...

W roku 1935 były na stacji trzy stawidła połączone blokiem, wspólnie działające — teraz jest jedno i to luźne i odpowiedzialność trzech ludzi została przelana na jednego człowieka.

Zawiadowca stacji w roku 1933 miał do dyspozycji 72 parowozo-godzin — ostatnio zmniejszono je do 42.

Portier, Antoni Siekierski, występujący w procesie w charakterze świadka, miał do wykonania również **niezliczoną ilość funkcji:** zajmował się manewrowaniem pociągami(!), przestawianiem zwrotnic(!), świeceniem i gaszeniem lamp na peronach(!)"

Słowem, z niebywałą wprost lekkomyślnością zastosowano oszczędności, które naraziły Państwo na stratę cennego taboru kolejowego oraz na utratę dobrego imienia w dziedzinie bezpieczeństwa komunikacji, społeczeństwo zaś uświadomiło, że **władze kolejowe nie liczą się absolutnie już nie tylko z wygodą podróżnych, ale nawet z ich życiem.** Kto za to zapłacił? Oczywiście wykonawcy tych bezmyślnych zarządzeń „oszczędnościowych" — oni zasiedli na ławie oskarżonych, oni zostali skazani.

100 milionów złotych kosztuje
zmarnowany rok akademicki.

Sanacyjne, bo subwencjonowane pismo akademickie „Dekada" twierdzi, iż **bieżący rok akademicki można już uważać za naukowo zmarnowany,** stara się wyrazić tę stratę w pieniądzu. Oblicza, iż rok akademicki ma u nas obecnie „wartość" około 100 milionów złotych.

„Doszliśmy do przekonania, że ostatni rok akademicki kosztował nas straty 100 milionów złotych. A wyliczenie tej kwoty jest bardzo jasne i proste.

W preliminarzach M. W. R. i O. P. wynoszą wydatki na naukę i szkolnictwo akademickie zł 27.233.800, na państwowe stypendia akademickie zł 1.665.000. Fundusz opłat studenckich zł 8.120.000 — daje to razem kwotę zł 37 milionów. Jeżeli policzymy, że **utrzymanie 50.000 akademików kosztuje ich rodziny, lub też ich samych, wreszcie pomoce instytucyj samorządowych, czy prywatnych przeciętnie po 100 zł miesięcznie, tj. zł 1.200 rocznie** — otrzymujemy po pomnożeniu przez liczbę studentów 60 milionów złotych.

Dodajmy do niej kwotę zł 37 milionów, a **otrzymamy 97 milionów złotych, które poszły na marne, albowiem wydane na naukę, nie spełniły w tym roku swego zadania.**

Oczywiście sanacyjna „Dekada" nie dodaje, że przyczyną zmarnowania 100 milionów złotych i roku życia pięćdziesięciu tysięcy młodych ludzi jest **błędna polityka naczelnych władz szkolnych.**

Wojewoda pomorski w Czersku.

Czersk. Dnia 14 bm. przybył niespodzianie w godzinach popołudniowych do Czerska p. wojewoda Wł. Raczkiewicz na inspekcję. Szczególnie zainteresował się p. wojewoda sprawami bezrobocia, odbywając na ten temat konferencję z władzami miejskimi. M. in. zwiedził w towarzystwie burmistrza p. Prabuckiego prace doraźne na nowym rynku. Z powodu spóźnionej pory robotników już nie zastał. Po przeszło półgodzinnym pobycie odjechał p. wojewoda samochodem w kierunku Starogardu. Dla ulżenia doli bezrobotnych, pozostawił p. wojewoda na ich cele pewną kwotę pieniężną.

Przed jubileuszem gimnazjum w Chełmnie.

Chełmno. Komitet obchodu 100-lecia gimnazjum męskiego w Chełmnie prosi wszystkich byłych uczniów tego zakładu, chcących wziąć udział w uroczystościach jubileuszowych w dniu 6 i 7 czerwca br., o zgłoszenie się do dnia 23 maja celem zapewnienia kwater. Zgłoszenia prosimy skierować pod adresem dyrekcji gimnazjum męskiego w Chełmnie (Pomorze).

W związku z powyższą uroczystością odbędzie się 6 czerwca o godz. 16-ej w auli gimnazjum zjazd filomatów pomorskich.

Ze świata.

— **Sukces polskich tańców ludowych w Nicei.** W Nicei rozpoczęły się tu święta prowincyj francuskich oraz folkloru zagranicznego, w którym bierze udział 8 narodów. Podczas zbiorowego występu w Operze wielki sukces odniosła grupa polska w strojach krakowskich, która odtańczyła szereg polskich tańców ludowych.

— **Wystawa higieniczna w Wiedniu.** W obecności prezydenta Miklasa i wielu dostojników państwowych w pałacu wystawowym Targów Wiedeńskich otwarto wystawę higieniczną, która zawiera nadzwyczaj interesujące eksponaty z dziedziny higieny, wszystkich odnośnych przemysłów, uzdrowisk austriackich, ubezpieczeń społecznych. W dziale niemieckim uwagę zwraca słynny szklany model człowieka oświetlany od wewnątrz i świetnie orientujący przeciętnego widza w zasadach anatomii i fizjologii.

— **Nowa radiostacja katolicka w Brazylii.** Z Rio de Janeiro donoszą, że w najbliższych dniach zostanie tam otwarta nowa radiostacja „Vera Cruz", która ma służyć wyłącznie propagandzie katolickiej w Brazylii. 500 anonimowych fundatorów wyłożyło na ten cel pół miliona milrejsów.

— **Kościół św. Trójcy w Kownie,** jedyny gdzie liczne społeczeństwo polskie miało nieograniczone prawo do jednego nabożeństwa porannego, stał się od paru tygodni miejscem brutalnych prowokacyj antypolskich, które w ostatnią niedzielę doprowadziły do tego, że banda Litwinów poturbowała kilku Polaków.

— **Na ślubie ks. Windsoru i pani Warfield (Simpson)** obecni będą z rodziny królewskiej ks. Kentu, jako pierwszy drużba, wraz z siostrą. Poza tym przybyć mają podobno na ceremonię ślubną m. in. Winston Churchill i Llyod George.

— **Projektowany lot dookoła świata** znanego lotnika rumuńskiego ks. Cantacuzene napotyka na trudności z powodu odmowy Sowietów udzielenia zezwolenia na przelot, pomimo usilnych interwencyj dyplomatycznych i międzynarodowej federacji lotniczej.

— **W Duisburgu wykryto aferę łapownictwa,** w której zamieszany jest b. kierownik oraz dwóch inspektorów tamtejszego urzędu budowlanego niemieckich kolei państwowych. Oskarżeni są oni o przyjmowanie w okresie od 1924 do 1930 r. łapówek w ogólnej wysokości 375 tys. marek. Czwarty z oskarżonych uciekł zagranicę.

— **Katastrofa na morzu.** W cieśninie sundzkiej parowiec szwedzki zderzył się z duńskim statkiem „Tietgen". Parowiec zatonął wraz z załogą. Na miejsce wypadku wysłano liczne statki i samoloty.

Jacek Brzezina.

POWIEŚĆ

ROZDZIAŁ I.

Pająki rozsnuwają sieci.

Głowa pułkownika R. W. Pertwee osadzona na dziwnie długiej szyi, zoranej podłużnymi bruzdami zmarszczek chwiała się niczym balon na uwięzi. Kościste palce szarpały wąs, zwisający z pod wystającego nadmiernie nosa. Rasowa, sucha twarz była bezbarwna, nie wyrażała żadnego stanu duchowego. Pałąk zgarbionych pleców łączył artretycznych łukiem oparcie fotelu z zielonym pokryciem biurka.

Ręka pułkownika puściła siwy wąs. Nakreślił szybko parę zdań na okładce leżącej przed nim teczki i wręczył ją stojącemu obok sekretarzowi:

— Do archiwum!

— Yes, Sir! — elastyczna postać urzędnika znikła na chwilę za ciężkimi drzwiami gabinetu.

Pułkownik powiódł bystrym wzrokiem po siedzących naprzeciw niego oficerach. Sztywne karki, gładkie wygolone twarze, zimny blask szarych oczu. Kolorowy rząd wstążeczek orderowych, blizny zdobyte na wszystkich kontynentach świata... Sztab główny „Secret Service"*) zebrał się na naradę.

John Gunther, pierwszy sekretarz pułkownika, zjawił się z powrotem i stanął dyskretnie za fotelem swojego szefa, piastując pod pachą pełną papierów teczkę — dowód swojej władzy.

— A więc — głos pułkownika skrzypiał niczym zardzewiałe tryby — kartoteka kapitana Mc Leoda została odesłana do archiwum. Obecnie nic innego w tej sprawie nie można przedsięwziąć. O kapitanie Mc Leodzie nie zapomnimy, lecz chwilowo mamy daleko ważniejsze zadanie — zlikwidowanie pewnych luk. jakie się po jego zniknięciu wytworzyły na terenie Persji. Dlatego panów tutaj zawezwałem! Potrzebuję waszego zdania... — Chrząknął szarpiąc gwałtownie wąsy.

Słuchacze siedzieli nieporuszeni. Ani jeden muskuł nie drgnął na ich zaiste kamiennych twarzach. A przecież wiedzieli doskonale, ile podobnych teczek znajduje się w przepastnym archiwum „S. S.", ilu podobnych Mc Leodowi ludzi znikło, przestało egzystować w nieubłaganej powodzi wypadków.

Numer półki w kamiennych suterynach archiwum był jedynym wspomnieniem po tych, co życie swoje oddali dla dobra Króla i Imperium Brytyjskiego.

— Nie możemy zwlekać — ciągnął dalej pułkownik — placówka w Teheranie jest zbyt ważna, by można ją było pozostawić na łasce losu. Jest również zbyt ważna, by posłać na nią byle jakiego fuszera. Wybór następujący kapitana Mc Leoda jest pierwszym i może najważniejszym punktem dzisiejszej konferencji. Chciałbym usłyszeć zdanie panów w tej kwestii.

Zapanowało chwilowe milczenie. Jakoś nikt nie kwapił się z daniem odpowiedzi. Prawdopodobnie nie bez znaczenia był tutaj fakt, że pułkownik znany był z tego, iż nie dopuszczał nikogo do głosu, że kierował się zawsze li tylko własnym sądem i zdaniem.

„Co mu się stało tym razem?". Ta myśl, a nie sprawa następcy na stanowisku teherańskiego agenta, zaprzątała głowę większości słuchaczy.

Pułkownik raz jeszcze powiódł bacznym spojrzeniem po swoim audytorium.

— Kogo mi pan wyszukał, John?

Sekretarz błyskawicznym ruchem wyciągnął z teczki arkusz papieru i położył go na biurku.

— Frank Frather, porucznik piątego pułku dragonów Jego Królewskiej i Cesarskiej Mości; lat dwadzieścia osiem, kawaler. Od czterech lat pozostaje na służbie S. S. Obecnie z ramienia jego pełni funkcje sekretarza poselstwa brytyjskiego w Teheranie. Nieoficjalny zastępca kapitana Mc Leoda. Włada językami: fancuskim, niemieckim, perskim oraz wielona marzeczami indyjskimi. Bardzo ambitny... przystojny...

Pułkownik spojrzał pytająco na słuchaczy i może to było powodem, że nie zauważył braku drugiej części raportu o poruczniku Fratherze.

— Jakie jest zdanie panów?

Jeden z oficerów, cedząc wolno słowa, wyraził się, że zupełnie słuszną ideą jest powierzenie sprawy perskiej w ręce człowieka, który już od dłuższego czasu pracuje na miejscu i ze wszystkimi warunkami jest obeznany.

Większość audytorium zdawała się powiadać to samo zdanie. Jeszcze chwila — a brak drugiej kartki, zawierającej opis właściwości charakteru porucznika Frathera ze szczególnym podkreśleniem jego namiętności do kart, zauważyłby na losach dalszych wypadków.

— Pan pułkownik pozwoli, że zabiorę głos w tej sprawie?

Pułkownik spojrzał badawczo na stosunkowo młodego jeszcze majora.

— Słucham.

— Moim zdaniem, do Teheranu powinno posłać się kogoś zupełnie nieznanego, który by mógł obiektywnie spojrzeć na sytuację, jaka tam obecnie istnieje. W Teheranie potrzeba przede wszystkim człowieka, który by swoje działania skierowane przeciw Sowietom przeprowadzał z punktu widzenia możliwość drugiej strony! Ostatnio na terenie Persji dzieją się dość niezrozumiałe dla nas rzeczy do których przebywający tam od dłuższego czasu nasi rezydenci, zdążyli się już przyzwyczaić, a które wymagają dokładnego i obiektywnego naświetlenia.

(Ciąg dalszy nastąpi).

*) Angielski wywiad wojskowy prowadzony jest przez Secret Service, który jest częścią składową, ale autonomiczną „Intelligence Service", prowadzącego wywiad polityczny.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Ceny i płace.

Przeżywamy obecnie zwyżkę cen. Niezwykłe orgie wyprawiają paskarze artykułów żywnościowych, którzy potrafią **podnosić ceny jaj lub masła dlatego, że w Londynie jest... koronacja.** Tymczasem płace stoją w miejscu i poziom życia warstw pracujących wprawdzie **powoli, jednak stale obniża się.** W rezultacie obserwujemy dwa zjawiska: powiększanie się liczby zatargów w przemyśle z jednej strony, a z drugiej bardzo wolno postępujące zwiększenie wytwórczości, która **z uwagi na ceny nie znajduje dostatecznie wielkiej liczby nabywców.**

Opierając się na miesięcznych tablicach gospodarczych, wydawanych przez Instytut Badania Koniunktur gospodarczych i cen, można sobie wyrobić pewien pogląd na rzeczy, biorąc naturalnie pod uwagę ewentualne błędy naszej statystyki, która nie zawsze potrafi przedstawić fakty w należytym rozmiarze.

Wskaźnik ogólny cen hurtowych, obliczony, jak wszystkie następne wskaźniki, o których będziemy mówić, przy podstawie rok 1928 równa się 100, z 52,2 na początku 1936 roku **wzrósł już do 60,6 tj. prawie o 15%.** Ciekawy jest rozwój cen surowców i półfabrykatów uzależnionych od zagranicy skartelizowanych i tzw. pozostałych. Pierwsze podskoczyły od początku 1936 roku z 43,7 na 57,6 w marcu br., drugie tylko z 75,4 na 76, trzecie z 48,6 na 59,3.

Przegląd tych ostatnich cyfr wykazuje, że tam, **gdzie istnieje konkurencja zagranicy, ceny w czasie kryzysu spadły najbardziej i nawet podczas obecnie ujawniającej się koniunktury nie dopędziły cen tych wytworów, którym nie zagraża konkurencja obca.** Inaczej jest z kartelami. Te w złych czasach wysyłały z Polski resztki grosza, i korzystając z pomocy państwa, trzymały poziom cen swych wyrobów niezwykle wysoko. „Pozostali", którzy pracują w cieplarnianych warunkach ochrony celnej umieli się doskonale ratować w czasie kryzysu i niezgorzej sobie dają radę obecnie, „prowadząc dwoma punktami" przed „uzależnionymi od zagranicy".

Słaba jak dotychczas zwyżka cen artykułów skartelizowanych jest dowodem pewnej energii rządu. Nie należy jednak przesadzać tej ingerencji rządowej. Ceny te są tak wysokie i zyski kartelów jeszcze wyższe, że wywarcie nacisku nie przedstawia specjalnie wielkich trudności. Nie należy sobie wyobrażać, aby ten nacisk mógł długo trwać. Rząd rozwiązał wprawdzie szereg karteli, ale czuje niczym nieuzasadniony **mores przed największymi pijawkami w rodzaju kartelu węglowego, naftowego, cukrowego, że wymienimy tylko tę trójcę.**

Jeśli chodzi o konsumenta artykułów gotowych, według cytowanej statystyki, tempo wzrostu cen nie jest wielkie. Wynosi ono **ca 4% w ciągu ostatnich 16 miesięcy.** Wskaźnik wzrósł z 59,5 na 61,1. Trzeba tu jednak pamiętać, że **odzież zwyżkowała silniej z 55,8 na 58,7.** Gorzej przedstawia się z rolnikami. Ci za artykuły przemysłowe płacili 64,6 punktów, a teraz płacą 66,5. Sami jednak **podnieśli ceny bardziej, co uderza w kieszeń konsumenta miejskiego, z 36,5 na 50,0!!**

Jest bez wątpienia rzeczą bardzo dla kraju korzystną, iż nareszcie przymykają się nożyce cen i że rolnicy mogą się zjawić na rynku jako nabywcy, czego byli zupełnie pozbawieni. Wskaźnik inwestycyj maszyn rolniczych spadł był na początku ubiegłego roku **do wysokości 17 punktów.** Jest to prawdziwy rekord nędzy naszego rolnictwa, jaki chyba nie ma sobie równego poza gospodarką bolszewicką. Obecnie **tenże sam wskaźnik wynosi 30 i ma tendencję do wzrostu.** A wiemy przecież wszyscy dobrze, **co znaczy dla kraju, gdy rolnik kupuje maszyny.**

W mieście wzrost cen artykułów rolnych odczuwa najbardziej licho wynagradzany robotnik. Koszta utrzymania rosną. Wzrost w tej dziedzinie dokonał się w ramach **z 59,7 punktów na 65,3.** W szczególności koszta rodziny pracowników umysłowych **z 66,1 na 68,4.** Mamy tu do czynienia z wzrostem **prawie o 15% w ciągu niecałego półtora roku.** Jakże się więc dziwić, że robotnicy strajkują i żądają podwyżek. Uzyskują je też, ale stosunkowo w niewielkiej mierze. Płace nominalnie wzrosły z **79,6 punktów na 82,5.** Gorzej jest z pracownikiem umysłowym. Ten nie umie się upominać o swoje. Miarą jego sytuacji może być **statystyka płac pracowników państwowych. Stoi ona niewzruszona na wysokości 71,2 punktów.**

Wysokość płac nominalna tj. wyrażona w jednostkach pieniężnych nie jest miarodajna dla określenia położenia pracownika. Dopiero tzw. płaca realna tj. wskaźnik powstały **z przeliczenia płacy na ceny** daje nam żądany obraz. Robotnicy potrafili w ciągu 1936 roku na ogół obronić swe pozycje. Ich płaca realna **zmalała tylko ze 133,3 punktów na 132,2.** Natomiast pracownicy umysłowi w danym wypadku urzędnicy państwowi (statystyki płac pracowników prywatnych nie obliczono) **spadli ze 106,1 punktów na 102,8, czyli inaczej mówiąc pobory ich stały się mniejsze o 3%.** (Przypuśćmy że o 3%).

Jeśli jednak weźmiemy pod uwagę, że wskaźniki kosztów utrzymania są opracowywane niezwykle niedokładnie, że za ich podstawę przyjmowane są czysto nieżyciowe ilości i jakości towarów **oraz ceny orientacyjne rynkowe, których pracownik, nigdy nie ma szczęścia płacić, należy dojść do wniosku, że na skutek zwyżki cen cały świat pracowniczy polski zubożał i to znacznie.**

Ponieważ nacisk nowych młodych sił na rynek wzmaga się, perspektywy dla ludzi pracy **nie są zbyt zabawne.** Z drugiej jednak strony nie ulega wątpliwości, że dla producentów ześrubowywanie płac na poziom możliwie najniższy jest interesem więcej niż złym. Polski świat pracowniczy nie ma za co kupować wyrobów przemysłowych i w rezultacie ciągle drepcemy w miejscu, gdy inni idą siedmiomilowymi skokami naprzód.

Wskaźniki produkcji ciągle stoją wiele poniżej roku 1928. Nie było wtedy raju. Nawet wielu ludzi nie miało pracy, a jednak dziś po dziewięciu latach te czasy wciąż **pozostają nieosiągniętym szczytem powodzenia.** Ogólny wskaźnik produkcji przemysłowej od początku 1936 roku poszedł w górę **z 68,6 punktów na 83,2.** Produkcja dóbr wytwórczych zwyżkowała z 62,8 na 83,4, a dóbr spożycia z 77,2 na 86,5. Jedynie co tu jest pocieszające, to **szybszy wzrost produkcji dóbr wytwórczych tj. maszyn i narzędzi pracy.** Daje to podstawę do nadziei na przyszłość.

Z powyżej przytoczonych cyfr statystycznych trzeba wysnuć dość melancholijne wnioski. Naturalnie dobrze nie jest. Ale są również pewne pocieszające objawy, wymykające się z pod oka „wszystko niezbyt dobrze widzącej" statystyki. Mamy tu na **myśli szeroką akcję założycielską.** Drobne warsztaty i fabryczki mnożą się ostatnio jak grzyby po deszczu. Mogą one powstawać tylko pod warunkiem **unikania „oka władzy", które w odróżnieniu od pańskiego, doprowadza każdego konia do suchotniczej chudziny.** Dlatego też nam się wydaje, że **wzrost produkcji jest silniejszy.** Inna rzecz że położenie pracowników jest gorsze, niż je zobrazowano. Małe bowiem warsztaty **płacą dużo gorzej niż to czynią wielkie fabryki.**

(es-te).

Dobre wyniki Targów Poznańskich

Tegoroczne Targi Poznańskie zdobyły swego rodzaju rekord, jeżeli chodzi o udział wystawców, kupców i publiczność krajową i zagraniczną. Również bardzo pomyślnie kształtowały się transakcje handlowe. W dziale np. samochodowym na Targach dokonano około **280 transakcyj.** Fabryki wyrobów gumowych otrzymały dużą ilość zamówień i poważnych zapytań. Obroty motocyklami nie były tak zadawalniające, natomiast dział rowerowy dokonał poważnych transakcyj. W dziale maszyn biurowych i papierniczym zainteresowanie duże. Maszyny do pisania, liczenia nabywane były licznie, natomiast kasy rejestracyjne znacznie gorzej, niż w roku ubiegłym. Dużym popytem cieszyły się maszyny drukarskie, zwłaszcza zaś maszyny linotypowe. W dziale chemicznym zanotowano ogromne zainteresowanie i zamówienia na nawozy sztuczne. Sensację wzbudził nowy surowiec krajowy, identyczny z bakelitem. W dziale elektrotechnicznym wielkim zainteresowaniem cieszyły się małe akumulatory, transakcje przewyższają zeszłoroczne o 30%. Również interesowano się elektrycznymi przyrządami pomiarowymi. W dziale włókienniczym ogromne zainteresowanie wzbudziły wyroby ze sztucznej wełny oraz sztuczny zamsz. Nawiązano kontakty z Indiami Holenderskimi i Południową Ameryką.

Narady nad niepodzielnością gospodarstw rolnych
w Pomorskiej Izbie Rolniczej.

W czwartek, dnia 13 bm. odbyło się posiedzenie komisji ekonomicznej Pomorskiej Izby Rolniczej, poświęcone dwom sprawom zasadniczym o podstawowej doniosłości dla rolnictwa pomorskiego. Poważną była sprawa niepodzielności osad, powstałych z parcelacji i w związku z tym określenie minimalnego obszaru gospodarstwa rolnego, Drugą sprawą było przedyskutowanie norm dla wymiaru podatku dochodowego gospodarstwom rolnym, nie prowadzącym rachunkowości.

Komisja ekonomiczna po wysłuchaniu obszernego referatu p. naczelnika mgr. J. Głębowicza przeprowadziła obszerną dyskusję nad zagadnieniem niepodzielności i wielkości gospodarstw osadniczych na Pomorzu. Wszyscy mówcy podkreślali odrębność warunków tak gospodarczych, jak i społecznych i politycznych na Pomorzu i wyrazili pogląd, że **do sprawy przebudowy ustroju rolnego na Pomorzu nie można stosować tego miernika, jaki się przykłada dla terenów o odmiennej strukturze.** Zasadniczo dążyć należy do tworzenia gospodarstw samodzielnych, żywotnych, zdolnych do utrzymania zespołu rolniczego i należytego wykorzystania inwentarzy.

Po zreferowaniu sprawy norm podatkowych przez st. referenta p. St. Manthey'a, przyjęto wnioski opracowane przez wydział ekonomiczny. Posiedzenie komisji było żywe a dyskusje utrzymane na wysokim poziomie zarówno ekonomicznym, jak i społecznym.

Wydatki drobnego rolnika.

Omawiając w specjalnym artykule budżet wydatków drobnego rolnika, uskutecznianych gotówką na rynku towarowym, tygodnik „Polska Gospodarcza" ustala, że w okresie kryzysu (1930—1935 r.) — co zresztą nie odbiega od stosunków w latach dobrej koniunktury — największy udział w tych wydatkach miały wydatki, dotyczące artykułów przemysłowych (57,33%), podczas gdy wydatki, dotyczące artykułów rolnych, stanowiły 22,72%. W pierwszej grupie wydatków najpoważniejszy udział mają wydatki na odzież (9,62%), na naprawę i budowę budynków (8,76%), na naprawę i dokupno inwentarza martwego oraz drobnych narzędzi (6,86%), na obuwie (4,73%), na węgiel i inne środki opałowe (4,03%), na dokupno pasz treściwych (3,93%) itd.

W grupie wydatków, dotyczących artykułów rolnych, najpoważniejszy udział miały wydatki na inwentarz żywy (10,95%).

Eksport sadzeniaków ziemniaczanych
z woj. pomorskiego.

Wiosenny eksport sadzeniaków ziemniaczanych z woj. pomorskiego wyniósł około 190 tys. q. Szczególnie korzystnie rozwijał się eksport sadzeniaków ziemniaczanych do Belgii i Francji, chociaż ceny eksportowe nie były dla eksporterów korzystne. Wzrost eksportu zawdzięczać należy przedewszystkim porozumieniu francusko-polskiemu, jakie w sprawie eksportu sadzeniaków zostało zawarte w jesieni 1936 r. przez Związek Eksporterów Ziemniaków w Toruniu, a francuskimi kołami importerskimi.

Poza tym należy nadmienić, że w kwietniu br. wywieziono z Pomorza do Gdańska 250 wagonów ziemniaków jadalnych.

Rzemiosło walczy stale z trudnościami kredytowymi.

Sprawa kredytu dla rzemiosła na ogół przedstawia jeszcze dosyć poważne trudności, już choćby z tego powodu, że kredytów tych jest nie wiele, lecz gdy i takie się znajdą, wyłaniają się zawsze specjalne utrudnienia. Na ostatnim posiedzeniu rady wojewódzkiej Wielkopolskiego Związku Rzemieślników Chrześcijan w Poznaniu w dyskusji podkreślano znamienny fakt. Oto szereg banków, rozprowadzających ulgowe kredyty dla rzemiosła, żąda od kredytobiorców niejednokrotnie wpłacania udziałów bardzo wysokich, co z miejsca zmniejsza poważnie sumę, wypłacaną do rąk kredytobiorcy. Gdy się weźmie pod uwagę powstałe świadczenie oraz odpowiedzialność ciążącą na zaciągających pożyczkę, staje się jasnym, że takie kredyty nie spełniają swojej właściwej roli.

Rzemiosło w obronie swoich uprawnień.

Przemysłu i Handlu doż eniumlhenumlu

Na skutek zwrócenia się Ministerstwa Przemysłu i Handlu do Samorządu Gospodarczego w sprawie wydania opinii o projekcie rozporządzenia, określającego istotne cechy przemysłu ludowego i domowego oraz pracy chałupniczej, Łódzka Izba Rzemieślnicza, dopatrując się w omawianym projekcie znacznego rozszerzenia zakresu uprawnień odnośnych przemysłów, tak pod względem podmiotowym, jak i przedmiotowym, co wywarłoby nader ujemny wpływ na interesy gospodarcze zawodów zreglamentowanych, zajęła stanowisko negatywne wobec projektowanych przepisów.

Konkurs graficzny.

Kolektura Loterii Klasowej „Nadzieja" ogłosiła za pośrednictwem Koła Artystów Grafików Reklamowych (KAGR) konkurs na projekt prospektu reklamującego kupno losów Polskiego Monopolu Loteryjnego. Konkurs jest dostępny dla wszystkich grafików, zamieszkałych na terenie Rzplitej.

Za najlepsze prace wyznaczone zostały następujące nagrody: I nagroda 300 zł, II 250 zł, III — 150 zł, IV — 100 zł. Ponadto Kolektura „Nadzieja" zakupi ewent. większą ilość nienagrodzonych prac w cenie 50 zł za projekt.

Termin nadsyłania prac upływa 18-go czerwca 1937 r.

Szczegółowe warunki konkursu rozsyła na żądanie K. A. G. R. w Warszawie, ul. Bałuckiego 30/7 oraz Kolektura „Nadzieja", Lwów, Legionów 11, tudzież oddział: Warszawa, Marszałkowska 117. (9693

Samochody niemieckie Adler biorą udział w wielkim raidzie.

W wielkim raidzie automobilowym dokoła Polski, jaki odbędzie się w najbliższym czasie i będzie miał charakter międzynarodowy, uczestniczyć będą 3 samochody niemieckiej fabryki „Adler". Zgłoszono trzech znanych automobilistów Rudolfa Sauerweina, Piotra hr. Orasicka i Pawła von Guilleaume. Znany rekordzista polski Jan Ripper również startować będzie na „Adlerze".

Zagłębie naftowe.
Ważne dla pp. przemysłowców!

Gimnazjum Kupieckie im. Marszałka J. Piłsudskiego w Drohobyczu wraz z kupiectwem stolicy Zagłębia Naftowego urządza w Drohobyczu w dniach od 6 do 13 czerwca br. **rewię reklam i wzorów** firm krajowych. Każda wytwórnia dla własnego dobra powinna wykorzystać tę doskonałą sposobność do zareklamowania, a tym samym i wprowadzenia swoich towarów na terenie górniczo-przemysłowym, liczącym przeszło 200.000 konsumentów. Zainteresowane firmy, które z braku adresów nie otrzymały jeszcze zaproszenia, zechcą zgłosić swój udział pod adresem: Gimnazjum Kupieckie w Drohobyczu, skąd otrzymają bliższe informacje.

Wpływy z podatków bezpośrednich i opłat stemplowych w kwietniu.

Wpływy z podatków bezpośrednich wyniosły w miesiącu kwietniu bieżącego roku budżetowego 58.436 tys. zł, co w stosunku do wpływów z kwietnia 1936 r. w kwocie 49.906 tys. zł daje zwyżkę 8.530 tys. zł, tj. 17,09%, przy czym wzrost ten zaznacza się we wszystkich podatkach bezpośrednich, gdyż jedynie wpływy podatku gruntowego w kwocie 3.119 tys. zł były mniejsze od wpływów kwietnia roku ub. o 1,595 tys. zł. Ten spadek wpływów ma jednak charakter przejściowy i znajduje swe pełne uzasadnienie w dokonanym ostatnio przesunięciu terminu płatności tego podatku do końca czerwca.

Inne natomiast podatki bezpośrednie wykazują dość znaczny wzrost wpływów. I tak: podatek od nieruchomości dał 365 tys. złotych więcej (2.055 tys. zł w kwietniu 1936 r. wobec 2.420 tys. zł w tym samym okresie bieżącego roku), podatek przemysłowy o 4.069 tys. zł więcej (13.372 tys. zł i 17.441 tys. złotych) i podatek dochodowy o 5.769 tys. zł więcej (26.804 i 32.573 tys. zł). Pozostałe podatki bezpośrednie, jak od kapitałów i rent, od uboju oraz od energii elektrycznej dały o 132 tys. zł więcej (1.648 i 1.780 tys. złotych).

Wpływy z podatków stemplowych i danin pokrewnych wyniosły w kwietniu br. 8.165 tys. zł, tj. o 31,7% więcej, niż w tym samym miesiącu ub. roku (6.199 tys. zł).

Należy podkreślić, że podatki bezpośrednie oraz opłaty stemplowe szybko reagują na wszelkie zmiany koniunktury. Omawiany wzrost wpływów z podatków bezpośrednich i opłat stemplowych stanowi odbicie dokonującej się ostatnio aktywizacji naszego organizmu gospodarczego i odbywającego się włączania do koniunktury międzynarodowej.

Dziwne zwyczaje w krainie Tuaregów

Zasłony na twarzach mężczyzn. — Opowieści o Antlantydzie Król Tuaregów.

Do najciekawszych ludów Afryki należą niewątpliwie szczepy Tuaregów, zamieszkujące płaskowyż Hoggar czyli Ahaggar. Kraj to jeszcze mało zbadany, to też tym większe zainteresowanie budzą relacje podróżnika wiedeńskiego dra Ludwika Zoehrera, który spędził wśród szczepów tych okrągłe półtora roku i dzięki znajomości ich języka i obyczajów zdołał poważnie rozszerzyć wiadomości nasze o tym kraju. Jeszcze 10—5 lat wstecz podobna wyprawa byłaby połączona z bardzo poważnym niebezpieczeństwem życia. Wówczas bowiem szczepy Tuaregów trudniły się głównie rabunkiem i wyprawami wojennymi. Ograbiali oni karawany, pobierali okupy i wydzierali sobie we wzajemnych napadach zdobyty łup. Rzemiosło wojenne było dla nich takim samym sportem, jak w Europie np. gra w piłkę nożną. W ostatnich latach Francuzi i tych niesfornych synów pustyni przywołali do porządku i zmusili ich do porzucenia dotychczasowego trybu życia i przestawienie swej gospodarki na hodowlę bydła, handel i transport towarów przez pustynię.

Bardzo osobliwe są obyczaje i tysiącletnie tradycje Tuaregów. Stanowią oni piękną i silną rasę pochodzenia berberyjskiego. Kobiety urodą i wdziękiem przewyższają Arabki. Podczas gdy kobiety i dziewczęta paradują dumnie ze swymi niezasłoniętymi twarzami, mężczyźni zasłaniają sobie twarze, uchodzi bowiem za nieprzystojne, pokazywać się, zwłaszcza w towarzystwie kobiet z „nagą“ twarzą. Tylko podczas jedzenia i picia podnosi się nieco zasłonę. Także podróżnik wiedeński na „wszystkich przyjęciach“ ubrany był w strój krajowy i miał zasłoniętą twarz. Oczy mężczyźni „upiększają“, podmalowując powieki czarną farbą, dzięki czemu oko wydaje się większe i bardziej świecące. Kobiety Tuaregów bardzo zważają na to, żeby mężczyźni prezentowali się jak najlepiej.

Dr Zoehrer atoli nie wszystek swój czas spędzał na przyjęciach i w namiotach. Przemierzył płaskowyż Ahaggaru na swym wielbłądzie w towarzystwie 18-letniego Tuarega wzdłuż i wszerz, odbywając w ten sposób do 3 tysięcy km drogi. I to częściowo w kraju, który od trzech lat nie znał kropli deszczu, w upale, dochodzącym nieraz do 68 stopni C. Trzy i pół miesiąca trwały te podróże wśród bezbrzeżnej, skalistej pustyni. Nieraz minęło 10 do 11 dni, zanim podróżnicy dotarli do następnej oazy ze świeżą wodą.

Bardzo często napotyka się w kraju Ahaggar na opowieści, przypominające sławną bajkę o Atlantydzie. Jedna z tych legend głosi, że przed wielu tysiącami lat przybyła do kraju nieznana królowa Tin-Hinau i założyła tam państwo. Jeszcze dziś siedem szczepów czci ją jako swoją macierz. Przed szeregiem lat legenda ta, dzięki wykopaliskom pewnego archeologa, doznała niespodziewanego potwierdzenia. Odkrył on na pewnym wzgórzu pustyni szczątki zamczyska, w którego głównej komorze znaleziono szkielet kobiecy ze złotymi i srebrnymi branzoletami na rękach i nogach. Kobieta ta, która była niewątpliwie pochodzenia znakomitego, pochowana została tam według zdania uczonych, prawdopodobnie w trzecim stuleciu naszej ery. Możliwym jest, że jest ona identyczną z ową legendarną królową Tin-Hinan. Tajemnicze napisy, odkryte na zapadłych pomnikach Tuaregów, do tej pory nie są odczytane.

Tuaregami rządzi król; ustanowiony już przez Francuzów. Jako osobistość jest on daleko mniej imponujący, niż b. król Sidi-ag-Szadab, który obecnie znajduje się w jego otoczeniu. Przed laty był Sidi-ag-Szadab wspaniałym wojownikiem o marsowym wyglądzie, szerzący postrach wśrod Tuaregów. Król posiada olbrzymie stada bydła, mieszka wszakże jak wszyscy jego poddani, w namiocie. Jedynie kosztowna uprząż wielbłądów zdradza jego stanowisko i majątek. Podczas wizyty dra Zoehrera osobliwsze zainteresowanie króla wzbudził jego zegarek bransoletowy. Według zwyczaju gość powinien królowi sprezentować to cacko. Ale, że podróżnik nie mógł się obyć bez zegarka, zapewnił on króla, że zegarek jest nie w porządku. Jego królewska mość następnie raczyła przyłożyć zegarek do ucha, ale przez nakrycie głowy nie zdołała ona na szczęście usłyszeć tykania zegarka. Z pogardliwym gestem tedy król zwrócił podróżnikowi tę „bezużyteczną tandetę“.

A przecież zegarek przydałby mu się bardzo, by mógł na nim odczytywać jak długo jeszcze potrwa jego władza królewska.

Najpiękniejszy sport letni.

rozwinął się w całej pełni na naszych rzekach górskich.

Matka prez. Roosevelta w Paryżu.

Przy uroczystym otwarciu światowej wystawy w Paryżu, Zjednoczone Stany Północnej Ameryki reprezentować będzie 83-letnia matka prezydenta Roosevelta, która będzie gościem prezydenta Francji, Lebrun'a. Pani James Roosevelt pochodzi ze starej szlacheckiej rodziny francuskiej Delanoy. Na wystawie z r. 1867 przedstawiono ją jako młodą panienkę Napoleonowi III.

Przyszłe założycielki rodzin w Abisynii.

Z portu genueńskiego niedawno wypłynął w kierunku Abisynii okręt włoski „Colombo“ z osobliwym ładunkiem: 1.300 kobiet. Kapitan 7.500-tonowego okrętu „Colombo“ zna dobrze drogę do Abisynii, gdyż odbył ją nie mniej niż 28 razy z Neapolu do Dżibutti. Jadąc tam, wiózł „Colombo“ wesołych, dzielnych żołnierzy włoskich, tudzież materiał wojenny — wracając do Włoch przywoził rannych i chorych.

Każdym razem przy odpłynięciu okrętu „Colombo“ asystowały tłumy ludzi. Nigdy jednak nie były one tak liczne, jak przed tygodniem, 15.000 ludzi, zebranych w porcie, żegnało owacyjnie kobiety włoskie, wyjeżdżające w daleką drogę do Abisynii.

Jak wiadomo, rząd włoski po swym zwycięstwie w Abisynii, zabronił surowo swym obywatelom wchodzenia tam w związki małżeńskie z mieszkankami egzotycznego tego kraju. Twórcy i kierownicy nowego imperium pragną za wszelką cenę zapobiec powstawaniu małżeństw mieszanych. Włoscy specjaliści od problemów kolonialnych dowodzą bowiem, że małżeństwa mieszane stanowią element politycznej i socjalnej dezorganizacji i że mogą one stać się poważnym niebezpieczeństwem dla interesów kolonialnych w przyszłości.

I dlatego to okręt „Colombo“ powiózł pierwszy transport białych do osiadłych w Abisynii włoskich urzędników i żołnierzy. Owe 1.300 kobiet mają być pierwszymi założycielkami ognisk rodzinnych we włoskim państwie kolonialnym.

W chwili obecnej przebywa na terenie Abisynii 160.000 Włochów, przeważnie robotników, zajętych przy budowie dróg, zawodowych żołnierzy i urzędników państwowych, 90 procent owych mężczyzn, to ludzie nieżonaci. Zachodzi więc pytanie, jak ma się ożenić owych 160.000 mężczyzn, którzy przez dłuższy czas, a prawdopodobnie nawet na stałe, pozostaną w Abisynii? Swojego czasu raz już w osobliwy sposób rozwiązano podobny problem. Było to w czasach, gdy Australia ze zwyczajnej kolonii karnej zaczynała się rozwijać w gospodarczo wysoko postawione dominium. I wtedy to przetransportowano z Anglii i z innych państw tysiące kobiet do Australii. Każdej z nich już przed odjazdem, wyciągnięty los wyznaczał z góry męża w Australii. Czy rząd włoski chwyci się obecnie podobnego systemu? — na razie niewiadomo.

Tymczasem propaganda faszystowska usiłuje na terenie całych Włoch zdobywać dziewczęta włoskie dla idei wyjazdu do Abisynii w celu wyszukania sobie tam przyszłych mężów. Stosunkowo nie tak wielkie oddalenie tej nowej kolonii od kraju ojczystego łagodzi do pewnego stopnia ryzyko powyższego przedsięwzięcia. Gdyby bowiem niektóre z kandydatek do małżeństwa nie znalazły sobie w Abisynii wybrańców swego serca, pozostawałaby im zawsze otwarta droga powrotu do Włoch.

Królowa maja w Brukseli.

W jednym z parków brukselskich odbyła się w tych dniach uroczystość proklamacji królowej maja. Według starego zwyczaju, uświęconego wielowiekową tradycją, królową najczarowniejszego miesiąca zostaje wybrana jedna z pracowniczek zakładu ogrodniczego. Wybór ten następuje na zebraniu personelu wszystkich ogrodniczych zakładów brukselskich. Zarząd na podstawie uprzednich opinii przełożonych wysuwa kandydatki od których wymagane są następujące zalety: pracowitość, skromność i uroda. Piękne te cechy nie zawsze chodzą wspólnymi drogami, to też wybory królowej trwają przez kilka godzin. Wybory muszą nastąpić jednomyślnie, to też zanim **dojdzie do kompromisu, upływa niera**z sporo czasu. W bieżącym roku bez jakiejkolwiek agitacji wybrana została jednomyślnie królową wiosny 19-letnia Izabella Mehl, córka ubogiej praczki. Koronacja królowej odbyła się przy udziale kilkunastu tysięcznych tłumów w największym parku brukselskim. Burmistrz miasta Max wręczył królowej insygnia władzy w postaci korony z bzów i jaśminów oraz złote berło symbolizujące tchnienie słońca. Kolejno królowej składali hołd przedstawiciele wszystich stanów, poczym rozpoczęła się zabawa taneczna. Każdorazowej królowej maja przysługuje urlop miesięczny spędzany na koszt Brukseli w jednym z najpiękniejszych uzdrowisk belgiskich.

Szkło na gałkę oczną.

Przed kilku laty poczęto stosować nową metodę korygowania wad wzroku, która polega na tym, że zamiast wyposażać krótkowidza w cwikier lub okulary, nakłada się wprost na gałkę oczną cienkie szkiełko. Szkło to wprowadza się pod powiekę i pokrywa się nim oko. Po paroletnim doświadczeniu, jakie z tymi szkłami poczyniono, rozpisała jednak z niemieckich gazet lekarskich ankietę, mającą zebrać poglądy lekarzy na wartość tej nowej metody. Jednogłośna opinia lekarzy stwierdza w tej ankiecie, że noszenie szkieł na oku nie pociąga za sobą szkodliwych następstw o ile się te szkła na noc z oka zdejmuje i jeśli się je nosi tylko przez parę godzin dziennie.

Człowiek małpa.

Na tle czerwonych skał Atlasu saharyjskiego u stóp niebotycznych łańcuchów górskich, które ostrymi grzbietami szarpią na horyzoncie głęboki szafir nieba — jakiś zwinny kształt się przemyka. Na chwilę znika z oczu, które oślepił blask słonecznego żaru, lub garść piasku, którym miecie z pustyni gorący wiatr. Jednakże wprawne oko badacza odróżnia już długą sylwetkę i czaszkę o czole uciekającym wstecz. Ucho jego umiejące rozróżnić głosy pustyni — pochwyciło już osobliwy dźwięk głosu jakby zagniewanego zwierzęcia. Nic się nie ostoi przed raz obudzoną ciekawością badacza. Oto już idzie tropem dziwnego nieznanego mieszkańca skał Atlasu. Czy to człowiek czy małpa? Jakkolwiek skład jego czaszki i twarzy może być tylko objawem degeneracji — ale ulubiona jego poza tak bardzo nam przypomina ruchy małp w naszym Zoo! „Asso“, tak nazwano dziwny twór, odkryty przez badaczy na Atlasie, jest w oczach niektórych uczonych tym „zaginionym ogniwem“, które, według Darwina tyczy ród ludzki z brzydką, kosmatą i nieobyczajną małpą. P. Marcel Homais, który stoi na czele ekspedycji naukowej, udającej się w skały Atlasu, udzieli nam może niebawem bliższych szczegółów o naszym rzekomym kuzynku.

Niewyzyskana siła.

Jak obliczyli inżynierowie, w wodospadzie reńskim w przeciągu minuty spada w głębinę 15.000 metrów sześciennych wody. Masa ta reprezentuje siłę 67.000 koni mechanicznych, co odpowiada 50.000 kilowatom prądu elektrycznego. Ilość prądu produkowanego przez wodospad w Szafchauzie w ciągu jednej minuty wystarczyłaby dla miliona żarówek.

Odciążenie żołnierzy.

Celem odciążenia żołnierzy w armii belgijskiej wprowadzono dla każdej kompanii strzeleckiej po 1 samochodzie ciężarowym, na którym mają być przewożone tornistry i bagaże osobiste oficerów. Odciążenie żołnierza wynosi dzięki temu 6—8 kg. W ten sposób każdy batalion posiadać będzie w etacie autokolumnę złożoną z 5 samochodów, zaś pułk z 18 samochodów.

Również w armii amerykańskiej rozważana jest sprawa ograniczenia rynsztunku żołnierskiego. Istnieje tendencja zlikwidowania plecaków i przewożenia ich za pomocą kolumn samochodowych.

Koronowo.

— W ub. niedzielę odbyła się na przystani tut. Klubu Kajakowców uroczystość otwarcia sezonu kajakowego. O godz. 15-ej nastąpił wymarsz członków klubu z przed lokalu firmy A. Gollnik do przystani. W obecności przedstawicieli władz oraz licznie zebranych przedstawicieli społeczeństwa zagaił uroczystość prezes klubu p. dyr. Kleybor, podnosząc w przemówieniu swym hasła, cele oraz dorobek klubu. Po przemówieniu prezesa p. Kleybora zabrał głos p. wiceburmistrz Ignacy Nowak, podnosząc, iż klub działalnością swoją miasteczku naszemu, położonemu nad pięknym szlakiem wodnym Brdy, przysporzył dużo walorów atrakcyjności i propagandy turystycznej. Następnie przy dźwiękach hymnu narodowego podniósł p. wiceburmistrz Nowak banderę. W dalszym ciągu programu odbyła się defilada kajaków, zwiedzanie szałasu i przejażdżki gości kajakami. Podczas tego koncert i dancing.

— W dniu 8 bm. odbyła się uroczystość nadania patrona tut. szkole powszechnej nr 1 im. ks. Stanisława Staszica. O godz. 9-ej odbyła się w kościelę św. Andrzeja uroczysta msza św. oraz poświęcenie sztandaru. O godz 10-ej nastąpiła akademia. Na program składały się: przemówienie kierownika szkoły p. L. Żychowskiego, powitanie przedstawicieli władz, urzędów i zaproszonych gości, śpiew „Modlitwa za Polskę“ (chór szkolny), deklamacje, wręczenie sztandaru, przemówienie członka grona nauczycielskiego, przemówienie ucznia szkoły i deklamacje. W dniu 9 maja o godz. 20-ej odbyło się w sali w Grabinie przedstawienie teatralne p. t. „Za siedmioma górami“ Ewy Szelburg-Zarębiny. Czysty zysk przeznaczonoo na zakup sztandaru i na potrzeby szkoły.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Ceny i płace.

Przeżywamy obecnie zwyżkę cen. Niezwykłe orgie wyprawiają paskarze artykułów żywnościowych, którzy potrafią **podnosić ceny jaj lub masła dlatego, że w Londynie jest... koronacja.** Tymczasem płace stoją w miejscu i poziom życia warstw pracujących wprawdzie **powoli, jednak stale obniża się.** W rezultacie obserwujemy dwa zjawiska: powiększanie się liczby zatargów w przemyśle z jednej strony, a z drugiej bardzo wolno postępujące zwiększenie wytwórczości, która **z uwagi na ceny nie znajduje dostatecznie wielkiej liczby nabywców.**

Opierając się na miesięcznych tablicach gospodarczych, wydawanych przez Instytut Badania Koniunktur gospodarczych i cen, można sobie wyrobić pewien pogląd na rzeczy, biorąc naturalnie pod uwagę ewentualne błędy naszej statystyki, która nie zawsze potrafi przedstawić fakty w należytym rozmiarze.

Wskaźnik ogólny cen hurtowych, obliczony, jak wszystkie następne wskaźniki, o których będziemy mówić, przy podstawie rok 1928 równa się 100, z 52,2 na początku 1936 roku **wzrósł już do 60,6 tj. prawie o 15%.** Ciekawy jest rozwój cen surowców i półfabrykatów uzależnionych od zagranicy skartelizowanych i tzw. pozostałych. Pierwsze podskoczyły od początku 1936 roku z 43,7 na 57,6 w marcu br., drugie tylko z 75,4 na 76, trzecie z 48,6 na 59,3.

Przegląd tych ostatnich cyfr wykazuje, że tam, **gdzie istnieje konkurencja zagranicy, ceny w czasie kryzysu spadły najbardziej i nawet podczas obecnie ujawniającej się koniunktury nie dopędziły cen tych wytworów, którym nie zagraża konkurencja obca.** Inaczej jest z kartelami. Te w złych czasach wysyłały z Polski resztki grosza, i korzystając z pomocy państwa, trzymały poziom cen swych wyrobów niezwykle wysoko. „Pozostali", którzy pracują w cieplarnianych warunkach ochrony celnej umieli się doskonale ratować w czasie kryzysu i niezgorzej sobie dają radę obecnie, „prowadząc dwoma punktami" przed „uzależnionymi od zagranicy".

Słaba jak dotychczas zwyżka cen artykułów skartelizowanych jest dowodem pewnej energii rządu. Nie należy jednak przesadzać tej ingerencji rządowej. Ceny te są tak wysokie i zyski kartelów jeszcze wyższe, że wywarcie nacisku nie przedstawia specjalnie wielkich trudności. Nie należy sobie wyobrażać, aby ten nacisk mógł długo trwać. Rząd rozwiązał wprawdzie szereg karteli, ale czuje niczym nieuzasadniony **mores przed największymi pijawkami w rodzaju kartelu węglowego, naftowego, cukrowego, że wymienimy tylko tę trójcę.**

Jeśli chodzi o konsumenta artykułów gotowych, według cytowanej statystyki, tempo wzrostu cen nie jest wielkie. Wynosi ono **ca 4% w ciągu ostatnich 16 miesięcy.** Wskaźnik wzrósł z 59,5 na 61,1. Trzeba tu jednak pamiętać, że **odzież zwyżkowała silniej z 55,8 na 58,7.** Gorzej przedstawia się z rolnikami. Ci za artykuły przemysłowe płacili 64,6 punktów, a teraz płacą 66,5. Sami jednak **podnieśli ceny bardziej, co uderza w kieszeń konsumenta miejskiego, z 36,5 na 50,0!!**

Jest bez wątpienia rzeczą bardzo dla kraju korzystną, iż nareszcie przymykają się nożyce cen i że rolnicy mogą się zjawić na rynku jako nabywcy, czego byli zupełnie pozbawieni. Wskaźnik inwestycyj maszyn rolniczych spadł był na początku ubiegłego roku **do wysokości 17 punktów.** Jest to prawdziwy rekord nędzy naszego rolnictwa, jaki chyba nie ma sobie równego poza gospodarką bolszewicką. Obecnie **tenże sam wskaźnik wynosi 30 i ma tendencję do wzrostu.** A wiemy przecież wszyscy dobrze, **co znaczy dla kraju, gdy rolnik kupuje maszyny.**

W mieście wzrost cen artykułów rolnych odczuwa najbardziej licho wynagradzany robotnik. Koszta utrzymania rosną. Wzrost w tej dziedzinie dokonał się w ramach **z 59,7 punktów na 65,3.** W szczególności koszta rodziny pracowników umysłowych **z 66,1 na 68,4.** Mamy tu do czynienia z wzrostem **prawie o 15% w ciągu niecałego półtora roku.** Jakże się więc dziwić, że robotnicy strajkują i żądają podwyżek. Uzyskują je też, ale stosunkowo w niewielkiej mierze. Płace nominalnie wzrosły **z 79,6 punktów na 82,5.** Gorzej jest z pracownikiem umysłowym. Ten nie umie się upominać o swoje. Miarą jego sytuacji może być **statystyka płac pracowników państwowych. Stoi ona niewzruszona na wysokości 71,2 punktów.**

Wysokość płac nominalna tj. wyrażona w jednostkach pieniężnych nie jest miarodajna dla określenia położenia pracownika. Dopiero tzw. płaca realna tj. wskaźnik powstały **z przeliczenia płacy na ceny** daje nam żądany obraz. Robotnicy potrafili w ciągu 1936 roku na ogół obronić swe pozycje. Ich płaca realna **zmalała tylko ze 133,3 punktów na 132,2.** Natomiast pracownicy umysłowi w danym wypadku urzędnicy państwowi (statystyki płac pracowników prywatnych nie obliczono) **spadli ze 106,1 punktów na 102,8, czyli inaczej mówiąc pobory ich stały się mniejsze o 3%.** (Przypuśćmy że o 3%).

Jeśli jednak weźmiemy pod uwagę, że wskaźniki kosztów utrzymania są opracowywane niezwykle niedokładnie, że za ich podstawę przyjmowane są czysto nieżyciowe ilości i jakości towarów **oraz ceny orientacyjne rynkowe, których pracownik, nigdy nie ma szczęścia płacić, należy dojść do wniosku, że na skutek zwyżki cen cały świat pracowniczy polski zubożał i to znacznie.**

Ponieważ nacisk nowych młodych sił na rynek wzmaga się, perspektywy dla ludzi pracy **nie są zbyt zabawne.** Z drugiej jednak strony nie ulega wątpliwości, że dla producentówześrubowywanie płac na poziom możliwie najniższy jest interesem więcej niż złym. Polski świat pracowniczy nie ma za co kupować wyrobów przemysłowych i w rezultacie ciągle drepcemy w miejscu, gdy inni idą siedmiomilowymi skokami naprzód.

Wskaźniki produkcji ciągle stoją wiele poniżej roku 1928. Nie było wtedy raju. Nawet wielu ludzi nie miało pracy, a jednak dziś po dziewięciu latach te czasy wciąż **pozostają niedościgniętym szczytem powodzenia.** Ogólny wskaźnik produkcji przemysłowej od początku 1936 roku poszedł w górę **z 68,6 punktów na 83,2.** Produkcja dóbr wytwórczych zwyżkowała z 62,8 na 83,4, a dóbr spożycia z 77,2 na 86,5. Jedynie co tu jest pocieszające, to **szybszy wzrost produkcji dóbr wytwórczych tj. maszyn i narzędzi pracy.** Daje to podstawę do nadziei na przyszłość.

Z powyżej przytoczonych cyfr statystycznych trzeba wysnuć dość melancholijne wnioski. Naturalnie dobrze nie jest. Ale są również pewne pocieszające objawy, wymykające się z pod oka „wszystko niezbyt dobrze widzącej" statystyki. Mamy tu na **myśli szeroką akcję założycielską.** Drobne warsztaty i fabryczki mnożą się ostatnio jak grzyby po deszczu. Mogą one pracować tylko pod warunkiem **unikania „oka władzy", które w odróżnieniu od pańskiego, doprowadza każdego konia do suchotniczej chudziny.** Dlatego też nam się wydaje, że **wzrost produkcji jest silniejszy.** Inna rzecz że położenie pracowników jest gorsze, niż je zobrazowano. Małe bowiem warsztaty **płacą dużo gorzej niż to czynią wielkie fabryki.**

(es-te).

Dobre wyniki Targów Poznańskich

Tegoroczne Targi Poznańskie zdobyły swego rodzaju rekord, jeżeli chodzi o dział wystawców, kupców i publiczność krajową i zagraniczną. Również bardzo pomyślnie kształtowały się transakcje handlowe. W dziale np. samochodowym na Targach dokonano około **280 transakcyj.** Fabryki wyrobów gumowych otrzymały dużą ilość zamówień i poważnych zapytań. Obroty motocyklami nie były tak zadawalniające, natomiast dział rowerowy dokonał poważnych transakcyj. W dziale maszyn biurowych i papierniczym zainteresowanie duże. Maszyny do pisania, liczenia nabywane były licznie, natomiast kasy rejestracyjne znacznie gorzej, niż w roku ubiegłym. Dużym popytem cieszyły się maszyny drukarskie, zwłaszcza zaś maszyny linotypowe. W dziale chemicznym zanotowano ogromne zainteresowanie i zamówienia na nawozy sztuczne. Sensację wzbudził nowy surowiec krajowy, identyczny z bakelitem. W dziale elektrotechnicznym wielkim zainteresowaniem cieszyły się małe akumulatory, transakcje przewyższają zeszłoroczne o 30%. Również interesowano się elektrycznymi przyrządami pomiarowymi. W dziale włókienniczym ogromne zainteresowanie wzbudziły wyroby ze sztucznej wełny oraz sztuczny zamsz. Nawiązano kontakty z Indiami Holenderskimi i Południową Ameryką.

Narady nad niepodzielnością gospodarstw rolnych
w Pomorskiej Izbie Rolniczej.

W czwartek, dnia 13 bm. odbyło się posiedzenie komisji ekonomicznej Pomorskiej Izby Rolniczej, poświęcone dwom sprawom zasadniczym o podstawowej doniosłości dla rolnictwa pomorskiego. Poważną była sprawa niepodzielności osad, powstałych z parcelacji i w związku z tym określenie minimalnego obszaru gospodarstwa rolnego. Drugą sprawą było przedyskutowanie norm dla wymiaru podatku dochodowego gospodarstwom rolnym, nie prowadzącym rachunkowości.

Komisja ekonomiczna po wysłuchaniu obszernego referatu p. naczelnika mgr. J. Głębowicza przeprowadziła obszerną dyskusję nad zagadnieniem niepodzielności i wielkości gospodarstw osadniczych na Pomorzu. Wszyscy mówcy podkreślali odrębność warunków tak gospodarczych, jak i społecznych i politycznych na Pomorzu i wyrazili pogląd, że **do sprawy przebudowy ustroju rolnego na Pomorzu nie można stosować tego miernika, jaki się przykłada dla terenów o odmiennej strukturze.** Zasadniczo dążyć należy do tworzenia gospodarstw samodzielnych, żywotnych, zdolnych do utrzymania zespołu rolniczego i należytego wykorzystania inwentarzy.

Po zreferowaniu sprawy norm podatkowych przez st. referenta p. St. Manthey'a, przyjęto wnioski opracowane przez wydział ekonomiczny. Posiedzenie komisji było żywe a dyskusje utrzymane na wysokim poziomie zarówno ekonomicznym, jak i społecznym.

Wydatki drobnego rolnika.

Omawiając w specjalnym artykule budżet wydatków drobnego rolnika, uskutecznianych gotówką na rynku towarowym, tygodnik „Polska Gospodarcza" ustala, że w okresie kryzysu (1930—1935 r.) — co zresztą nie odbiega od stosunków w latach dobrej koniunktury — największy udział w tych wydatkach miały wydatki, dotyczące artykułów przemysłowych (57,33%), podczas gdy wydatki, dotyczące artykułów rolnych, stanowiły 22,72%. W pierwszej grupie wydatków najpoważniejszy udział mają wydatki na odzież (9,62%), na naprawę i budowę budynków (8,76%), na naprawę i dokupno inwentarza martwego oraz drobnych narzędzi (6,86%), na obuwie (4,73%), na węgiel i inne środki opałowe (4,03%), na dokupno pasz treściwych (3,93%) itd.

W grupie wydatków, dotyczących artykułów rolnych, najpoważniejszy udział miały wydatki na inwentarz żywy (10,95%).

Eksport sadzeniaków ziemniaczanych
z woj. pomorskiego.

Wiosenny eksport sadzeniaków ziemniaczanych z woj. pomorskiego wyniósł około 190 tys. q. Szczególnie korzystnie rozwijał się eksport sadzeniaków ziemniaczanych do Belgii i Francji, chociaż ceny eksportowe nie były dla eksporterów korzystne. Wzrost eksportu zawdzięczać należy przede wszystkim porozumieniu francusko-polskiemu, jakie w sprawie eksportu sadzeniaków zostało zawarte w jesieni 1936 r. przez Związek Eksporterów Ziemniaków w Toruniu, a francuskimi kołami importerskimi.

Poza tym należy nadmienić, że w kwietniu br. wywieziono z Pomorza do Gdańska 250 wagonów ziemniaków jadalnych.

Rzemiosło walczy stale z trudnościami kredytowymi.

Sprawa kredytu dla rzemiosła na ogół przedstawia jeszcze dosyć poważne trudności, już choćby z tego powodu, że kredytów tych jest nie wiele, lecz gdy i takie się znajdą, wyłaniają się zawsze specjalne utrudnienia. Na ostatnim posiedzeniu rady wojewódzkiej Wielkopolskiego Związku Rzemieślników Chrześcijan w Poznaniu w dyskusji podkreślano znamienny fakt. Oto szereg banków, rozprowadzających ulgowe kredyty dla rzemiosła, żąda od kredytobiorców niejednokrotnie wpłacania udziałów bardzo wysokich, co z miejsca zmniejsza poważnie sumę, wypłacaną do rąk kredytobiorcy. Gdy się weźmie pod uwagę powstałe świadczenie oraz odpowiedzialność ciążącą na zaciągających pożyczkę, staje się jasnym, że takie kredyty nie spełniają swojej właściwej roli.

Rzemiosło w obronie swoich uprawnień.

Przemysłu i Handlu doż eniumlhenumlu

Na skutek zwrócenia się Ministerstwa Przemysłu i Handlu do Samorządu Gospodarczego w sprawie wydania opinii o projekcie rozporządzenia, określającego istotne cechy przemysłu ludowego i domowego oraz pracy chałupniczej, Łódzka Izba Rzemieślnicza, dopatrując się w omawianym projekcie znacznego rozszerzenia zakresu uprawnień odnośnych przemysłów, tak pod względem podmiotowym, jak i przedmiotowym, co wywarłoby nader ujemny wpływ na interesy gospodarcze zawodów zreglamentowanych, zajęła stanowisko negatywne wobec projektowanych przepisów.

Konkurs graficzny.

Kolektura Loterii Klasowej „Nadzieja" ogłosiła za pośrednictwem Koła Artystów Grafików Reklamowych (KAGR) konkurs na projekt prospektu reklamującego kupno losów Polskiego Monopolu Loteryjnego. Konkurs jest dostępny dla wszystkich grafików, zamieszkałych na terenie Rzplitej.

Za najlepsze prace wyznaczone zostały następujące nagrody: I nagroda 300 zł, II 250 zł, III — 150 zł, IV — 100 zł. Ponadto Kolektura „Nadzieja" zakupi ewent. większą ilość nienagrodzonych prac w cenie 50 zł za projekt.

Termin nadsyłania prac upływa 18-go czerwca 1937 r.

Szczegółowe warunki konkursu rozsyła na żądanie K. A. G. R. w Warszawie, ul. Bałuckiego 30/7 oraz Kolektura „Nadzieja", Lwów, Legionów 11, tudzież oddział: Warszawa, Marszałkowska 117. (9693

Samochody niemieckie Adler biorą udział w wielkim raidzie.

W wielkim raidzie automobilowym dokoła Polski, jaki odbędzie się w najbliższym czasie i będzie miał charakter międzynarodowy, uczestniczyć będą 3 samochody niemieckiej fabryki „Adler". Zgłoszono trzech znanych automobilistów Rudolfa Sauerweina, Piotra hr. Orasicka i Pawła von Guilleaume. Znany rekordzista polski Jan Ripper również startować będzie na „Adlerze".

Zagłębie naftowe.

Ważne dla pp. przemysłowców!

Gimnazjum Kupieckie im. Marszałka J. Piłsudskiego w Drohobyczu wraz z kupiectwem stolicy Zagłębia Naftowego urządza w Drohobyczu w dniach od 6 do 13 czerwca br. **rewię reklam i wzorów** firm krajowych. Każda wytwórnia dla własnego dobra powinna wykorzystać tę doskonałą sposobność do zareklamowania, a tym samym i wprowadzenia swoich towarów na terenie górniczo-przemysłowym, liczącym przeszło 200.000 konsumentów. Zainteresowane firmy, które z braku adresów nie otrzymały jeszcze zaproszenia, zechcą zgłosić swój udział pod adresem: Gimnazjum Kupieckie w Drohobyczu, skąd otrzymają bliższe informacje.

Wpływy z podatków bezpośrednich i opłat stemplowych w kwietniu.

Wpływy z podatków bezpośrednich wyniosły w miesiącu kwietniu bieżącego roku budżetowego 58.436 tys. zł, co w stosunku do wpływów z kwietnia 1936 r. w kwocie 49.906 tys. zł daje zwyżkę 8.530 tys. zł, tj. 17,09%, przy czym wzrost ten zaznacza się we wszystkich podatkach bezpośrednich, gdyż jedynie wpływy podatku gruntowego w kwocie 3.119 tys. zł były mniejsze od wpływów kwietnia roku ub. o 1,595 tys. zł. Ten spadek wpływów ma jednak charakter przejściowy i znajduje swe pełne uzasadnienie w dokonanym ostatnio przesunięciu terminu płatności tego podatku do końca czerwca.

Inne natomiast podatki bezpośrednie wykazują dość znaczny wzrost wpływów. I tak: podatek od nieruchomości dał 365 tys. złotych więcej (2.055 tys. zł w kwietniu 1936 r. wobec 2.420 tys. zł w tym samym okresie bieżącego roku), podatek przemysłowy o 4.069 tys. zł więcej (13.372 tys. zł i 17.441 tys. złotych) i podatek dochodowy o 5.769 tys. zł więcej (26.804 i 32.573 tys. zł). Pozostałe podatki bezpośrednie, jak od kapitałów i rent, od uboju oraz od energii elektrycznej dały o 132 tys. zł więcej (1.648 i 1.780 tys. złotych).

Wpływy z podatków stemplowych i danin pokrewnych wyniosły w kwietniu br. 8.165 tys. zł, tj. o 31,7% więcej, niż w tym samym miesiącu ub. roku (6.199 tys. zł).

Należy podkreślić, że podatki bezpośrednie oraz opłaty stemplowe szybko reagują na wszelkie zmiany koniunktury. Omawiany wzrost wpływów z podatków bezpośrednich i opłat stemplowych stanowi odbicie dokonującej się ostatnio aktywizacji naszego organizmu gospodarczego i odbywającego się włączania do koniunktury międzynarodowej.

Z Wielkopolski i Pomorza

NASI SPRAWOZDAWCY O ŻYCIU PROWINCJI

Inowrocław.

Biblioteka miejska czynna jest codziennie od godz. 17 do 18, w soboty od 17 do 19.

Biblioteka Tow. Czytelni Ludowych mieszcząca się w Domu Katolickim przy ulicy Plebanka otwarta jest codziennie za wyjątkiem niedziel i świąt od godziny 17—19-tej.

— **Biblioteka Kolejow. Przysp. Wojsk. w świetlicy „Ogniska"** przy ul. Magazynowej otwarta w poniedziałki, środy i piątki od godz. 17 do 19-tej.

Karetka sanitarna, tel. 276, czynna dzień i w nocy.

Nocny dyżur pełni apteka „Pod Orłem".

Repertuar kin. Słońce: „Szarża lekkiej brygady". Stylowe: „Człowiek-lew". Świt: „Senorita w masce".

Odczyt o Inowrocławiu-Zdroju na wydziale lek. Poznańskiego Tow. Przyjaciół Nauki. W ub. piątek w sali kliniki dermatologicznej U. P. wygłosił odczyt o Inowrocławiu-Zdroju nacz. lekarz zdrojowiska w Inowrocławiu p. dr Sroczyński. Na odczyt przybyli licznie członkowie towarzystwa jak i najpoważniejsze sfery naukowe m. Poznania. W dyskusji zabrał pierwszy głos p. prof. dr. Jezierski, komunikując zebranym, że ukazała się praca b. adiunkta jego kliniki dr. Wincentego Łapy, traktująca o doświadczeniach eksperymentalnych solanką inowrocławską w przebiegu schorzeń krwi. Praca ta została przedstawiona przez prof. dr. Stefana Dąbrowskiego w krakowskiej Akademii Umiejętności i została ogłoszona również w języku francuskim. W dalszej dyskusji nad odczytem dr. Sroczyńskiego zabrał głos także prof. dr Raszeja, zwracając uwagę na liczne zalety inowrocławskiego zdrojowiska, które poczynił na podstawie własnej obserwacji podczas swoich kilkakrotnych wycieczek do Inowrocławia. Zainteresowanie się Inowrocławiem-Zdrojem przez najpoważniejsze sfery naukowe naszego kraju świadczy o tym, że zdrojowisko inowrocławskie zajmuje w dziedzinie lecznictwa poważne stanowisko.

Nareszcie zniesiono szpecący płot. Tuż przy willi p. prezydenta miasta stał do niedawna strasznie brzydki płot. Obecnie płot ten został zniesiony, a w miejsce jego wyrasta nowy parkan, który ulicy Solankowej przysporzy piękna.

—::—

KRUSZWICA. W pierwszy i drugi dzień Zielonych Świąt nawiedziła Kruszwicę gwałtowna burza z ulewnym deszczem i z nieustającymi piorunami. W pierwsze święto o północy jeden z gromów zimnych uderzył pomiędzy złączone domy przy ul. Kolejowej nr 11 i 12, właśc. Knoll i Rusch, drugi w piorunochron wieży kościoła ewangelickiego przy Rynku, dalsze w Gopło i drzewa. Burza szalała przez kilka godzin.

— 25-lecie pracy pedagogicznej obchodził p. Franciszek Gliszewski, kierownik szkoły w Rożniatach pod Kruszwicą, prezes Stow. Chrześc. Narod. Nauczycieli Szkół Powsz., koła w Kruszwicy. Jubilatowi złożyli życzenia w imieniu koła Kruszwica pp. kier. Jackowiak i Zytur oraz Weber z Markowic, wręczając mu równocześnie stosowny upominek. Licznie zebranych gości przyjmowali pp. Gliszewscy ze staropolską gościnnością.

CHEŁMCE nad Gopłem. Podczas ostatniego pożaru, który wybuchł u rolnika F. Meyera w Morgach, w czasie akcji ratunkowej uległ silnemu poparzeniu robotnik Marcin Markiewicz. Pierwszej pomocy lekarskiej udzielił mu p. dr Hofmański z Kruszwicy, po czym odwieziono go do szpitala.

— Ostatnio przeniesiony został na równorzędne stanowisko do Mogilna post. P. P. p. Ziółek, a na jego miejsce przybył z Mogilna post. Synoradzki.

STRZELNO. Onegdaj w godzinach wieczornych podczas burzy na skutek uderzenia pioruna wybuchł pożar w zabudowaniach p. Józefy Łyskowej przy placu św. Krzyskim. Spalił się chlew oraz znajdujące się tam sprzęty domowe. Licznych uszkodzeń doznały skrzydła domu mieszkalnego.

— Ostatnio obchodziło w tut. parafii Stow. Dzieciątka Jezus nader podniosłą uroczystość poświęcenia sztandaru. Z okazji tej w kościele farnym odbyła się uroczysta msza św., którą odprawił ks. prałat Czechowski i dokonał aktu poświęcenia nowego sztandaru. Odbyła się również uroczysta akademia.

MOGILNO. (mk) W kościele poklasztornym pobłogosławił ks. Knast w ub. niedzielę związek małżeński pomiędzy p. Kuśnierkiewiczem Hieronimem, kupcem z Ostrowa Wlkp. a p. Ireną Ziętkową, córką właśc. sklepu spożywczego p. A. Ziętkowej z Mogilna. Nowożeńcom „Szczęść Boże!"

— W salce posiedzeń rady powiatowej odbył się powiatowy zjazd delegatów Zw. Rezerwistów, któremu przewodniczył prezes pow. por. rez. p. mec. Jerzykiewicz z Mogilna w obecności prezesa okręgu majora rez. p. Grzanki. Na odprawę stawiło się 40 delegatów, reprezentujących 15 kół. Ze sprawozdań członków zarządu pow. wynika, że cały zarząd dokładał wszelkich starań, nie szczędząc czasu ani ofiar pieniężnych, by koła poprowadzić w zamierzonym kierunku. Dyplom zasługi wręczono prezesowi koła trzemeszeńskiego p. por. Mowińskiemu. Ustalono budżet na rok 1937-38 w wysokości 1.250 zł. W końcu przemawiał p. starosta pow. Zenkteler.

— W strzelaniu Bractwa Kurkowego o tradycyjną godność króla zielonoświątecznego, królem został p. M. Probański, I rycerzem p. Majchrzycki Józef, II rycerzem p. Wiktor Grabjanowski. W pochodzie odprowadzono nowoprzeklamowanego króla przez ulice miasta do domu.

NAKŁO n/N. Przed kilku dniami odbyły się egzaminy mistrzowskie w zawodzie stolarskim i kołodziejskim. Egzamin na mistrza stolarskiego zdali pp.: Jakób Hoffmann, Eugeniusz Rybarczyk, Willi Nass, Julian Korpal i Jan Przemowski — wszyscy z Nakła. Do komisji egzaminacyjnej należeli pp.: Jan Szczepański — przewodniczący, Feliks Michalski i Antoni Goca — ławnicy. W tym samym czasie zdawali egzamin mistrzowski kołodziejski przed komisją egzam. w składzie pp.: Napiątek Stanisław — przewodniczący, Graczka Stanisław i Resner Teofil — ławnicy. Mistrzami zostali pp.: Gawrych Franciszek — Nakło, Bilicki Wacław i Kucharski Robert — Mrocza, Oleś Jan — Paterek, Grubich Władysław — Osiek, Bromber Leon — Chrzęstowo i Trybuszewski Alojzy — Trzeciewnica. Nowym mistrzom „Szczęść Boże!"

WĄGROWIEC. (a) W ostatnich dniach przeciągnęła nad miastem i okolicą burza połączona z deszczem i piorunami. Grom uderzył w stodołę rolnika p. Walentego Wiśniewskiego w Werkowie. Stodoła spaliła się doszczętnie wraz z maszynami rolniczymi oraz chlew i szopa. Ogień przeniósł się na budynki sąsiada p. Zmudzińskiego, któremu spaliła się stodoła, chlew i szopa.

— W Runowie koło Wągrowca niewyśledzeni dotąd sprawcy zakradli się przez okno do gościńca p. Napieczyńskiego, skąd zabrali worek cukru, tytoń oraz pewną ilość wódek. Policja prowadzi dochodzenia.

— Zebranie b. działaczy niepodległościowych w Niemczech oraz powstania wielkopolskiego i śląskiego odbyło się w Wągrowcu. Po omówieniu kilku spraw wybrano podkomisję w osobach pp.: Józef Czodrowski, adwokat — przewodniczący, burmistrz Szymon Wachowiak — I wiceprzewodniczący, Kazimierz Bonowski — II wiceprzewodniczący, Szymon Przybył — sekretarz, Stanisław Kaźmierczak — zast. sekretarza. Wawrzyn Matuszak i Bolesław Chrzanowski — ławnicy.

SKOKI. W ub. sobotę zmarł znany i powszechnie szanowany obywatel śp. Władysław Kowalski, mistrz piekarski, członek zarządu miejskiego oraz rendant kasy kościelnej. Kondukt żałobny prowadził ks. prob. Echaust.

OSTRÓW. (lj) W Mikstacie (pow. Ostrów) wybuchł groźny pożar, który strawił dom mieszkalny M. Bartnika, skąd płomienie przeniosły się na zabudowania B. Guździołowej. Straty wynoszą 5000 zł. W Bobrownikach n/Prosną spłonęła stodoła na szkodę Jadwigi Stempin. Straty wynoszą tu 3000 zł. Również pod Roszkami wybuchł pożar w leśnictwie Makstal, przy czym spaliła się obora i stodoła.

— Podczas niedzielnej burzy uderzył piorun w stodołę gospodarza J. Łukowskiego w Rąbczynie (pow. ostrowski. Mimo energicznej akcji ratunkowej, stodoła wraz z znajdującymi się w niej maszynami rolniczemi spłonęła doszczętnie.

— W tych dniach straż graniczna zlikwidowała w Sośni (pow. ostrowski) szajkę, trudniącą się przemytem sacharyny. Jeden z głównych członków tej szajki, niej. Józef Łodożyński z pow. konińskiego został w czasie usiłowanej ucieczki poważnie raniony w nogę i w ciężkim stanie odstawiono go do szpitala ostrowskiego. Szajka ta, która jest trzecią zlikwidowaną w tej części pasa pogranicznego, przemyciła około 50 kg sacharyny. Wypada nadmienić, że we wszystkich nieomal takich wypadkach, duchowi sprawcy tego rodzaju przestępstw — to przeważnie żydzi kaliscy, którzy potrafią otumanić biednego wieśniaka-katolika i namówić go do uprawiania przemytu, podczas gdy sami, siedząc w domu, ci „lojalni" obywatele finansują przemyt, zarabiając na nim olbrzymie nieraz sumy.

Ulubieniec pań starogardzkich przed sądem.

Starogard. (ag) Ulubieniec pań starogardzkich, który okazał się zwykłym oszustem, stanął w ub. piątek 14 bm. przed tut. sądem grodzkim. Rozprawa, która wzbudziła wielkie zainteresowanie u płci pięknej, wywołała pewnego rodzaju rozczarowanie, bowiem **Jan Gernatowski,** w którym podkochiwała się niejedna panna dla pięknego jego stroju i gładkiej fizjognomii, odpowiadał tym razem nie za sprawki miejscowe, o których głośno w mieście, ale za **nabranie obywatela Bydgoszczy** p. Wicherka, urzędnika pocztowego. Od p. Wicherka pożyczył Gernatowski jako przyszły lecz niedoszły szwagier rower, który w międzyczasie sprzedał za marny grosz.

P. Wicherek doniósł o niewdzięcznym eksszwagrze policji, która sprawę skierowała na drogę sądową.

Sąd skazał „Adonisa" kocborowskiego na 8 miesięcy więzienia.

Tym sposobem opinia miasta Starogardu dowiedziała się, iż Gernatowski, ulubieniec kobiet, poza aferami miejscowymi miał również sprawę pozamiejscową, o której nikt nie wiedział, a która powstała w ścisłym kółku rodzinnym.

PRUSZCZ. Kierownik karnej kolonii rolnej w Luszkówku pod Pruszczem p. aspirant Kossowski rozpoczął z dniem 15 maja czterotygodniowy urlop. Zastępstwo objął p. przodownik Bierca.

— W drugą rocznicę zgonu marszałka Piłsudskiego odbyło się w kościele parafialnym w Pruszczu o godz. 9-ej nabożeństwo żałobne dla szkół i organizacyj, które odprawił ks. proboszcz Schwanitz. W nabożeństwie żałobnym uczestniczyły również wszystkie władze z p. wójtem Dachterą na czele. O godz. 20,45 odezwały się dzwony kościelne i syrena młyna parowego, które zawiadomiły mieszkańców o 3-minutowej ciszy. Na ulicach ruch zastygł. Przystanęli wszyscy, aby wspomnieć, że o tej porze przed 2 laty przestało bić serce Wodza. Szkoły urządziły krótkie uroczystości we własnym zakresie.

— We wsi Zbrachlin od chwili przybycia obecnego kierownika szkoły p. Orzechowskiego podjęta została praca oświatowa, której brak odczuwa zwłaszcza młodzież pozaszkolna. Zimą urządzono pięciomiesięczny kurs wieczorny, na który regularnie uczęszczało dużo młodzieży. Ogółem odbyło się 90 godzin lekcyjnych. Na zakończenie kursu urządzono w szkole skromny wieczorek, na którego program złożyły się deklamacje, śpiewy, gry towarzyskie i okolicznościowe przemówienie kierownika kursu p. Orzechowskiego.

NOWE n/W. (t) Zbocza wzgórz, zamykających od strony północnej piękne żuławy, począwszy od Nowego aż do Komórska, na przestrzeni kilkunastu kilometrów to jeden wielki sad owocowy. Jadąc szosą od Nowego po przez Kończyce, przebywa się w tej porze jakby przez raj jakiś, gdyż sady zamieniły się w jedno wielkie morze kwiecia. Niema bodaj drugiej takiej okolicy na Pomorzu, któraby mogła wykazać się podobnym obrazem kwitnących sadów. Dużo kwiecia to zapowiedź urodzaju owocu. Oby tylko grady czy plagi jakiegoś robactwa czy wreszcie jeszcze przymrozki nie zniweczyły plonu.

— Na ulicy Kolejowej spłoszyły się konie, ciągnące wóz naładowany słomą. Woźnicy mimo starań nie udało się koni utrzymać. Spadł on z wysokiej fury między konie i pod wóz. Wskutek wypadku został on poważnie okaaleczony.

ŚWIECIE. (t) Długoletni członek zarządu i wicedyrektor miejscowego Banku Ludowego p. Józef Wiśniewski objął stanowisko dyrektora Banku Ludowego w Kościerzynie. Winszujemy!

— W ostatnich dniach został przeniesiony ze Świecia do Torunia miejscowy komisarz ziemski p. inż. Skrzetyński. Na jego miejsce przybył do Świecia p. inż. Wieloch z Torunia.

— W tych dniach zmarł nagle w swym mieszkaniu w czasie kiedy chciał zasiąść do śniadania, długoletni urzędnik firmy „Młyny i Tartaki w Przechowie" śp. Maksymilian Partyka. Zmarły liczył dopiero 37 lat.

— W drugie święto Zielonych Świąt przeciągnęła nad Świeciem i Chełmnem silna burza z grzmotem i ulewnym deszczem.

— 27-letnia Maria Majewska popełniła samobójstwo przez wypicie sporej dawki lizolu.

WĄBRZEŹNO. Z udziałem przedstawicieli kom. obwodu powiatowego LOPP odbył się na boisku PW i WF konkurs modeli latających. Zaznaczyć wypada, że praca w modelarni wąbrzeskiej jest intensywna, a młodzież z całym zapałem i energią pracuje nad wykonaniem modeli. LOPP z zadowoleniem śledzi coraz lepsze wyniki naszych małych konstruktorów. Za pilną i staranną pracę w modelarni otrzymał nagrodę Konrad Racki.

TCZEW. (as) Kino Światowid: „Rotmistrz von Werffen". Kino Mars: „Dwie Joasie".

— Sąd okręgowy rozpatrywał sprawę 24-letniego czeladnika ślusarskiego Jerzego Erona, zam. na Nowym Mieście, oskarżonego o świadomy kolportaż fałszywych monet 10-złotowych. Sąd skazał Erona na 6 miesięcy bezwzględnego więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego od 11 marca rb. oraz na 2-letnią utratę praw obywatelskich i honorowych. Za namowę do popełnienia tego przestępstwa skazana została Helena Bułak z Tczewa na 100 zł grzywny lub 10 dni aresztu zastępczego.

— Z bliżej nieustalonych narazie przyczyn powstał w ub. tygodniu pożar w zagrodzie posiedziciela ziemskiego Aleksandra Neubauera w Rożentalu (pow. Tczew). Pastwą płomieni padły drewniane zabudowania gospodarcze jak szopy, przybudówki i chlewy. Szkódy wynoszą około 4000 zł.

DZIAŁDOWO. (jr) Swego czasu „Dziennik" obszernie doniósł o zajściach bezrobotnych w Działdowie. W dniu 17 grudnia ub. r. w czasie zgromadzenia się tłumu bezrobotnych przed starostwem w Działdowie, osk. Wacław Kugler powiedział do wicestarosty mgr. Kluberga: „ja wam tu do cholery Hiszpanię zrobię", osk. St. Rybicki zaś po zatrzymaniu Kuglera odbił go eskortującemu posterunkowemu. Sąd okręgowy skazał obu na karę aresztu przez 2 miesiące.

— Urząd Wojewódzki Pomorski zatwierdził wybór burmistrza Szwedowskiego (ze Zblewa pow. starogardzkiego), który wkrótce rozpocznie urzędowanie.

BRODNICA. (jr) Zakończyły się egzaminy maturalne w państw. gimnazjum męskim. Z 24 kandydatów egzamin złożyło 22. Obecnie rozpoczęły się egzaminy w gimnazjum żeńskim.

— Wypadkowi motocyklowemu uległ ostatnio urzędnik skarbowy Stanisław Sużin, który odniósł poważne okaleczenia. Poszkodowany znajduje się w szpitalu. Przyczyną katastrofy ma być... krowa, która znajdowała się na szosie.

Grudziądz.

Pogotowie pożarnicze tel. 618.

Nocny dyżur pełnią apteki: „Pod Koroną", Wybickiego 39, tel. 14337 i „Pod Gwiazdą", Chełmińska 26, tel. 1259.

Repertuar kin. Apollo: „Sonata księżycowa" z Paderewskim. Gryf: „Rok 2000". Orzeł: „Łowca przygód".

— **Nożem w twarz.** Onegdaj niej. Julina Plutowski (Hallera 50a) napadł na swego szwagra robotnika Jana Kwaśniaka tamże zamieszkałego i w wyniku bójki pchnął go dwukrotnie nożem w twarz, zadając mu dwie rany powyżej i poniżej oka. Bojówkarzem zajęła się policja.

— **Za tajny ubój.** Rzeźnik Stanisław Nadworny, zam. w Wałdowie (pow. Chełmno) przywiózł onegdaj do Grudziądza na sprzedaż mięso wieprzowe, które — jak się okazało — nie było badane i pochodziło z tajnego uboju. Mięso oddano do tut. rzeźni miejskiej, a na Nadwornego sporządzono doniesienie karne.

— **Ruch ludności miasta Grudziądza w** kwietniu br. Jak statystyka wykazuje, przybyło w miesiącu kwietniu 428 osób, urodziło się 76 osób, ubyło 255 osób, zmarło 71 osób. Stan ludności w dniu 30. 4. br. wynosił 58.371, podczas gdy w dniu 31. 3. br. stan ludności wynosił 58.193 osób. Przybyło więc Grudziądzowi w kwietniu b. r. 178 mieszkańców.

List z Warszawy.

Rzeczywista rzeczywistość

(Od własnego korespondenta „Dzien. Bydg.")

Ubiegłe święta spędziliśmy przy cudnej pogodzie. Nastrój był pełen radości i wesela. Święta zrobiły swoje: zapomnieliśmy w chwilowej beztrosce o naszej „rzeczywistej rzeczywistości". Wypoczęliśmy. A jest to rzecz wcale nie do pogardzenia dla naszych mocno już nadszarpniętych nerwów.

Dla katolików były to **święta szczególnie radosne,** gdyż w przeddzień zawitał do stolicy **nowy nuncjusz apostolski J. E. arcybiskup Cortesi.** Witano go w Warszawie entuzjastycznie. Zdobył sobie odrazu serca wszystkich ujmującą prostotą, słodyczą i dostojną powagą, bijącą od jego postaci. Toteż zgromadzony tłum szczerze wiwatował na jego cześć, wznosząc okrzyki: Niech żyje!

Z racji Zielonych Świąt mieliśmy w stolicy kilka zjazdów i uroczystych obchodów. Ale przede wszystkim świętowała nasza wieś, zorganizowana i zjednoczona **w licznych i tłumnych obchodach Stron. Ludowego.** Dla naszej policji stały się one zaprzeczeniem święta i odpoczynku, gdyż właśnie Stronnictwo Ludowe korzysta z wyjątkowej i arcyczułej opieki władz administracyjnych. Poczciwe i pełne prostoty „Polskie Radio" pospieszyło z uroczystymi zapewnieniami, że przy zielonych sztandarach zabrakło szeregowych, że się po prostu wszystko nie udało, że w wielu miejscowościach nie było komu świętować i uroczystości ze wstydem musiano odwołać. Owe wszystkie **bajeczki dla „grzecznych dzieci"** uzupełniła mocno zażydzona ag. „Iskra", uchodząca nadal za pół-oficjalną agencję prasową. Pognębiła ona z kretesem ludowców w swych relacjach od „własnych korespondentów". Maluczko a wespół z „Polskim Radiem" gotowa będzie ogłosić, że ludowcy sami się likwidują, gdy przyszło im spotkać się oko w oko z mundurem generalskim sen. Galicy, przywódcy odcinka wiejskiego OZN. **A do tego właśnie wszystkie te „pobożne życzenia" zmierzają.** Z okazji świąt czytaliśmy w stale i nieszczęśliwie politykującej „Polsce Zbrojnej", która niesłusznie uchodzi za organ wojska, modlitwę o zesłanie na Polaków Ducha Narodowego i Ducha Patriotyzmu. Wniosek z tego wysnuwa się bardzo prosty: zgłaszając akces do Obozu Zjednoczenia Narodowego stajesz się narodowcem i patriotą.

Takimi „patriotami" nie w słowie a w czynie gorącym i bezpośrednim okazało się **grono adwokatów stołecznych** z p. Gadomskm na czele. Otworzyli oni po prostu własną kieszeń dla Ozonu... każdy wstępujący adwokat płacić będzie jednorazowo 50 zł na rzecz Obozu i składkę, wynoszącą 1 proc. uposażenia, nie mniej jednak, jak 10 zł.

Nie po raz pierwszy jesteśmy świadkami takiej ofiarności w Polsce. Wszak w okresie wyborów w roku pamiętnym 1930 **cały przemysł wraz z Bankiem Cukrowniczym sypnął grubszym groszem na wybory.** I dziś tenże przemysł zgłosił swój akces bez zastrzeżeń. Czy przyjdzie bez przysłowiowego wiana? Stawiam więc na dalszą likwidację bezrobocia w Polsce, wierzę w polityczną mowę premiera Składkowskiego, wygłoszoną do chwilowo zatrudnionych robotników warszawskich, którym powiedział, że **w Polsce jest coraz lepiej.** Zestawmy bowiem te wszystkie akcesy, o których donosiła urzędowa PAT, niech każdy wpłaci choćby miesięcznie 50 gr składki, nie licząc jednorazowej ofiarności możnych i zamożnych, a już będziemy mieli bardzo poważne sumy, które można będzie zużyć, aby „Polskę podciągnąć wzwyż" przede wszystkim, likwidując bezrobocie w kraju.

Stała się też **rzecz od 10 lat nie notowana:** państw. koleje przyjmowały nowych pracowników. Rozmawiałem z jednym z bardzo wielu kandydatów. Miał wszystkie dane, aby otrzymać posadę, nie mówiąc już o tym, że był w wojsku najdzielniejszym ułanem. Jedna rzecz była nie do darowania, po prostu fatalna, że nie miał protekcji. Na pierwsze zgłoszone podanie odpowiedziano mu, że nie ma przepisowego wzrostu. Przyjmuje się bowiem ludzi mających 1 m 70 cm wysokości, a nasz nieszczęsny kandydat miał w książeczce wojskowej wypisane 1 m 69 cm. Napisał drugie podanie tłumacząc się, że od 20 roku życia mógł ten jeden centymetr podrosnąć. I już skłonni byli mu wybaczyć dygnitarze kolejowi, gdy się okazało, że właśnie nasz kandydat ma lat 25 i pół, a na kolej przyjmuje się tylko 25-letnich. Więc już jest za stary... Jak ten zrozpaczony młody, nie-emeryt, klął, możemy sobie wyobrazić. Bo też kolej nasza jest pełna osobliwości. Przez wiele, wiele lat nie było kredytów na drobne naprawy, na wstawienie szyb, na załatanie dziur itp. w budynkach kolejowych. Nie było po prostu na to pieniędzy. Obecnie pieniądze się znalazły i wyszedł rozkaz, aby w przeciągu dni 40 wszystko naprawić, załatać, zaklajstrować i to koniecznie w przeciągu dni 40. Może minister b. pułkownik Ulrych spodziewa się, że go odwiedzić może wyższa szarża tj. generał i premier w jednej osobie.

Bo też pan premier wszędzie już był i wszystko widział. Zabraknie dla niego już miejsc wypadowych. Wszak rocznicę objęcia rządów w Polsce gen. Składkowski spędził, zwiedzając biura i urządzenia elektrowni warszawskiej.

Rys.

Walki o miasto Amorebiete.

Powstańcy idą naprzód.

Salamanka, 19. 5. (PAT). W nocy „radio national" ogłosiło komunikat, **omawiający szczegóły operacji na odcinku Amorebiete.** Gwałtowna ulewa uniemożliwiała wszelką akcję. Oddziały wojsk powstańczych, które zajęły stanowiska jeszcze przedwczoraj w odległości 1 km od miasta, mogły obserwować liczne pożary i wybuchy dynamitu. **To ustępujące wojska rządowe systematycznie niszczyły budynki o charakterze publicznym.** Dowództwo wojsk powstańczych nie pozwoliło na natychmiastowe zajęcie miasta dla zabezpieczenia się przed ewentualnymi zarzutami, że wojska powstańcze spaliły, bądź zniszczyły miasto. Wysłano natomiast do miasta **patrole dla udzielenia ochrony i pomocy ludności.** Patrole te dotarły do kościoła i seminarium, wywiesiły dwukolorowe flagi powstańcze. Patrole wyprowadziły z miasta 350 osób. W czasie drogi **ludność ta była ostrzeliwana przez wojska rządowe z karabinów maszynowych.** Padło wielu zabitych i rannych. Uciekinierzy twierdzą, że Baskowie wysadzili w powietrze kilka domów, zanim zostały one opuszczone przez mieszkańców.

Paryż, 19. 5. (PAT). Havas donosi z Leon (po stronie powstańców): Po odparciu ostatnich ataków wojsk rządowych na odcinku Val de Castillo **powstańcy zajęli w rezultacie przeciwnatarciu linię Val de Castillo — Lillo, Narana Launa — szosa Torma.** Wojska rządowe zamierzały podczas ataku zająć stanowiska, panujące nad szosą Gomar — Lillo, która ma bardzo doniosłe znaczenie dla powstańców.

Po katastrofie w Lakehurst.

Oryginalne zdjęcie z katastrofy niemieckiego sterowca „Hindenburg", dokonane w kilka minut po eksplozji.

Katastrofa budowlana w stolicy

Warszawa, 19. 5. (PAT.) Ubiegłej nocy na terenie nowobudującej się posesji przy ul. Litewskiej wydarzyła się **katastrofa budowlana,** która mogła pociągnąć za sobą **nieobliczalne następstwa.** Pracujący na budowie robotnicy usłyszeli w ciągu wczorajszego dnia **niepokojące trzaski** we frontowej ścianie, o czym zawiadomili prowadzących roboty inżynierów. Wieczorem przed opuszczeniem budowy przez robotników zabezpieczono frontową ścianę domu rusztowaniem. Koło godz. 12,30 w nocy, mieszkańcy sąsiedniego domu usłyszeli **głośny trzask,** po którym nastąpił **ogłuszający huk.** Masa muru i cegieł runęła z wysokości trzeciego i czwartego piętra, zasypując podwórze budującej się kamienicy. Ocalała jedynie podparta rusztowaniem frontowa ściana.

W przyległym do budowy 2-piętrowym domu **zarysowały się ściany** i zaczął z nich odpadać tynk. Kilka okien wraz z ramami wpadło w głąb mieszkań. **W całym domu zostały wybite szyby i pootwierane drzwi.** Lokatorzy zaczęli w popłochu opuszczać mieszkania. Do późnych godzin nocnych przebywała na miejscu wypadku komisja inspekcji budowlanej.

Wstrząsająca tragedia rodzinna w Gdyni.

Gdynia, 19. 5. (Tel. wł.). W drugie święto w rodzinie państwa R. zrobiono straszne odkrycie, a mianowicie **znaleziono w sypialni nieprzytomne ciała pani R. i jej 10-letniej córeczki.** Wezwane pogotowie odwiozło obie zatrute do szpitala, gdzie niebawem dziecko przywrócone zostało do przytomności, gdy **matka jest ciągle jeszcze bez zmysłów.**

Rozpoczęte śledztwo utrudniło prasie zebranie szczegółów, jednak wiadomem jest, że zaszło tu **zatrucie luminalem.** Czy był to fakt samobójstwa, trudno ustalić, tym bardziej, że ofiarą jest 10-letnia dziewczynka, której dano luminal z ciastkiem, (tak przynajmniej zeznało), aby nie wyczuło goryczy. Z powyższych względów trudno uzyskać jest bliższe dane co do **przyczyny samobójstwa i usiłowania zabójstwa dziecka,** jak również osoba sprawcy jest jeszcze nieustalona. W każdym razie cała opinia publiczna jest żywo poruszona zagadkową tą tragedią.

Najlepsza francuska książka o Polsce została nagrodzona.

Paryż, 19. 5. (PAT). Jury nagrody literackiej, ufundowanej przez Tow. Amis de la Pologne, **za najlepszą książkę o Polsce, wydaną w ostatnim roku,** przyznało w dniu wczorajszym tę nagrodę znanemu literatowi **p. Marcel Bouteron za książkę p. t. „Pologne romantique",** stanowiącą cykl niezwykle interesujących szkiców literackich o postaciach i dziejach popowstaniowej emigracji polskiej.

Nowy przywódca Polonii amerykańskiej.

Nowy Jork, 19. 5. (PAT). Na zjeździe Polskiej Rady Organizacyjnej wybrano prezesem Rady **p. Kanię, prezesa Zjednoczenia Polskiego Rzymsko-Katolickiego.**

Pierwsza kobieta — kapitanem lotnictwa.

Berlin, 19. 5. (PAT). Dowódca niemieckich sił lotniczych **gen. Goering mianował pilotkę niemiecką panią Hannę Reitsch, w dowód uznania jej zasług, „kapitanem lotnictwa".** Pani Reitsch jest pilotką instytutu doświadczalnego dla lotnictwa bezsilnikowego w Darmsztacie. Posiada ona szereg kobiecych rekordów lotniczych, w tym również **rekord światowy. Jest ona pierwszą kobietą, której nadano tytuł kapitana.**

Ksiądz Prymas wraca do Polski.

Rzym, 19. 5. (PAT). Wczoraj rano wyjechał z Rzymu do Poznania ks. kardynał Hlond, żegnany na dworcu przez przedstawicieli obu ambasad polskich w Rzymie, kleru, zakonów i kongregacyj.

Beck u Edena.

Londyn, 19. 5. (PAT). Wczoraj przed południem **minister Beck odwiedził ministra Edena w Foreign Office.** Konferencja ministrów spraw zagranicznych Polski i Wielkiej Brytanii trwała **całą godzinę.**

Powódź w Kanadzie.

Montreal, 19. 5. (PAT). Wskutek gwałtownego topnienia śniegu i ulewnych deszczów wezbrały rzeki w prowincji Ontario. Rzeka Tamiza, przepływająca przez miasto Londyn tej prowincji wezbrała do tego stopnia, że **zalała część miasta, pozbawiając 6.000 osób dachu nad głową.** Wskutek podmycia nasypu kolejowego, **wykoleił się pociąg na lini Montreal — Chicago.** W katastrofie poniosło śmierć 6 osób.

Marszałek Smigły-Rydz gościem młodzieży akademickiej.

Warszawa, 19. 5. (Tel. wł.) Po wczorajszej bytności marszałka Śmigłego-Rydza na święcie akademickiej korporacji „Arkonia", świat akademicki będzie miał sposobność jeszcze w ciągu bież. tygodnia zetknąć się ponownie z naczelnym wodzem. Dnia 20 bm. uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie nadaje marszałkowi Śmigłemu-Rydzowi tytuł doktora honoris causa wydziału lekarskiego tegoż uniwersytetu. W czasie dwudniowego pobytu w Wilnie, poza uroczystościami na uniwersytecie, marszałek Śmigły-Rydz weźmie udział w przyjęciu, wydanym przez najstarszą korporację akademicką w Polsce „Polonię". (r)

Sensacyjny proces prasowy w Gnieźnie.

Oskarżony wniósł apelację od wyroku.

(Od specjalnego sprawozdawcy „Dziennika Bydgoskiego").

Gniezno, 16. 5. (mj) Wczorajsze sprawozdanie z sensacyjnego procesu prasowego w Gnieźnie uzupełniamy dalszymi szczegółami.

Świadek odwodowy **starosta bydgoski p. Suski** stanął przed sądem o godz. 19. Na sali zrozumiałe ożywienie i zainteresowanie, padną bowiem za chwilę **słowa przedstawiciela Rządu Rzplitej.**

P. starosta Suski potwierdza, że u niego interweniowali w sprawie polityki personalnej Głuszczaka tak **urzędnicy zwolnieni, jak i jeszcze obecnie czynni w U. S. Władze wojewódzkie zwróciły się do mnie nawet w tej sprawie.** Jako starosta nie mam prawa nadzorowania Ubezpieczalni, **ale wiedzieć bezwzględnie muszę, co dzieje się na terenie przeze mnie sterowanego powiatu.** Informacje moje nie pochodziły od p. Przybylskiego. Stwierdzam dalej, że p. P. bywał u mnie w urzędzie wiele razy, **rozmawiał ze mną na temat wielu spraw, interesujących dziennikarza. Mówiłem z nim również o Ubezpieczalni,** było to po ukazaniu się inkryminowanego artykułu. **Byłem w tej sprawie u władz wojewódzkich, ale jaką wydałem opinię i jakie stanowisko władze zajęły, powiedzieć nie mogę, bo to już wchodzi w zakres tajemnicy służbowej.**

Św. Powłowski z Środy złożył zeznania wprost rewelacyjne.

Osk.: Czy pan może coś powiedzieć o kwalifikacjach panienek, zatrudnionych w U. S. w Środzie?

Prok.: Wnoszę o uchylenie tego pytania. (Przewodniczący przychyla się).

Osk.: A może św. coś słyszał o tych kwalifikacjach?

Św.: Tak, **społeczeństwo miasta Środy wypowiedziało się. Na gmachu U. S. Środa wymalowano słowo: „Burdel!".**

(Oskarżyciele wnoszą ostre sprzeciwy zanim jednak sąd powziął decyzję, oskarżony pyta dalej: **a to dlaczego?**

Św.: Bo tam się mężczyźni schodzili! Urzędniczka Kosmowska otrzymała krótko po tym nakaz opuszczenia mieszkania w U. S.

Osk.: Czy to ta sama Lucyna Kosmowska, którą Głuszczak zabrał ze sobą do Częstochowy?

Św.: Tak!

Osk.: Czy Głuszczak badał kiedykolwiek kwalifikacje świadka?

Św.: Nie!

W tym miejscu na zapytanie oskarżonego św. Gł. wyjaśnia, że **„badanie kwalifikacji** odbywało się na podstawie... **akt personalnych...**

Świadkowie **Zawada, Zabłocka i Kucharczyk** nic nowego do sprawy nie wnieśli.

Św. Wittenbeckówna Eleonora z Gniezna, ul. Łubieńskiego 4, zeznaje o sposobie otrzymania zajęcia w U. S.

Oskarżony prosi — w czasie badania jej — św. Głuszczaka, by przedstawił sądowi sposób angażowania personelu urzędniczego.

Osk. Przybylski wyjmuje z kieszeni jakąś kartkę i powiada: „Przedkładam z prośbą o dołączenie do akt, ten latający świstek papieru, w którym czytamy: **„Szanowna Pani! — Proszę przybyć dziś w sprawie czasowego zatrudnienia. Głuszczak".** — Sąd odczytuje z kolei wymienioną treść. Panowie oskarżyciele przez cały ten czas nie wypowiedzieli żadnego słowa.

Oskarżony, kiedy prokurator starał się zdyskredytować moralnie św. Piotrowskiego, zwraca się do św. Głuszczaka:

— **„Czy świadek uznaje w ogóle protekcję?"** Milczenie... Osk. więc pyta dalej: **„Czy św. nie polecił komuś Piechowskiego?"**

Św.: Tak, mojemu znajomemu!

Osk.: Może usłyszymy jego nazwisko?

Św. odpowiedzi nie udziela!

Oskarżony go więc wyręcza i okazuje sądowi oryginalny list do starosty powiatu świeckiego, Krawczyka, skazanego niedawno za defraudację na 2 lata więzienia.

W liście tym pod koniec czytamy: „zawsze chętny do wzajemnych usług".

Obecny dyr. U. S. Kubik zapytany o wykazanie sądowi powodów zwolnienia przez Głuszczaka Wielkopolan i ustawowych uprawnień do przyjęcia ludzi z innych dzielnic, komunikuje: „muszę telefonicznie co do tego porozumieć się z Ministerstwem Opieki Społecznej".

W godzinach wieczornych dyr. Kubik stwierdza: „Ministerstwo udzieliło zezwolenia na składanie przeze mnie zeznań, jednak pod warunkiem wykluczenia jawności!

Sąd wykluczył jawność i zarządził krótką przerwę dla opróżnienia galerii.

Postępowanie dowodowe zamknięto około godz. 9 wieczór.

O godz. 22,55 ogłoszono wyrok, **skazujący oskarżonego na 5 miesięcy aresztu i 300 zł grzywny z zamianą na dalsze 30 dni aresztu** i ponoszenie kosztów ubocznych. **Sąd zawiesił wykonanie kary na przeciąg 3 lata** i stwierdził, że oskarżony artykuł swój opierał bezwzględnie na informacjach, którym ufał. Dowód prawdy nie został w stosunku do wszystkich zarzutów przeprowadzony.

Dzisiaj w środę wpłynęła do sądu apelacja wniesiona przez oskarżonego. **M. J.**

25 lat na tronie.

Cała Dania obchodziła uroczyście 25-lecie rządów króla Christiana X. Na zdjęciu: król i królowa w drodze na nabożeństwo dziękczynne.

15.000 robotników katol. manifestowało w Poznaniu

Wspaniała manifestacja katolicka w stolicy Wielkopolski.

Poznań, 18. 5. Widownią imponującej i wspaniałej manifestacji katolickiej pracującej Wielkopolski, zorganizowanej przez Katolicki Związek Robotników Polskich, Chrześcijańskie Zjednoczenie Zawodowe i Zjednoczenie Zawodowe Polskie dla uczczenia rocznicy wydania encyklik społecznych i zamanifestowania swej wierności ideałom narodowym i katolickim był Poznań.

W manifestacji wzięły udział wielotysięczne rzesze robotników i pracowników poznańskich. Przybyły także delegacje i poczty sztandarowe z prowińncji, m. in. z Bydgoszczy.

Na krótko przed godziną 10-tą na olbrzymim boisku Sokoła wyrósł las sztandarów i transparentów ponad głowami tysięcy robotników i pracowników, przybyłych w zwartych szeregach Trybuny zapełnili członkowie rodzin uczestników manifestacji. Ogółem uczestniczyło w niej około 15.000 osób.

Na miejscach honorowych w pobliżu ołtarza, wzniesionego na trybunie, zasiedli reprezentujący pana wojewodę poznańskiego naczelnik Rakowski i prezydent miasta Poznania Więckowski.

O godz. 10 rozbrzmiały na boisku gorące okrzyki, witające **J. E. ks. biskupa Dymka,** cieszącego się wśród robotników poznańskich wielką a dobrze zasłużoną popularnością. Ks. biskup odprawił mszę świętą, podczas której grała doskonała orkiestra Towarzystwa Muzycznego Kolejarzy, po czym **ks. dziekan Płotka** wygłosił podniosłe kazanie okolicznościowe.

Następnie ks. dziekan zagaił uroczyste zebranie manifestacyjne. Przemówienia programowe wygłosili pp. Franciszek Mańkowski, prezes Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, poseł Urbański, prezes Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego i **p. Cywiński, prezes Katolickiego Związku Robotników Polskich.** Na koniec ks. Matuszczak odczytał krótką rezolucję. Tę część manifestacji zakończono odśpiewaniem pieśni „My chcemy Boga", okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej, narodowej, katolickiej i sprawiedliwej oraz hymnem narodowym.

Było już po dwunastej i upał stał się nieznośny kiedy z boiska wyruszył imponujący pochód. Na czele tysięcznych zastępów robotników i pracowników kroczyło Zjednoczenie Kolejowców Polskich, za nim inne związki Zjednoczenia Zawodowego Polskiego Druga orkiestra — pracowników gazowni miejskiej — poprzedzała związki Ch. Z Z., „Pracy Polskiej" i Katolickiego Związku Robotników Polskich. Ogółem z pochodzie szło około 10.000 ludzi. Niesiono **sto sztandarów** oraz liczne transparenty, na których widniały hasła narodowe, społeczne i religijne. Długi i — dzięki barwnym sztandarom — barwy pochód wywarł silne wrażenie na publiczności.

U stóp Pomnika Wdzięczności przemówił do uczestników manifestacji ks. biskup Dymek i udzielił im błogosławieństwa. Manifestacja zakończyła się odśpiewaniem pieśni „Boże coś Polskę".

Podniosła uroczystość w Ostrowie i Kaliszu.

Poznań, 19. 5. (PAT) W czasie Zielonych Świąt odbywały się kolejno w Ostrowie i Kaliszu uroczystości związane z poświęceniem sztandaru batalionu pogranicznego w Szczypiornie i oddaniem hołdu pamięci pierwszego poległego powstańca wielkopolskiego Jana Mertki.

W przeddzień uroczystości odbył się w Ostrowie capstrzyk i apel poległych. Nazajutrz **ks. dziekan Płotka** dokonał poświęcenia sztandaru, po czym odprawił mszę św., po której odbyła się uroczysta akademia w sali teatru miejskiego z udziałem **gen. Taczaka,** pierwszego dowódcy powstanit wielkopolskiego.

Gen. Taczak wręczył dyplomy i odznaczenia poznańskiego batalionu pogranicznego. Wieczorem odbyło się walne zebranie szczypiorniaków. Po sprawozdaniach odbyły się wybory, w wyniku których prezesem wybrano p. Orłowskiego.

W drugi dzień świąt wyjechali wszyscy szczypiorniacy do Kalisza Z dworca udano się pochodem na pl. św. Józefa pod pomnik poległych żołnierzy pułku strzelców kaniowskich, gdzie po kilku przemówieniach gen. Taczak wręczył dyplomy i odznaki honorowe.

Po nabożeństwie wyjechano samochodami i wozami do Szczypiorny, gdzie nastąpiło odsłonięcie tablicy pamiątkowej ku czci Jana Mertki. Odsłonięcia dokonał gen. Taczak, który oddał ją następnie pod opiekę wojsku. Odtąd co roku pod tą tablicą odbywać się będą w dniu rocznicy śmierci Jana Mertki specjalne uroczystości. Pod tablicą złożyła matka poległego powstańca wiązankę kwiatów. Z kolei odbyło się podpisanie aktu erekcyjnego. Uroczystości zakończyły się wspólnym obiadem.

Dzień P. Prezydenta.

Warszawa, 19. 5. (PAT). P. Prezydent R. P. przyjął wczoraj pana marszałka Śmigłego Rydza oraz p. prezesa rady ministrów gen. Sławoj-Składkowskiego i pp. marszałków senatu i sejmu.

Minister Roman wyjedzie do Francji.

Warszawa, 19. 5. (PAT). W dniu 20 bm. p. minister przemysłu i handlu **Antoni Roman** z małżonką udaje się w towarzystwie pp. dyr. dep. ogólnego R. Dittricha oraz J. Giedroycia z ministerstwa przemysłu i handlu do Paryża dla podpisania umowy handlowej polsko-francuskiej oraz w celu rewizytowania ministra handlu Francji p. P. Gastida, bawiącego przed kilku miesiącami z wizytą w Warszawie.

Zamaskowani bandyci napadli na zagrodę rolnika.

Koło, 19. 5. (PAT). Do mieszkania rolnika Frontczaka Andrzeja we wsi Krzywata (pow. kolskiego) wtargnęło w nocy z poniedziałku na wtorek kilku zamaskowanych bandytów. Napastnicy poczęli strzelać do domowników, raniąc Frontczaka, jego żonę i syna. Drugi syn wybiegł z chaty, alarmując sąsiadów. Bandyci zbiegli w niewiadomym kierunku. Andrzej Frontczak ciężko ranny zmarł, nie odzyskawszy przytomności. Żonę jego i syna przewieziono do szpitala w Kole.

„Świat pracy w hołdzie Królowej Korony Polskiej".

Warszawa, 19. 5. (Tel. wł.) Chrześcijańskie Zjednoczenie Zawodowe w Rzeczpospolitej Polskiej organizuje masową pielgrzymkę na Jasną Górę. Pielgrzymka ta, w której biorą udział oprócz Chrześcijańskich Związków Zawodowych także pokrewne Stowarzyszenia i organizacje przybędzie do Częstochowy specjalnym pociągiem 13 czerwca.

Pielgrzymce tej przyznało Ministerstwo Komunikacji zniżkę 75% w obie strony. Przewidywane jest uruchomienie specjalnych pociągów (przynajmniej 500 uczestników) ze stacyj: Warszawa, Łódź, Włocławek, Katowice, Kraków, Biała k. Bielska, Lwów, Poznań, Radom, Lublin, Bydgoszcz i Wilno. Poza tym mogą być uruchomione specjalne pociągi także z innych miejscowości, pod warunkiem zgłoszenia się i tam przynajmniej 500 uczestników.

Faronowiec ukarany grzywną.

Lublin. (KAP). Starostwo grodzkie ukarało grzywną 100 zł niejakiego Zakrzewskiego, który podając się za „proboszcza" faronowców, otworzył w Lublinie przy ul. Zamojskiego w domu żydowskim kaplicę sekciarską. Do starostwa wpłynęła też prośba ze strony katolików **o zdjęcie z Zakrzewskiego, w myśl obowiązujących przepisów szat kapłana katolickiego,** które ów przywódca sekty bezprawnie nosi.

Proces uczestników napadu na Myślenice.

Główny inicjator napadu stanie jako świadek.

Kraków, 19. 5. (PAT.) W krakowskim sądzie okręgowym rozpoczęła się dziś rozprawa przeciwko 49 uczestnikom napadu na Myślenice pod wodzą Adama Doboszyńskiego. Na rozprawę powołano 84 świadków, w tym 52 dowodowych i 32 odwodowych. Na rozprawie w charakterze świadka wystąpi również Adam Doboszyński, przeciwko któremu rozprawa odbędzie się osobno przed sądem przysięgłych w Krakowie.

Oskarżenie wnosi wiceprokurator dr Szypuła.

Zgon inspektora ogrodów miejskich w Poznaniu.

Poznań, 19. 5. W ub. niedzielę zmarł w szpitalu Przemienienia Pańskiego na skutek komplikacyj spowodowanych grypą, śp. Wincenty Janicki, długoletni inspektor ogrodów miejskich w Poznaniu. Zmarły, który dożył 59 roku, cieszył się ogólnym szacunkiem i ceniony był jako wybitny fachowiec. Do dyrekcji ogrodów miejskich w Poznaniu wstąpił w r. 1925, będąc poprzednio inspektorem ogródków działkowych.

Smutny objaw obecnych czasów.

Bójka na noże pomiędzy nieletnimi chłopcami.

Grudziądz. (Tel. wł.). Na terenie koszar Czarneckiego powstała bójka na noże pomiędzy 13-letnim Łucjanem Paprockim (Hallera 47c) a 14-letnim Władysławem Jabłeckim (Hallera 47a). W toku bójki Jabłecki pchnął swego kolegę nożem w plecy, który brocząc obficie krwią, zwalił się na ziemię. Wezwane pogotowie przewiozło Paprockiego w ciężkim stanie do szpitala miejskiego. Młodocianym nożownikiem zajęła się policja.

Niezwykły wypadek podczas strzelania Bractwa Kurkowego.

Buk, 18. 5. W czasie strzelania Bractwa Kurkowego w Buku w drugie święto Zielonych Świąt z broni małokalibrowej, jedna ze zbłąkanych kul trafiła 8-letnią córeczkę mistrza rzeźnickiego Stefana Jaworowicza, Mieczysławę. Przybyły lekarz p. dr Obrębski stwierdził u dziewczynki rozdartą nerkę od kuli. Dotąd nie ustalono przyczyny fatalnego strzału.

50 osób ofiarą wybuchu

na japońskiej łodzi motorowej.

Hongkong, 18. 5. (PAT) Na wielkiej barce motorowej, przewożącej pasażerów, wydarzyła się gwałtowna eksplozja, w wyniku której 10 osób straciło życie, 7 odniosło ciężkie rany, a ok. 40 zaginęło. Z pośród ofiar większość stanowili Japończycy, emigrujący do Ameryki południowej. W ich liczbie były kobiety i dzieci.

Przyczyny eksplozji na razie nie ustalono. Nastąpiła ona w chwili przycumowywania barki do mola. Siła wybuchu była tak wielka, że barka uległa kompletnemu zniszczeniu. Ciała zabitych rozrzucone zostały w wielkim promieniu wzdłuż wybrzeża, a nawet znajdowano je na dachach domów.

Londyn, 18. 5. Z Honkongu donoszą, że liczba ofiar eksplozji na łodzi motorowej wynosi 33 zabitych i 8 ciężko rannych. Brakuje jeszcze dziesięciorga ludzi.

Kronika

Bydgoszcz, dnia 19 maja 1937 roku.

KALENDARZYK.

Dziś: Piotra Celestyna p.
Jutro: Bernardyna Seneńskiego.
Wschód słońca o godzinie 3.59.
Zachód słońca o godzinie 19.54.

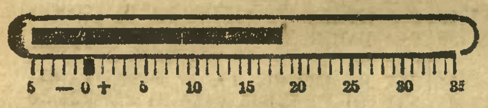
Stan pogody.

Bardzo ciepło i burze.

Z dniem 18 maja niemal całą Polskę ogarniało spływające z południowego-wschodu suche i ciepłe powietrze kontynentalne, dlatego też w całym kraju panowała piękna pogoda słoneczna i bardzo ciepła. Temperaturę o godz. 14-tej notowano: 15 stopni w Gdyni, 16 w Zakopanem, 23 w Wilnie i Grudziądzu, 24 w Poznaniu i Lwowie, 25 w Krakowie i Katowicach, 26 w Warszawie, Lublinie, Zaleszczykach i Pińsku, 27 w Brześciu n. B., Łodzi, Kielcach i Przemyślu, a 28 w Tarnobrzegu. Trwającą obecnie piękną pogodę w niedalekiej przyszłości znów zakłóci nadejście od zachodu pasa burz. Dziś przed południem mamy w Bydgoszczy piękną, słoneczną pogodę. Przewidywany przebieg pogody: w dalszym ciągu pogoda słoneczna i bardzo ciepła ze skłonnością do burz i przelotnych deszczów, zwłaszcza w zachodnicj połowie kraju.

Termometr wskazywał dziś rano:

DYŻURY NOCNE APTEK od 18—23 maja:

1) Apteka pod Niedźwiedziem, ul. Niedźwiedzia 11, tel. 3050.
2) Apteka pod Koroną, ul. Dworcowa 48, tel. 3301.

—::—

Telefon Pogotowia Ratunkowego 26-15.

—::—

Muzeum Miejskie otwarte codziennie od godz. 9 do 16. W niedzielę i święta od 11 do 14. Wystawa Dzieł Graficznych ś. p. Leona Wyczółkowskiego z daru prof. Wyczółkowskiej.

—::—

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

Pozwalamy sobie przypomnieć Szanownym Czytelnikom dzisiejszą datę. Jest to dzień, w którym wystąpi balet **FELIKSA PARNELLA** w sali Teatru Miejskiego o godz. 20-ej. Wszyscy, którzy jeszcze nie widzieli naszego mistrzowskiego zespołu i tym, którzy mieli szczęście go oglądać, radzimy jak najśpieszniej zaopatrzyć się w bilety, gdyż może ich zabraknąć. Cały nowy program składający się z arcydzieł tanecznych w wykonaniu olimpijskiego zespołu z **Zizi Halamą i Feliksem Parnellem** na czele. Muzyka pod dyrekcją kompozytora Zygmunta Wiehlera, kostiumy i dekoracje najlepszych malarzy odpowiadają choreograficznemu wykonaniu i tworzą ze sobą harmonijną i pełną niewysłowionego czaru całość.

Pozostałe bilety w kasie teatru.

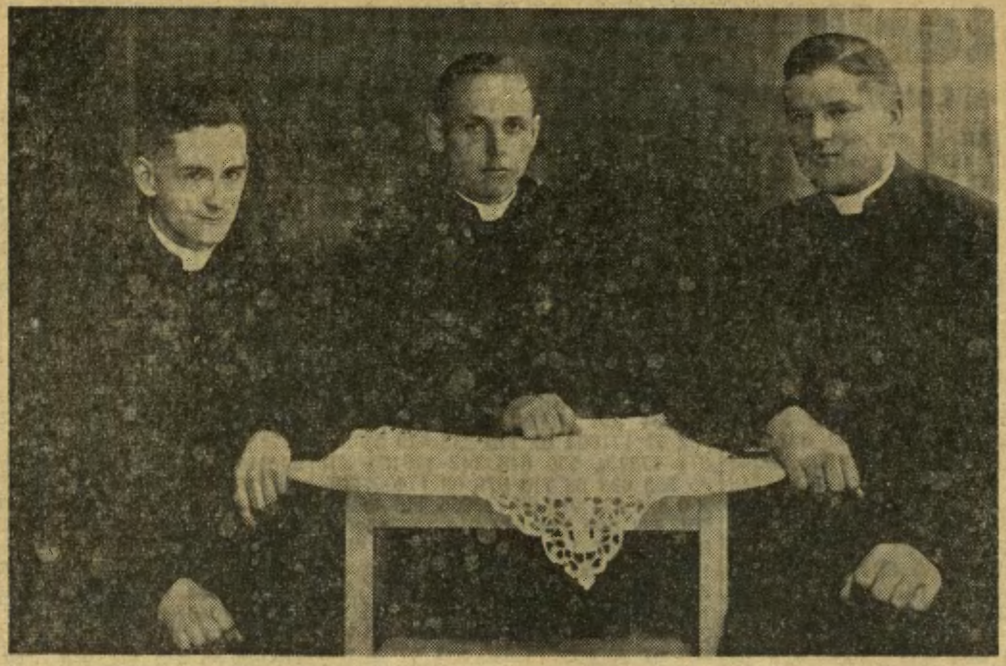
W czwartek, piątek i sobotę w dalszym ciągu na repertuarze arcywesoła komedia pt. **„STARE WINO"** w świetnym wykonaniu naszego zespołu.

W niedzielę o godz. 16-ej i 20-ej odbędzie się **koncert Orkiestry Marynarki Wojennej i Chóru Harmonia.**

— **Warunki dot. przyjmowania kandydatów do Policji Państwowej można w godzinach urzędowych przejrzeć w naszej redakcji na ul. Poznańskiej.**

— **Jednolity front wszystkich emerytów.** Dnia 15 maja br. odbyła się wspólna narada delegatów wszystkich organizacyj emerytalnych całej Polski w Warszawie. Na zebraniu tym jednogłośnie oświadczono się za zniesieniem dekretów i na tym tle uchwalono utworzyć wspólny komitet dla przeprowadzenia postulatów emerytalnych na terenie rządu i obu izb ustawodawczych. Komitet wykonawczy przystąpił natychmiast do pracy. Skład jego jest następujący: radca Zienkowski, dr Konczewski, dr Dziekan i radca Zaręba z Warszawy. Prof. Kmieć z Bydgoszczy, Gizella z Poznania, Gaweł z Gdańska, Huth ze Lwowa, dr Spis z Rzeszowa, Kabat z Krakowa i Szkocki z Bydgoszczy.

Dwie uroczystości zakonne.

W Internacie Ducha św. odbyły się w ostatnim czasie dwie piękne, wzruszające uroczystości.

W dniu 12 bm. o godz. 10-ej rano pożegnali zakład trzej młodzi bracia zakonni — Marian Gąsiorowski, Gabriel Durajewski i Mateusz Lehmann, aby po krótkim przygotowaniu we Francji wyjechać do Afryki. Będą tam pomagać Ojcu Włodarczykowi, pierwszemu wychowankowi tegoż internatu, który od początku br. pracuje w Angoli.

W niedzielę Zielonych Świątek o 4-ej po południu otrzymali sukienkę zakonną z rąk Ojca Prow. Tomaszewskiego sześciu kandydatów: Konrad Wojciechowski, Adam Syczak, Jan Rybicki, Julian Wróbel, Józef Gordon i Józef Ryczkowski. Młodzieńcy ci kończą w tym roku nauki średnie i wyjeżdżają w lipcu do Francji, gdzie odbędą nowicjat i nauki filozoficzno-teologiczne jako przygotowanie do pracy misyjnej.

Bydgoskim braciom i klerykom, przyszłym misjonarzom afrykańskim — Szczęść Boże!

„Szkuciarze bydgoscy zwyciężyli".

W związku z zamieszczoną w świątecznym „Dzienniku Bydgoskim" notatką pod powyższym tytułem otrzymaliśmy z komitetu organizacyjnego **polskiego zrzeszenia właścicieli barek i statków „Jedność" w Bydgoszczy** wyjaśnienie tej treści, że właściciele barek i statków nigdy nie domagali się usunięcia z Brdy i z kanału bydgoskiego szkut i berlinek gdańskich, ponieważ zrzeszenie pracuje łącznie z właścicielami barek i statków w Gdańsku. Chodziło natomiast tylko o to, ażeby przy podziale transportów **przestrzegano kolejności** i tak członków miejscowych, jak też i członków zamiejscowych, mających siedzibę w Gdańsku, ponieważ tylko w ten sposób można będzie ustalić, by wszyscy równomiernie otrzymywali pracę, tym samym zarobek na swoje i swoich rodzin utrzymanie.

Nowe zrzeszenie nie zamierza prowadzić współzawodnictwa z właścicielami barek i statków, zarejestrowane w Gdańsku.

Amatorzy wódek.

W nocy z pierwszego na drugie święto złodzieje wytłukli szybę okna wystawowego w składzie kolonialnym kupca Puszyńskiego przy ul. Gdańskiej 141. Po wybiciu szyby złodzieje zabrali z okna wystawowego kilka butelek wódki.

Kursy dla członkiń KSMZ odbywać się będą od 1 czerwca w Bydgoszczy.

Kat. Stow. Mł. żeńskiej w Poznaniu, doceniając ważność przygotowanie druhen do kierowania pracą, by postawić ją na jak najwyższym poziomie, urządza w Bydgoszczy następujące kursy organizacyjne w czasie od 1 do 10 czerwca dla kierownictw — koszta utrzymania wynoszą 10 zł; od 10 do 30 czerwca dla naczelniczek początkujących — koszta utrzymania wynoszą 18 zł; od 10 czerwca do 5 lipca kurs „unitarny" dla naczelniczek zaawansowanych, koszta utrzymania wynoszą 22 zł. Kursy te są bezpłatne, druhny uiszczają tylko opłatę za utrzymanie.

Na przejazdy otrzymują druhny 82% zniżki kolejowe w obydwie strony. Zgłoszenia należy kierować do Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży żeńskiej w Poznaniu, ul. Kręta 5.

—::—

— **Nauczycielska pielgrzymka na Jasną Górę.** Organizowana przez komitet główny w Warszawie pielgrzymka nauczycieli szkół wyższych, średnich, powszechnych i przedszkoli wzbudziła wielkie zainteresowanie wśród nauczycielstwa miejscowego. Protektorat nad pielgrzymką, przewidzianą na dzień 24 czerwca, objęli: ks. prymas kardynał Hlond, ks. kardynał Kakowski i p. minister WR i OP prof. Świętosławski. W Bydgoszczy wyłoniono komitet lokalny pielgrzymki, do którego weszli: dyr. J. Kaczor — przewodniczący, kier. szkoły H. Ewald — wiceprzewodniczący, kier. szkoły Fr. Momot — wiceprzew., M. Bibrówna — sekretarka, Z. Rybarczykówna — zast. sekretarki, dyr. N. Weimann — skarbnik. Koszty przejazdu oraz noclegu wyniosą około 8 zł na osobę. Po ustaleniu dokładnych danych ukażą się komunikaty w prasie. Biuro komitetu otwarte będzie począwszy od 25 bm. codziennie od godz. 18 do 20 w gimnazjum im. Kopernika.

Maksymalne ceny mydła.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu w drodze porozumienia z Centralnym Związkiem Przemysłu Mydlarskiego w Polsce ustaliło następujące ceny detaliczne mydła, obowiązujące na terenie całego kraju od dnia 1 maja br.:

Mydło do prania	I gatunku	1,50 zł	za kg
„ „ „	II „	1,25 „	„ „
„ „ „	III „	1,00 „	„ „

Do gatunku pierwszego obejmującego tzw. „mydło markowe" między innymi należą mydła bez opakowania: „Jeleń-Schicht", „Rewolwer-Majde", Adamczewski z wieżą", „Kołłontay z pralką", „Czwiklicer", „Społem", „Rajskie", „Polsot", „Tukan' itp.

Drugi gatunek mydła — ciemniejszy, znany jest jako mydło powszechnego użytku. Na ogół nie jest ono firmowane.

Do gatunku trzeciego należą mydła do prania niebieskie, tzw. marmurkowe.

Poza wymienionymi trzema gatunkami mydeł do prania istnieją jeszcze mydła markowe oznaczone, jako gatunek „extra" oraz mydła w opakowaniu, które jako mydła luksusowe nie zostały objęte obniżką cen podobnie, jak mydło toaletowe.

Istnieją wreszcie gatunki mydeł markowych pośrednie pomiędzy I i II gatunkiem, nieco tańsze od mydeł, wymienionych, jako gatunek I.

Podane wyżej ceny mydła winny być traktowane jako nieprzekraczalne.

Nieprzepisowa jazda woźnicy przyczyną nieszczęścia.

W ub. sobotę w południe wskutek nieprzestrzegania przepisów jazdy pewnego woźnicy, jadącego furmanką ul. Grunwaldzką i zagradzającego drogę, wywrócił się motocyklem **47-letni mistrz malarski Bolesław Suchocki,** zam. przy ul. Grunwaldzkiej 94, przy czym złamał sobie prawą nogę. Córka mistrza malarskiego 21letnia Genia Suchocka, która znajdowała się na tylnym siedzeniu, upadając na kamienny bruk, odniosła ogólne potłuczenia ciała. Karetka pogotowia ratunkowego przewiozła nieszczęśliwego mistrza malarskiego do lecznicy miejskiej, córkę zaś przewieziono do domu.

Okradziony w tramwaju.

Podczas jazdy tramwajem okradziony został w pierwsze święto przez jakiegoś nieznanego złodzieja kieszonkowego, który skorzystał z tłoku, kierownik urzędu opieki społecznej **p. Feliks Buczkowski,** zam. przy ul. Cieszkowskiego. Złodziej ściągnął p. Buczkowskiemu portfel z zawartością **230 złotych gotówki.**

Kalendarzyk Chrześc. Dem.

KOŁO WILCZAK-OKOLE.

Nadzwyczajne walne zebranie odbędzie się w czwartek dnia 20 bm. o godz. 7,30 wieczorem w sali p. Kowalskiego (dawn. Kleinert) przy ulicy Wrocławskiej nr. 7. Interesujący referat wygłosi **p. redaktor Nowakowski.** Obecność na zebraniu wszystkich członków konieczna.

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

Stare wino.

Komedia S. Hicksa i A. Dukasa.

Wszystko w tej komedii jest osobliwe. Napisali ją dwaj Anglosasi, a tło i atmosfera sztuki są francuskie. Nazwano rzecz komedią, a tymczasem jest to czystej wody **farsa, trącąca operetką.** Na scenie uwijają się 4 generacje Popinotów. Wśród tej zamożnej rodziny winiarzy z pod Reims ster rządów dzierży despotycznie 84-letnia starucha. Wnukowie zawezwali ją z Paryża, aby poskromiła syna, który lampartuje zagranicą i trwoni majątek rodzinny. Ów bonviveur, Karol Popinot, liczy sobie 64 wiosen, ale wigorem bije swych synów — wnuków niespożytej pani Józefy. Wnukowie robią przy synu wrażeniu mamutów: powierzchownością, sposobem życia, poglądami — wszystkim. Karol Popinot nie traci jednak majątku — jak mylnie mniema rodzina — u boku utrzymanki. Nina, to druga żona dziarskiego „starca". Chcąc uchodzić w oczach młodej kobiety za 45-letniego mężczyznę, zakonspirował Karol swoje powtórne małżeństwo przed matką, dorosłymi synami, wnuczkami. Ninę trzyma zdala od rodziny i za pomocą fikcyjnych listów utrzymuje ją w złudzeniu, jakoby jej pasierbowie byli chłopcami w wieku szkolnym. Sądny dzień dla Karola następuje z chwilą, gdy do Rzymu — miejsca zamieszkania „młodej" pary — zjeżdża despotyczna prababka wraz z wnukami, aby zlikwidować domniemaną utrzymankę. Nina dowiaduje się, ile lat liczy naprawdę Karol Popinot, że jest matką brodatych i wąsatych jegomościów a babką dorosłych panien itd. Karol stoczy bój o szczęście, o serce Niny. A ponieważ to komedia, musi być happy end: Nina pokocha na nowo 64-letniego Karola i pozostanie przy nim.

Jak widzimy, pofolgowali sobie pp. scenarzyści w gromadzeniu jeśli nie wręcz nieprawdopodobnych, to conajmniej dziwacznych sytuacji. Dla zwięzłości nie mogłem cytować wszystkich paradoksalnych epizodów. Są między nimi kapitalne z uwagi na walor farsowy, np. ucieczka bohatera rowerem z rodzinnego zamku i przyjazd do Rzymu w powalanym fraku. Oczywista jest w tym wszystkim pewna logika: logika sztuk czy sztuczek wyrozumowanych. W ogóle z prawdą życiową fars ma się sprawa jak z wnioskami tych sylogizmów, które są formalnie prawdziwe, lecz materialnie fałszywe. Można więc wymyślić najabsurdalniejsze przesłanki powikłań komediowych i wydedukować z nich logicznie całe łańcuchy zdarzeń. W ten sposób akcja niby się rozumowo wiąże, niby daje zwarty scenicznie obraz, ale w rezultacie powstaje bzdura (przepraszam: farsa).

Można to strawić, można się tym ubawić — pod jednym warunkiem: **tempo widowiska musi być oszałamiające.** Tego warunku nie przestrzegano na premierze „Starego wina". Spektakl wlókł się niczym dramat Ibsenowski. Widzowie mieli zbyt dużo czasu na zorientowanie się w płyciźnie powierzchownie skreślonych charakterów i na farsowo spreparowanych typów. W rezultacie odnosiło się wrażenie jak przy zwolnionych zdjęciach filmowych. Nie trzeba było, Panie Reżyserze Korecki, fascynować się określeniem „komedia" lecz zagrać farsę „na całego!"

Także grze aktorów przyglądałem się tym razem na ogół bez przekonania. **P. Serwiński** jako Karol Popinot nosił siwą perukę. Poza tym nic nie wskazywało na to, że jest w istocie 64-letnim panem. Nie wtedy się dziwimy, kiedy twierdzi, że ma 45 lat, lecz w momencie gdy zostaje zdemaskowany jako starzec. **Pp. Dytrych i Jaglarz** odtworzyli zabawne typy prowincjonalnych ramolów. Odbijali może aż nadto przesadnie od ich ojca, nad potrzebę wymłodzonego. **P. Podgórska** z wprawą i pewnością doświadczonej aktorki zagrała rolę prababki Popinot. **P. Paszkowska** w roli Niny miała czar i wdzięk młodej mężatki. **P. Michalska** zagrała zbuntowaną przeciw przesądom, postępową prawnuczkę (Bianka), łamiącą despotyzm Józefy Popinot. **P. Nowakowski** był wiekowym sługą, zausznikiem Karola. (Stary sługa spełnia ważną rolę w komedii — b. archaiczny chwyt, działa jak dowcip z brodą). **Pp. Koczanowicz, Szabelakówna, Hermanowa i Leśniowski** grali w drugorzędnych rolach. **P. Hawryłkiewicz** stworzył dekoracje, utrzymane w tradycyjnym stylu.

Publiczność, którą nęcą występy gościnne, stawiła się nielicznie. W teatrze panuje nastrój wakacyjny...

Jan Piechocki.

Tabela loterii

8-my dzień ciągnienia 4-ej klasy 38-ej Loterii Państw

I i II ciągnienie

Główne wygrane

50.000 zł.: 39291

10.000 zł.: 30392 119581 120055 185168

5.000 zł.: 50702 53540

2.000 zł.: 86644 107819 107868 122244 146463 146715 152119

1.000 zł.: 10449 10887 16490 26516 28283 41616 43680 44407 49584 59431 59630 73950 74258 76836 80960 81254 87418 89219 96076 125559 135870 138591 141478 148331 152577 154458 157470 158698 163183 170414 175255 178295 186409 186951

Wygrane po 200 zł.

128 48 331 81 440 59 550 85 826 29 36 1106 236 400 46 503 642 846 47 2013 122 38 479 500 946 3014 81 303 14 96 589 710 4250 374 546 799 845 999 5220 314 592 600 85 906 18 33 99 6120 268 99 435 583 813 7243 64 72 420 730 882 8143 80 253 55 305 40 410 37 515 847 987 9053 143 400 515 16 38 693 705 77 89 891.

10051 60 112 248 486 800 914 92 11089 326 97 482 536 63 955 12026 115 52 55 229 64 486 787 845 902 13101 280 323 34 94 406 638 960 64 78 14192 360 430 533 96 607 45 83 863 74 987 15069 131 33 249 84 389 456 88 509 78 617 712 22 955 16173 383 404 573 628 785 812 17115 201 66 368 653 844 965 79 18091 457 526 58 832 931 19038 64 532 57 635 739

20092 94 148 350 464 518 745 21023 65 197 212 73 322 534 44 630 980 22015 20 30 411 90 534 695 907 18 23058 114 280 357 415 84 651 75 894 24039 574 630 25153 304 560 710 966 26229 424 597 676 906 27200 19 95 362 451 609 47 725 77 804 28110 235 62 96 325 37 483 703 76 977 29016 235 84 344 50 606 762 967.

30132 241 82 559 904 15 31052 180 86 222 476 596 751 76 818 60 32014 410 636 708 937 33130 82 564 91 338 419 93 514 58 640 84 753 887 34141 211 476 770 35208 32 64 418 536 726 78 99 846 977 36148 69 239 312 480 764 84 962 37045 228 466 584 620 21 38050 66 139 78 510 77 734 874 39275 324 73 441 506 7 742 864 914.

40037 221 28 375 438 553 98 657 876 41042 114 36 200 78 464 99 522 600 811 61 944 89 42004 7 167 247 82 363 63 409 54 59 520 625 59 707 8 836 43004 13 338 406 57 518 621 707 961 99 44101 12 25 27 57 242 372 479 552 799 45008 59 115 76 98 296 368 561 703 58 87 916 50 91 46190 270 308 68 428 540 632 50 706 37 976 47106 20 24 29 79 110 63 391 432 75 882 938 98 48057 135 269 327 486 563 95 642 759 61 49008 240 304 33 432 72 541 83 637 46 923 50028 358 400 516 18 638 838 989 51085 125 241 54 384 493 526 650 750 64 855 915 52070 259 322 83 450 52 622 1 782 871 957 53004 56 86 130 75 430 613 746 938 94 64211 847 60 55111 564 86 645 84 844 85 56208 13 22 559 885 57165 289 382 421 43 520 68 791 920 58223 46 473 81 97 721 59112 329 466 574 89 736 762 79 60176 216 50 341 466 574 759 67 79 875 91 965 61024 257 444 556 84 94 730 62238 390 464 603 6332 370 41 418 514 694 744 63 877 928 64117 33 66 510 33 642 65004 40 151 66 452 703 25 43 982 84 66046 94 191 99 210 387 419 38 85 584 623 772 76 862 85 67081

86 309 620 707 61 813 924 68734 98 99 69056 307 487 538 736 806 90 991 70214 520 635 799 811 71049 92 146 76 84 286 325 405 47 55 627 45 710 34 60 840 71 85 72014 75 207 73 324 441 67 501 51 604 30 838 44 95 73124 35 277 473 551 894 74078 95 170 449 537 75073 83 102 10 334 42 545 694 755 902 76011 19 82 325 98 622 30 913 77016 81 91 159 87 304 474 591 96 809 936 78012 122 227 357 420 532 650 79283 03 512 64 718 836 56 520 53 54 81

80425 582 640 739 939 81042 60 158 262 70 320 73 541 641 713 39 57 856 938 82306 666 958 83043 60 74 115 26 46 766 949 76 84248 330 610 67 81 750 964 85034 70 427 562 794 944 86109 35 215 20 467 94 547 608 816 74 849 29 87120 68 201 20 334 877 98 99 954 55 88029 80 132 60 278 351 54 61 491 676 793 808 89095 123 204 59 79 330 529 690 90146 254 320 48 407 65 504 692 708 822 64 91047 348 698 947 92030 275 379 441 66 76 75 94 503 94 811 22 93050 259 404 604 30 77 815 208 94041 171 234 352 423 547 87 635 817 43 74 95101 460 93 585 618 74 792 831 47 67 941 96238 400 67 602 884 946 96 97004 166 87 486 92 721 98065 183 276 305 65 523 87 740 44 99035 158 238 400 71 67 780 100 52 362 341 567 993 101076 466 70 662 69 808 85 102397 98 659 759 806 60 89 911 103 306 438 54 533 104143 289 429 629 927 105229 371 483 663 690 106099 135 59 73 219 390 444 56 82 801 53 54 55 936 107244 47 60 338 88 91 512 751 826 108012 50 66 136 200 529 99 31 109077 137 448 85 551 634 60 868 960 8 24 30 4 110270 329 440 1120 330 626 45 720 815 25 46 77 926 89 112021 179 276 537 612 975 11305 2114 294 970 12 19

114085 144 82 98 352 414 42 539 48 652 115086 385 419 700 8 846 81 85 957 116018 349 65 770 980 117025 47 107 304 523 35 43 89 644 60 702 8 84 884 942 118289 333 642 856 96 119068 173 379 527 674 84 816 926 74

120020 120 90 266 85 463 68 518 785 967 121088 292 303 440 62 730 40 843 87 122005 119 278 390 579 95 822 23 123209 307 425 511 727 800 925 44 124023 81 121 221 64 85 563 94 704 984 94 125015 18 45 103 226 29 64 349 52 477 654 832 42 76 970 126053 319 27 59 506 16 68 784 915 41 91 127233 37 359 68 429 43 571 77 96 128823 35 998 129070 159 356 84 742 983 130048 76 301 27 454 92 536 631 85 762 68 817 131036 83 95 144 211 358 511 38 76 132033 450 521 90 812 69 73 92 133213 785 927 134120 627 67 87 780 85 959 88 135189 327 485 578 604 79 848 955 136046 134 200 11 27 703 73 138210 17 49 98 417 37 525 29 734 835 70 71 72 76 139167 234 765 85 140649 66 800 141070 200 20 420 24 578 142164 267 344 814 66 987 143293 368 546 727 872 949 144499 123 253 309 566 643 878 145240 91 345 428 558 91 613 732 86 823 93 966 146029 146 73 259 65 300 35 421 583 645 86 921 72 147111 51 70 98 485 589 610 762 804 17 953 82 148011 100 32 49 73 248 383 416 620 742 98 149245 300 35 436 601 83 705 55 825 78 998 150226 402 63 86 508 860 62 91 151020 276 354 65 74 525 65 610 845

152412 66 717 58 890 153048 203 310 63 591 734 866 154029 302 39 43 61 444 737 155139 64 332 462 554 631 711 825 45 156004 75 121 68 222 670 792 940 157003 61 4 213 47 316 59 76 92 468 598 784 822 48 158143 86 264 99 645 60 799 902 159068 190 377 413 27 619 40 61 5 752 5 912 20 160029 72 94 256 315 38 54 894 963 161204 42 358 549 521 92 60 38 87 757 162051 79 88 269 71 327 92 163133 367 665 704 50 72 859 164052 386 497 511 840 164094 442 61 6641 8 780 16058 112 402 13 640 828 34 51 167267 380 431 938 168101 47 219 426 603 761 92 6 822 993 169022 154 303 20 564 736 170039 187 273 414 831 952 77 171004 67 170 238 429 55 515 874 172256 550 648 742 173185 201 95 585 633 88 715 879 98 174021 163 390 428 873 918 99 175066 266 94 355 461 562 699 734 882 915 176253 625 839 177037 115 200 419 655 902 178384 93 500 11 917 179000 65 198 313 609 55 68 90 736 64 829 921 180144 69 356 459 891 181081 96 149 215 38 575 95 676 182357 97 425 762 807 67 90 953 183046 547 60 73 855 184017 239 600 64 832 185174 91 245 454 569 680 784 6 920 54 186074 372 441 577 607 78 825 921 187090 360 424 98 527 69 92 726 913 188115 241 466 555 63 72 699 716 37 8 859 76 967 189102 63 343 69 742 190071 83 543 73 867 935 52 191010 157 83 235 69 639 716 192113 223 620 56 743 74 932 56 193033 83 133 36 230 829 39 43 914 60 9 194032 62 187 288 411 632 824 977.

III ciągnienie

Wygrane po 200 zł.

246 346 551 1026 188 790 961 69 2109 92 201 345 646 79 901 21 3216 78 799 4233 42 78 312 5394 763 6032 167 750 858 7009 149 322 486 737 8461 887 9171 496 564 770 10423 11058 186 657 751 12062 420 843 13053 62 66 132 589 699 943 44 88 14343 545 674 739 808 15286 474 814 18 963 16040 294 315 690 17837 60 912 18140 752 19144 92 229 354 406 888 939 98

20043 91 484 21039 180 250 700 98 983 95 22296 491 691 827 23631 24141 554 701 25191 272 366 26483 833 920 27016 42 28487 698 768 930 29059 432 68 784 886 906 30073 107 65 256 775 858 31209 608 846 32622 33085 280 34533 676 745 68 891 35509 39 634 848 963 36126 680 37030 464 743 55 63 847 38552 971 39058 286 595 623 904

40386 434 67 838 41116 401 42025 74 43151 44022 343 411 45343 81 780 74 920 34 46216 310 785 89 47223 887 941 48144 226 509 673 49027 268 451 762 843 939 50046 763 829 51340 49 53202 73 341 549 77 839 981 97 54156 747 971 55075 236 652 54 892 56183 272 357 659 57939 58126 230 318 551 646 59271 843

60001 110 731 61403 680 83 62138 690 885 63383 406 78 580762 821 64175 447 779 65244 696 66358 959 67304 449 637 912 68062 822 69641 702 89 934 70009 150 250 715 871 80 71395 611 737 962 72864 67 73589 892 74955 75361 490 519 714 885 76226 495 976 77195 342 431 636 788 952 78001 140 226 622 720 977 79143

80419 738 804 900 81044 296 568 785 83789 919 83048 508 88 84480 657 826 85099 169 86 357 533 86071 229 402 13 56 88 87065 127 443 70 510 689 782 88104 317 527 46 700 89236 528 91 91195 538 626 764 892 92337 62 93443 711 930 94009 306 95122 96152 331 712 84 97423 624 763 98000 90 312 19 403 656 99041 209 80 887

100246 67 994 101277 426 854 102854 103171 104319 401 816 105274 803 84 106723 893 107025 84 130 212 108384 489 628 109152 353 480 552 658 853 61 110347 531 711 914 111001 103 276 542 112799 113103 427 852 114457 882 115200 610 28 38 922 116202 736 117101 926 118013 898 119094 712

120051 822 121368 123435 620 752 861 965 124315 553 125127 717 126136 213 344 991 127183 688 128005 922 129385 728 905 130407 612 131497 829 132026 36 418 56 133041 134371 505 135149 214 407 28 96 550 698 883 136252 137128 374 414 74 667 785 138580 967 139150 328 61 552

140004 211 436 624 141164 223 652 788 997 142071 167 72 530 755 143183 980 144397 844 949 145010 37 99 322 632 772 146003 293 479 923 147160 244 510 635 148290 319 529 92 614 44 784 852 149414 47 150250 414 151789 152353 619 75 153034 389 417 554 647 839 154375 624 155812 156948 157152 294 732 158349 159045 371 597 914

160404 161052 186 611 972 162140 65 312 464 676 784 960 163226 782 885 164048 56 165290 349 971 96 166010 38 170 202 389 879 167402 168148 56 273 471 635 760 169168 760 170343 613 171932 172195 239 657 701 173030 116 209 57 360 174565 73 175140 56 279 309 176453 547 176453 547 851 177068 108 597 811 178068 168 75 253 93 677 179102 428

181312 59 801 67 996 182103 447 563 860 183022 302 585 900 184169 475 561 634 729 185073 134 201 410 81 901 52 186331 59 538 187002 79 219 464 649 97 188072 550 669 739 189991 190347 425 583 191384 911 192054 351 580 84 193221 447 659 194367 564 97 824

IV ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 złotych padła na Nr. 128637

50 tys. zł. na Nr. 24518 31656

30 tys. złotych na Nr. 106249 167310

Po 10 tysięcy złotych na Nr. 102436 144413

Po 5 tysięcy złotych na Nr.: 2691 101138 19907 83510 102058 12364 143702 156625

Po 2 tysiące złotych na Nr.: 5622 25920 36134 46103 99239 106954 107104 128147 136108 149635 150047 150898 157981 158531 161156 173475 176522 193777

1 tysiąc złotych na Nr.: 774 8112 13185 18345 19358 24650 25477 25827 35154 39062 41656 45016 51698 58402 67223 69952 73941 77813 81679 82298 85896 93262 108257 112345 115527 120058 143807 156978 157985 162194 171350 184898

Wygrane po 200 zł.

78 14 256 501 702 951 1138 577 81 659 886 2100 453 740 56 67 983 3102 940 4010 500 5135 427 534 699 6000 89 293 554 63 651 869 998 7229 51 558 617 970 93 8294 604 955 9330 508 91 602 758 923 98 10113 219 784 906 48 61 11562 639 12594 663 13127 216 793 14021 119 606 36 828 97 15352 423 595 724 865 918 75 16175 485 699 747 918 17321 56 411 566 767 981 18083 104 32 317 70 455 754 817 19052 176 698 915 20239 508 619 21124 40 241 48 424 82 22230 79 345 558 23202 316 49 637 862 24040 420 563 873 25128 412 642 739 26144 264 612 905 88 27110 25 74 426 55 608 28103 334 452 856 92 927 29152 443 30248 327 60 71 85 412 31007 49 237 74 423 615 836 977 32231 72 978 33207 689 34046 213 92 301 865 917 35207 376 429 710 812 908 36439 55 777 828 37117 321 68 614 754 807 924 38112 93 302 18 404 88 621 754 824 971 39002 17 198 393 573 876 900 28 40203 91 700 877 41306 609 42349 598 707 11 43527 44503 45470 514 55 755 46154 278 586 713 47517 431 688 822 58 973 92 48140 316 418 40 62 577 78 619 768 899 980 49095 374 499 845 908 33 82 50146 69 350 792 802 957 51304 93 544 812 52109 30 84 242 98 484 53000 432 504 54030 189 213 21 530 617 25 716 22 821 928 53 55140375 404 563 638 801 56019 44 92 138 42 508 57167 519 58256 99 359 97 535 704 827 59127 200 530 634 60051 156 63 261 860 61102 37 338 427 665 821 62292 367 63058 106 300 780 64474 845 65061 156 252 66311 503 43 734 67018 30 53 102 220 415 99 838 68472 615 46 69354 504 801 38 976 70145 360 71238 82 404 603 753 925 72085 172 334 774 94 73015 162 537 81 833 930 74070 270 321 804 75048 193 367 76055 197 77067 448 698 78195 568 615 79359 701 43 982 80061 140 511 81381 724 844 999 82016 23 467 704 66 84056 212 5551 627 930 58 85153 563 726 86111 298 363 643 58 717 909 33 87121 229 300 856 88148 57 244 74 85 738 89045 90054 324 518 616 921 91027 492 94 742 830 90 92188 214 749 870 964 93164 290 816 94808 11 95070 253 483 677 962 96448 542 673 967 97231 447 681 914 27 98453 564 808 99778 828.

100006 241 417 505 612 789 865 101395 651 55 797 102333 491 530 103138 221 57 315 26 733 104317 584 864 105154 266 322 408 106397 654 72 95 718 940 107257 582 817 108433 94 685 795 853 109006 30 31 112 332 439 66 731 110171 255 565 66 622 942 111169 265 95 912 24 112025 319 453 99 749 817 981 97 113003 62 114164 372 456 58 722 115023 185 398 729 36 116029 427 595 703 935 117371 437 866 118081 274 379 616 715 36 89 836 119110 257 330 432 557 120177 86 639 761 861 85 121391 610 92 799 840 122515 97 631 779 123219 345 715 32 818 979 124108 953 70 125096 136 66 702 126126 207 66 377 406 571 76 709 818 67 996 127523 50 54 741 98 891 935 128494 576 129180 337 91 589 681 859 130181 219 25 560 697 757 801 932 63 131206 90 555 75 902 132279 340 581 680 917 133103 5 253 79 434 502 501 72 831 959 134281 547 721 55 86 811 32 73 135020 172 480 675 720 56 136048 70 208 497 775 85 931 52 137087 118 282 950 138016 462 766 866 948 139036 282 366 696 826 99 939 140156 80 628 738 935 141869 71 910 30 98 142484 91 500 143039 105 77 235 393 880 144048 239 67 91 559 145381 837 46 58 933 146103 6 91 204 359 653 726 869 147182 399 495 631 711 889 148069 131 356 73 509 17 888 149767 856 150524 960 151413 715 21 849

152154 222 463 576 961 153122 379 464 697 829 154041 265 78 627 64 963 83 155056 207 413 919 156173 314 552 157222 364 98 991 158241 355 637 900 159809 989 160364 425 640 73 707 72 834 161360 422 503 679 162281 731 60 163090 155 320 630 763 164004 574 605 11 706 96 842 165024 360 440 521 67 627 799 825 929 166101 71 476 553 710 167188 304 40 61 561 601 733 168084 375 451 70 728 919 169386 519 62 628 794 170006 142 310 483 627 78 764 880 93 171060 167 447 664 959 172067 313 19 173398 416 97 98 744 966 174030 114 48 213 94 526 655 742 175313 677 736 72 812 956 176 176136 277 464 177 425 46 77 84 543 54 908 178012 303 63 562 632 89 769 837 994 179155 517 180185 280 87 524 71 181017 42 638 734 64 182072 470 608 49 824 900 183057 110 29 31 216 558 971 184022 39 733 185101 59 325 868 187073 396 739 842 911 188345 842 189119 372 589 619 190160 191277 498 559 702 824 900 192048 450 89 537 87 721 823 193336 560 791 194047 178 336 621 65 774 894.

Strzały rewolwerowe odpowiedzią na zaczepkę.

Podczas Zielonych Świąt wydarzył się w okolicy Bydgoszczy w pobliskim Wtelnie przykry wypadek. Około godz. 1 w nocy z pierwszego na drugie święto **30-letni Piotr Wejherski z Witoldowa** wyszedł w towarzystwie narzeczonej Władysławy Muchówny, gdy nagle w drodze znienacka zaczepieni zostali przez **24-letniego parobka Józefa Bajszczaka i Henryka Nowogórskiego z Wtelna.**

Doszło do ostrej wymiany zdań, a następnie wywiązała się bójka. Napastnicy rzucali przy tym kamieniami i laską zamierzali uderzyć Wejherskiego. Wówczas napadnięty wyciągnął z kieszeni broń palną i oddał w obronie własnej jak i swej narzeczonej **trzy strzały** z rewolweru. Jedna kula ugodziła w brzuch Bajszczaka, przebijając mu jelita. Drugi napastnik ratował się ucieczką.

Ciężko rannego parobka przewieziono zawezwaną z Bydgoszczy karetką pogotowia ratunkowego do szpitalu powiatowego na Bielawkach. Dzięki natychmiastowym zabiegom lekarzy szpitala uda się parobka utrzymać przy życiu.

Sensacyjne nadużycia w Elektrowni Miejskiej.

Kierownik kasy i buchalterii pod zarzutem dokonania defraudacyj.

Władze miejskie w Bydgoszczy wpadły na trop wielkich nadużyć, dokonywanych przez szereg miesięcy w tutejszej Elektrowni Miejskiej. Prawdziwą sensacją przytem stanowi fakt, że podejrzany jest o popełnienie defraudacyj długoletni kierownik kasy i buchalterii elektrowni **52-letni Ludomir Chęciński, zam .przy ul. Kołłątaja 4,** znany w sferach towarzyskich Bydgoszczy oraz jako **bardzo gorliwy agitator sanacyjny.** Jak dotychczas ustalono, kwota sprzeniewierzonych pieniędzy wynosi **15.800 złotych.**

Wykrycie nadużyć nastąpiło zupełnie przypadkowo podczas urlopu kierownika buchalterii. Mianowicie, gdy pewna fabryka przyborów elektrotechnicznych w Warszawie upominała się w dyrekcji elektrowni o wyrównanie wysokiego salda i uregulowanie zaległych rachunków, cała afera wyszła na jaw. Dyrektor elektrowni bowiem zdziwił się bardzo, że firma warszawska miała pretensje do elektrowni, skoro sam podpisywał często asygnaty, z poleceniem regulowania bieżących rachunków. Tymczasem okazało się, że **pokwitowania firmy warszawskiej znajdujące się w elektrowni były fałszowane,** przyczym defraudant posługiwał się podrobioną pieczątką i fałszował podpisy.

Podejrzenie padło na **przebywającego na kuracji w Otwocku** kierownika kasy i buchalterii Ludomira Chęcińskiego, którego sędzia śledczy w Bydgoszczy polecił aresztować i przetransportować do Bydgoszczy. Afera uczyniła wielkie wrażenie w mieście.

—::—

— **Tyle co jeden papieros** kosztuje MAGGIego kostka bulionowa, bo **tylko 6 groszy.** Czy wobec tak niskiej ceny nie warto podczas pracy pokrzepić się filiżanką dobrego bulionu? Samo przygotowanie trwa chwilę. Wystarczy w ¼ litra wrzącej wody rozpuścić jedną MAGGIego kostkę bulionową i już bez gotowania i bez przyprawiania jest świetny bulion gotowy do spożycia.

Kronika toruńska

Toruń, dnia 19 maja 1937 roku.

KALENDARZYK.

Dziś: Piotra Celestyna p.
Jutro: Bernardyna Seneńskiego.
Wschód słońca o godzinie 3.59.
Zachód słońca o godzinie 19.54.

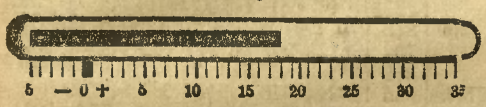
Stan pogody.

Bardzo ciepło i burze.

Z dniem 18 maja niemal całą Polskę ogarniało spływające z południowego-wschodu suche i ciepłe powietrze kontynentalne, dlatego też w całym kraju panowała piękna pogoda słoneczna i bardzo ciepła. Temperaturę o godz. 14-tej notowano: 15 stopni w Gdyni, 16 w Zakopanem, 23 w Wilnie i Grudziądzu, 24 w Poznaniu i Lwowie, 25 w Krakowie i Katowicach, 26 w Warszawie, Lublinie, Zaleszczykach i Pińsku, 27 w Brześciu n. B., Łodzi, Kielcach i Przemyślu, a 28 w Tarnobrzegu.

Termometr wskazywał dziś rano:

Nocny dyżur pełnią apteki:
„Pod Lwem" (śródmieście).
Pod Łabędziem — na Mokrem
Św. Anny — Bydgoskie Przedmieście.

Pogotowie straży pożarnej tel. 1244.

Telefon nr. 15-46 posiada przedstawicielstwo „Dziennika Bydgoskiego" w Toruniu.

Pogotowie ratunkowe tel. 1991.

Biblioteka T. C. L. (ul. Wysoka 16) otwarta codziennie za wyjątkiem niedziel i świąt od godziny 11 do 11,30 i od 16 do 19.

Repertuar kin:
Aria: „Rose Marie".
As: „Anthony adverse".
Mars: „Słowik Wiednia".
Świt: „Władca Kalifornii".

Z TEATRU ZIEMI POMORSKIEJ.

Ostatnie przedstawienie Teatru Ziemi Pomorskiej przed urlopami artystów. „Matura" z p. Nuną Młodziejowską-Szczurkiewiczową.

W piątek rozpoczynają artyści Teatru Ziemi Pomorskiej czterotygodniowy urlop. Na pożegnanie, a zarazem na zakończenie sezonu zimowego dyrekcja teatru wystawia znakomitą sztukę Fodora p. t. „Matura" z gościnym występem p. Nuny Młodziejowskiej-Szczurkiewiczowej — w czwartek 20 bm. o godz. 20. Celem uniknięcia natłoku przy kasie, uprasza się o wczesne nabywanie biletów w przedsprzedaży — Tow. Krajoznawcze (ratusz).

Środa 19 bm. teatr nieczynny.

Czwartek 20 bm. godz. 20 Toruń: „Matura".

Repertuar Teatru Ziemi Pomorskiej.

Środa 19 bm. — teatr nieczynny.

Czwartek 20 bm. — Toruń — „Matura", godz. 20-ta.

Z Klubu Polsko-Angielskiego

Na zebraniu Klubu Polsko-Angielskiego w Toruniu, które odbędzie się o godz. 20 dnia 19. bm. w sali książęcej Dworu Artusa p. Jaworowska wygłosi referat pt. „Old Saxon and Norman life".

Motocykl wpadł na furmankę.

Dnia 16 bm. około godz. 22,30 na szosie Toruń—Bydgoszcz w miejscowości Cierpice, Gumiński Adolf i Szulc z Torunia najechali motocyklem na furmankę Syskiego nadleśniczego z Cierpiszewa, wskutek czego motocykl i furmanka zostały uszkodzone. Motocykliści doznali również obrażenia ciała i odstawieni zostali do szpitala w Toruniu, skąd po nałożeniu im opatrunku zostali zwolnieni. Dochodzenia w toku.

Co mówi utworzenie Kuratorium Szkolnego w Toruniu.

Wspominaliśmy we wczorajszym numerze naszego pisma, że Rada Ministrów przygotowała projekt ustawy, według której powołuje się do życia osobne Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego z siedzibą kuratora w Toruniu. Pociągnięcie to wydaje się więcej, niż słuszne. Województwo Pomorskie będzie jednostką bardzo dużą o strukturze społecznej niesłychanie różnej. Na pewno miną pokolenia, zanim te różnice się wyrównają.

Jakie wnioski należałoby wyciągnąć z ulokowania Kuratorium Szolnego w Toruniu? Tutaj jesteśmy zupełnie zgodni z pociągnięciem rządowym. Komitet, który w swoim czasie wydał broszurkę pt. „Pomorze czy Toruń" zajął w niej zdecydowane stanowisko co do dwóch rzeczy. Pierwsza sprawa, to szkodliwość centralizacji wszystkich urzędów i instytucyj wojewódzkich w jednym mieście, a druga, że rozmieszczenie tych urzędów powinno nastąpić w ten sposób, aby odpowiadało sprawie samej i lokalnym warunkom tego miasta, w którym ma być pomieszczone.

A więc szkodliwość centralizacji. Aby rozwiać wszelkie wątpliwości co do uczciwości i bezstronności naszego stanowiska pragniemy na samym wstępie podkreślić, że z równą siłą argumentacji potępialibyśmy centralizację wszystkich urzędów, działających na terenie całego województwa pomorskiego również wtenczas, gdyby ta centralizacja miała nastąpić u nas w Bydgoszczy. Potępiamy ją nie dlatego, że ma być dokonaną w tym czy innym mieście, nie dlatego czy ona komuś straty czy korzyści przyniesie, ale dlatego, że centralizacja specjalnie i wyjątkowo na Pomorzu szkodliwa jest dla wielkiej sprawy publicznej. Ale mało tego, ona byłaby szkodliwa również w oczach ludzi przewidujących dla tego miasta, któreby tą centralizacją uszczęśliwiono.

Trzeba sobie uprzytomnić, że będziemy wręcz inną strukturą wojewódzką niż np. Wielkopolska. Poznań, po odpadnięciu Bydgoszczy, będzie liczebnie tak dominującym zbiorowiskiem na terenie województwa poznańskiego, że ludność następnych dziesięciu większych miast województwa ludności miasta Poznania nie dorówna. Poza tym Poznań leży niewątpliwie najkorzystniej pod każdym względem. Poznań jest jednostką dosyć wielką, aby bez szkody dla siebie wchłonąć wszystkie urzędy.

A Pomorze? Dzisiejsze oba wydzielone miasta Pomorza — oczywiście bez Gdyni — nie dorównają ludnościowo samej Bydgoszczy. A jednak gdyby w tej Bydgoszczy zcentralizowano wszystkie urzędy władz drugiej instancji, to wówczas jej zdrowa i samodzielna struktura gospodarczo-społeczna byłaby niewątpliwie zagrożona. Bo każde miasto musi mieć swój własny kościec pacierzowy, musi mieć swój własny plan życia i gospodarstwa, musi mieć swoją **samodzielność** i odczuwać swoją potrzebę **istnienia dla wielkiej sprawy.** Takim klasycznym dowodem wypaczenia samodzielności miasta, wypaczenia jego struktury społeczno-gospodarczej jest dziś niewątpliwie Toruń. To miasto drży dzisiaj o swój byt i wierzy tylko w to jedno, że zbawieniem jego, to dalsze utrzymanie cieplarnianej atmosfery, to dalsze utrzymanie opieki rządowej nad nim, żeby czasem broń Boże nie zginęło. To miasto odczuwa jakoby nikomu na świecie nie było potrzebne, bo nie wykazuje swego własnego planu ni programu istnienia a odczuwa stale, że do jego własnego istnienia potrzebna mu jest stała i trwała przemożna opieka z góry.

Przyzna każdy, że to uczucie przykre i nieprzyjemne. Gdyby Toruń od samego początku skazany był jedynie na własne siły, to byłby niewątpliwie przystosował się tak do nowowytworzonych warunków gospodarczych w Polsce, jak się do tego z dobrym skutkiem dostosowało tyle innych miast a pomiędzy nimi również i Bydgoszcz.

Bydgoszczy natomiast dla usprawnienia jej handlu i przemysłu, dla ożywienia jej tętna gospodarczego trzeba bezpośredniej bliskości władz politycznych i instancyj gospodarczych.

Natomiast wyżej wspomniany Komitet oświadczając się za rozdziałem obowiązków i dóbr na wszystkie większe miasta województwa, wyraźnie podkreślił w swojej broszurze, że Toruń jako miasto spokojne znakomicie nadaje się na wojewódzki ośrodek kultury, sztuki, oświaty itd. Temu też założeniu odpowiadałoby w zupełności ulokowanie Kuratorium Szkolnego właśnie w Toruniu. Pomorze ma też pewne prawo sięgać po wyższą uczelnię dla siebie, która nie gdzieindziej, jak w Toruniu powinnaby być ulokowana.

Jak widzimy, założenia Bydgoszczy są w tej chwili uznawane przez władze państwowe. Uznawane dlatego, że są logiczne, słuszne i obiektywne, że wreszcie wywołane są dobrem ogólnym, a nie interesem własnym. Jesteśmy też najgłębiej przekonani, że spełnią się wszelkie dalsze jej rozumowania, bo wierzymy, że krajem rządzi dobra wola służenia wszelkiej sprawie, której na imię **„Polska"**.

Złodzieje skradli 7.000 złotych

Dnia 16 bm. tj. w pierwszy dzień Zielonych Świąt mistrz rzeźnicki p. Stanisław Czeszewski, zam. przy ul. Kościuszki 89 w Toruniu wybrał się z całą rodziną na majówkę, pozostawiając bez żadnej ochrony swoje mieszkanie. A ochrona niestety okazała się konieczną, gdyż p. C. pozostawił w kasetce 7.000 zł, a kasetkę w szafie.

W godzinach popołudniowych przyszli nieznani „panowie" z nieproszoną wizytą i przy pomocy wytrycha dostali się b. łatwo do mieszkania, które poddali dokładnym oględzinom. Oczywiście zajrzeli również do szafy, gdzie znajdowała się kasetka z pieniędzmi. Przypuszczać śmiało należy, że radość ich nie miała granic, jak nie miała granic wściekłość i żal u p. C., który lekkomyślnie tak poważną kwotę pozostawił w mieszkaniu. Mądry Polak po szkodzie...

Powiadomiona policja wszczęła energiczne poszukiwania, które doprowadziły do ujęcia dwóch podejrzanych osobników.

Z teki policjanta.

W dniach 15, 16 i 17 bm. zgłoszono w Toruniu oraz w pow. toruńskim 13 wypadków różnych drobnych kradzieży oraz spisano 7 doniesień za przekroczenie przepisów pol.-adm., 5 doniesień za przekroczenie przepisów drogowych, 2 doniesienia za przekroczenie przepisów meldunkowych, 2 doniesienia za zakłócenie spokoju publicznego i 1 doniesienie za pokąsanie przez psa 7-letniej dziewczynki.

Badanie lekarskie kandydatów do Szkół Podoficerskich dla małoletnich

Komenda Pow. W. F. i P. W. na miasto Toruń podaje, że badanie lekarskie zgłoszonych kandydatów do Szkół Podoficerskich dla małoletnich odbędzie się w piątek, dnia 4 czerwca br. w koszarach Piłsudskiego.

Zbiórka kandydatów o godz. 9,30 przed koszarami Piłsudskiego (Pomnik Marszałka Piłsudskiego).

Zderzenie się tramwaju z samochodem.

Dnia 17 bm., o godz. 19,25 przy zbiegu ul. Podmurnej i Szerokiej tramwaj nr 1 zderzył się z samochodem, prowadzonym przez Galeję Pawła, zam. w Gnieźnie, wskutek czego tramwaj i samochód zostały uszkodzone. Wypadku w ludziach nie było. Dochodzenie w toku.

Wadliwie zbudowany komin spowodował pożar.

Dnia 13 bm., o godz. 22 spalił się dom mieszkalny i szopa wartości 4.500 zł na szkodę rolnika Hoffmanna Waldemara w Pędziewie, pow. toruński. Budynki były ubezpieczone na sumę 4.000 zł w Zakładzie Ubezp. Wzajemnych. Pożar powstał wskutek wadliwości komina.

Egzamin dojrzałości w gimnazjum im. Kopernika w Toruniu

Egzamin dojrzałości zdali następujący abiturienci:

W klasie VIII (staroklasyczna): Dawid Janusz Józef, Goral Władysław, Gronowski Henryk, Jałoszyński Bogdan, Kliński Józef, Kopyciński Franciszek, Kumorowicz Zdzisław, Ossowski Adam Mieczysław, Pata Mieczysław, Peter Kazimierz, Rygielski Józef, Szefler Stanisław, Tałanda Leonard, Żuchowski Łucjan.

Klasa VIII (humanistyczna): Abramowicz Jerzy, Antoniewicz Tadeusz, Bakierowski Wacław, Czarnecki Jan, Dalewski Orest, Dębski Stanisław, Grodzki Marian, Grzempka Jan, Hadamek Marian, Hermanowski Bogdan, Hoppe Walter, Iwicki Stefan, Jacobson Andrzej, Jakubowski Zbigniew, Koch Krystyn, Kochanowski Jerzy, Kołdoń Eugeniusz, Kościelski Stanisław, Liber Edward, Pankiewicz Tadeusz, Putermann Józef, Schroeder Edmund, Schwalbe Gunther, Stanisławski Jan, Stein Jerzy, Szura Kazimierz, Urbański Józef, Wieczyński Jan, Witebski Zdzisław, Wojciechowski Antoni, Przekwas Czesław.

Egzaminy odbywały się w dniach od 10—11 maja i od 13—15 maja br. pod przewodnictwem p. H. Noesego, dyrektora gimnazjum.

Alkoholem zatruł się na śmierć.

W nocy z 15 na 16 bm. wskutek zatrucia się alkoholem zmarł nagle Sawicki Edwin, zam. w Chełmży, pow. toruński. Zwłoki zabezpieczono do dyspozycji władz sądowych.

Pożar lasu w leśnictwie Karczemka.

Dnia 17 bm. około godz. 12 w lesie państwowym leśniczówka Karczemka, w pow. toruńskim, powstał pożar, który zniszczył 20—30-letnią kulturę sosnową na przestrzeni około 1800 kw. metrów. Szkoda wynosi około 50 zł. Pożar powstał najprawdopodobniej wskutek nieostrożności przechodniów przez rzucenie niedopałka papierosa.

ŁAGODZĄCA OKOLICZNOŚĆ.

— Czy oskarżony może przytoczyć jakąś okoliczność, która by wpływała na złagodzenie kary?
— Tak, panie sędzio. Już dwanaście razy byłem karany i nic nie pomogło.

PIJAK W MIEJSCU KĄPIELOWYM.

Pijak dostaje pierwszą szklankę wody mineralnej i po skosztowaniu jej z oburzeniem zwraca się do panienki przy źródle:
— Ależ, proszę pani, pani przecież zamiast cukru dała sól a o dodaniu rumu zapomniała pani zupełnie.

W TEATRZE.

W czasie próby za kulisami ruch i hałas. Dyrektor wścieka się:
— Tu u nas jak w domu wariatów.
A na to jeden z aktorów:
— Jeszcze gorzej, bo tam przynajmniej dyrektor jest normalny.

JEDYNA PAMIĄTKA.

Podczas zbiórki na jakiś cel dobroczynny, kwestująca dama podeszła do pewnego młodego bankiera, o którym wiedziano, że niedawno odziedziczył duży majątek.
— Niestety, pieniędzy nie daję — odrzekł bankier. — Pieniądze, to jedyna pamiątka po moim drogim ojcu.

B. Hozakowski, Toruń.

Toruń, dnia 18. maja 1937 roku.

Płacono: w dniach ostatnich zł. za 100 kg.

Koniczyna czerwona	115,00—135,00
Koniczyna śred. gat.	70,00—115,00
Koniczyna biała prima czyszcz.	115,00—130,00
Koniczyna szwedzka	160,00—185,00
Koniczyna żółta	60,00— 70,00
Koniczyna żółta w łuskach	33,00— 38,00
Inkarnatka	90,00—110,00
Przelot	72,00— 80,00
Rajgras krajowy	65,00— 80,00
Tymotka	18,00— 23,00
Seradela	20,00— 24,00
Wyka latowa	24,00— 27,00
Wyczka zimowa	35,00— 45,00
Peluszka	22,00— 24,00
Groch Wiktoria	24,00— 27,00
Groch polny	23,00— 25,00
Groch zielony	23,00— 25,00
Bobik	25,00— 28,00
Gorczyca	30,00— 33,00
Rzepak	57,00— 60,00
Rzepik letni	57,00— 65,00
Łubin niebieski	14,00— 15,00
Łubin żółty	15,00— 16,00
Siemię lniane	55,00— 60,00
Konopie	45,00— 60,00
Mak niebieski	65,00— 75,00
Mak biały	90,00—100,00
Tatarka	20,00— 25,00
Proso	2[illegible],00— 25,00

Tabela loterii

8-my dzień ciągnienia 4-ej klasy 38-ej Loterii Państw

I i II ciągnienie

Główne wygrane

50.000 zł.: 39291

10.000 zł.: 30392 119581 120055 185168

5.000 zł.: 50702 53540

2.000 zł.: 86644 107819 107868 122244 146463 146715 152119

1.000 zł.: 10449 10887 16490 26516 28283 41616 43680 44407 49584 59431 59630 73950 74258 76836 80960 81254 87418 89219 96076 125559 135870 138591 141478 148331 152577 154458 157470 158698 163183 170414 175255 178295 186409 186951

Wygrane po 200 zł.

128 48 331 81 440 59 550 85 826 29 36 1106 236 400 46 503 642 846 47 2013 122 38 479 500 946 3014 81 303 14 96 539 710 4250 374 546 799 845 999 5220 314 592 600 85 906 18 33 99 6120 268 99 435 583 813 7243 64 72 420 730 882 8143 80 253 55 305 40 410 37 515 847 987 9053 143 400 515 16 38 692 705 77 89 891.

10051 60 112 248 486 800 914 92 11089 326 97 482 536 63 955 12026 115 52 55 229 64 486 787 845 902 13101 280 323 34 94 406 638 960 64 78 14192 360 430 533 96 607 45 83 863 74 987 15069 131 33 249 84 389 456 88 509 78 617 712 22 955 16173 383 404 573 628 785 812 17115 261 66 368 653 844 965 79 18091 457 526 58 832 931 19038 64 532 57 635 739

20092 94 148 350 464 518 745 21023 65 197 212 73 322 534 44 630 980 22015 20 30 411 90 534 695 907 18 23058 114 280 357 415 84 651 75 894 24039 574 630 25153 304 560 710 966 26229 424 597 676 906 27200 19 95 362 451 609 47 725 77 804 28110 235 62 96 325 37 483 703 76 977 29016 235 84 344 50 606 762 967.

30132 241 82 559 904 15 31052 180 86 222 476 596 751 76 818 60 32014 410 636 708 937 33130 82 564 91 338 419 93 514 58 640 84 753 887 34141 211 476 770 35208 32 64 418 536 726 78 99 846 977 36148 69 239 312 480 764 84 962 37045 228 466 584 620 21 38050 66 139 78 510 77 734 874 39275 324 73 441 506 7 742 864 914.

40037 221 28 375 438 553 98 657 876 41042 114 36 200 78 464 99 522 600 811 61 944 89 42004 7 167 247 82 363 63 409 54 59 520 625 59 707 8 836 43004 13 338 406 57 518 621 707 961 99 44101 12 25 27 57 242 372 479 552 799 45008 59 115 76 98 296 368 561 703 58 87 916 50 91 46190 270 308 68 428 540 632 50 706 37 976 47106 20 24 29 79 110 63 391 432 75 882 938 98 48057 135 269 327 486 563 95 642 759 61 49008 240 304 33 432 72 541 83 637 46 923 50028 358 400 516 18 638 838 989 51085 125 241 54 384 493 526 650 750 64 855 915 52070 259 322 83 450 52 622 1 782 871 957 53004 56 86 130 75 430 613 746 938 94 64211 847 60 55111 564 86 645 84 844 85 56208 13 22 559 885 57165 289 382 421 43 520 68 791 920 58223 46 473 81 97 721 59112 329 466 574 89 736 762 79 60176 216 50 341 466 574 759 67 79 875 91 965 61024 257 444 556 84 94 730 62238 390 464 603 6332 370 41 418 514 694 744 63 877 928 64117 33 66 510 33 642 65004 40 151 66 452 703 25 43 982 84 66046 94 191 99 210 387 419 38 85 584 623 772 76 862 85 67081 86 309 620 707 61 813 924 68734 98 99 69056 307 487 538 736 806 80 991 70214 520 635 799 811 71049 92 146 76 84 286 325 405 47 55 627 45 710 34 60 840 71 85 72014 75 207 73 324 441 67 501 51 604 30 838 44 95 73124 35 277 473 551 894 74078 95 170 449 537 75073 83 102 10 334 42 545 694 755 902 76011 19 82 325 98 622 30 913 39 57 856 938 [illegible] 77016 81 91 159 87 304 474 691 76 869 936 78012 122 227 357 420 532 650 79283 03 512 64 718 836 56 120 53 54 81

80425 582 640 739 939 81042 60 158 262 70 320 73 541 641 713 29 57 856 938 82306 666 958 83043 60 74 115 26 46 766 949 76 84248 330 610 67 81 750 964 85034 70 427 562 794 944 86109 35 215 20 467 94 547 608 816 74 849 29 87120 68 95 2 80 334 877 98 99 954 35 88029 80 132 60 278 351 54 61 491 676 793 808 89095 123 204 69 79 330 529 690 90146 254 320 48 407 65 504 692 708 822 64 91047 348 698 947 92080 275 379 [illegible] 66 76 75 94 503 94 811 22 93050 259 404 604 30 77 815 208 94041 171 234 352 429 547 87 635 17 43 74 95101 460 93 585 618 74 792 831 47 67 941 96238 400 67 602 884 946 96 97004 166 87 486 92 721 98065 183 276 305 65 523 87 740 44 99035 158 238 400 71 67 780 100 52 262 341 567 993 101076 466 70 662 69 808 85 102397 98 659 759 806 60 89 911 103 306 438 54 533 104143 289 429 629 927 105229 371 483 663 690 106099 135 59 73 219 390 444 56 82 801 53 54 55 936 107244 47 60 375 88 91 512 751 826 108012 50 136 200 523 21 31 109077 137 448 85 551 634 60 868 960 8 24 30 4 110270 329 440 1120 330 626 45 720 815 25 46 77 926 89 112021 179 276 537 612 975 11305 2114 294 970 12 19 113046 144 82 90 352 414 42 539 48 652 115086 385 419 700 8 846 81 85 957 116018 349 65 770 980 117025 47 107 304 523 35 43 89 644 60 702 8 84 884 942 118289 333 642 856 96 119068 173 379 527 674 84 816 926 74

120020 120 90 266 85 463 68 518 785 967 121088 292 303 440 62 730 40 848 87 122005 119 278 390 579 95 822 23 123209 307 425 511 727 800 925 44 124023 81 121 221 64 85 563 94 704 984 94 125015 18 45 103 226 29 64 349 52 477 654 832 42 76 970 126053 319 27 59 506 16 68 784 915 41 91 127233 457 583 639 429 352 177 97 96 128839 93 998 129070 159 356 84 742 283 130048 76 301 257 454 92 536 691 851 92 58 67 817 131036 83 95 144 936 157 388 31 76 132033 450 521 90 812 69 73 92 133419 785 927 134120 627 67 877 880 144 79 848 135189 327 485 578 604 79 848 955 136046 134 200 11 27 52 73 734 138210 17 49 98 417 37 525 29 734 835 70 71 72 76 139167 234 765 85 140649 66 800 141070 200 20 45 204 52 578 142164 267 344 814 66 987 143293 368 546 727 872 949 144499 123 253 509 664 707 732 211 255 313 345 428 558 91 613 72 86 823 93 966 146029 146 73 259 65 300 35 421 583 645 86 921 72 147111 51 70 98 485 589 610 762 804 17 953 82 148011 100 32 49 73 248 383 416 620 742 98 149245 300 35 436 601 83 705 55 825 78 998 150226 402 63 86 508 860 62 91 151020 276 354 65 74 525 65 610 845

152412 66 717 58 890 153048 203 310 63 591 734 866 154029 302 39 43 61 444 737 155139 64 332 462 554 631 711 825 45 156004 75 121 68 222 670 792 940 157003 61 4 213 47 316 59 76 92 468 598 784 822 48 158143 86 264 99 645 60 799 902 159068 190 377 413 27 619 40 61 5 752 5 912 20 160029 72 94 256 315 38 54 894 963 161204 42 358 549 521 92 60 38 87 757 162051 79 88 269 71 327 92 163133 367 665 704 50 72 859 164052 386 497 511 840 164094 442 61 6641 8 780 16058 112 402 13 640 828 34 51 167267 380 431 938 168101 47 219 426 603 761 92 6 822 993 169022 154 303 20 564 736 170639 187 273 414 831 952 77 171004 67 170 238 429 55 515 874 172256 550 648 742 173185 201 95 585 633 88 715 879 98 174021 163 390 428 873 918 99 175066 266 94 355 461 562 699 734 882 915 176253 625 839 177037 115 200 419 655 902 178384 93 500 11 917 179000 65 198 313 609 55 68 90 736 64 829 921 180144 69 356 459 891 181081 96 149 215 38 575 95 676 182357 97 425 762 807 67 90 953 183046 547 60 73 855 184017 239 600 64 832 185174 91 245 454 569 680 784 6 920 54 186074 372 441 577 607 78 825 921 187090 360 424 98 527 69 92 726 913 188115 241 466 555 63 72 699 716 37 8 859 76 967 189102 63 343 69 742 190071 83 543 73 867 935 52 191010 157 83 235 69 639 716 192113 223 620 56 743 74 932 56 193033 83 133 36 230 829 39 43 914 60 9 194032 62 187 288 411 632 824 977.

III ciągnienie

Wygrane po 200 zł.

246 346 551 1026 188 790 961 69 2109 92 201 345 646 79 901 21 3216 78 799 4233 42 78 312 5394 763 6032 167 750 858 7009 149 322 486 737 8461 887 9171 496 564 770 10423 11058 186 657 751 12062 420 843 13053 62 66 132 589 699 943 44 88 14343 545 674 739 808 15286 474 814 18 963 16040 294 315 690 17837 60 912 18140 752 19144 92 229 354 406 888 939 98

20043 91 484 21039 180 250 700 98 983 95 22296 491 691 827 23631 24141 554 701 25191 272 366 26483 833 920 27016 42 28487 698 768 930 29059 432 68 784 886 906 30073 107 65 256 775 858 31209 608 846 32622 33085 280 34533 676 745 68 891 35509 39 634 848 963 36126 680 37030 464 743 55 63 847 38552 971 39058 286 595 623 904

40386 434 67 838 41116 401 42025 74 43151 44022 343 411 45343 81 780 74 920 34 46216 310 785 89 47223 887 941 48144 226 509 673 49027 268 451 762 843 939 50046 763 829 51340 49 53202 73 341 549 77 839 981 97 54156 747 971 55075 236 652 54 892 56183 272 357 659 57939 58126 230 318 551 646 59271 843

60001 110 731 61403 680 83 62138 690 885 63383 406 78 580762 821 64175 447 779 65244 696 66358 959 67304 449 637 912 68062 822 69641 702 89 934 70009 150 250 715 871 80 71395 611 737 962 72864 67 73589 892 74955 75361 490 519 714 885 76226 495 976 77195 342 431 636 788 952 78001 140 226 622 720 977 79143

80419 738 804 900 81044 296 568 785 83789 919 83048 508 88 84480 657 826 85099 169 86 357 533 86071 229 402 13 56 88 87065 127 443 70 510 689 782 88104 317 527 46 700 89236 528 91 91195 538 626 764 892 92337 62 93443 711 930 94009 306 95122 96152 331 712 84 97423 624 763 98000 90 312 19 403 656 99041 209 80 887

100246 67 994 101277 426 854 102854 103171 104319 401 816 105274 803 84 106723 893 107025 84 130 212 108384 489 628 109152 353 480 552 658 853 61 110347 531 711 914 111001 103 276 542 112799 113103 427 852 114457 882 115200 610 28 38 922 116202 736 117101 926 118013 898 119094 712

120051 822 121368 123435 620 752 861 965 124315 553 125127 717 126136 213 344 991 127183 688 128005 922 129385 728 905 130407 612 131497 829 132026 36 418 56 133041 134371 505 135149 214 407 28 96 550 698 883 136252 137128 374 414 74 667 785 138580 967 139150 328 61 552

140004 211 436 624 141164 223 652 788 997 142071 167 72 530 755 143183 980 144397 844 949 145010 87 99 322 632 772 146003 293 479 923 147160 244 510 635 148290 319 529 92 614 44 784 852 149414 47 150250 414 151789 152353 619 75 153034 389 417 554 647 839 154375 624 155812 156948 157152 294 732 158349 159045 371 597 914

160404 161052 186 611 972 162140 65 312 464 676 784 960 163226 782 885 164048 56 165290 349 971 96 166010 38 170 202 389 879 167402 168148 56 273 471 635 760 169168 760 170343 613 171932 172195 239 657 701 173030 116 209 57 360 174565 73 175140 56 279 309 176453 547 176453 547 851 177068 108 597 811 178068 168 75 253 93 677 179102 428

181312 59 801 67 996 182103 447 563 860 183022 302 585 900 184169 475 561 634 729 185073 134 201 410 81 901 52 186331 59 538 187002 79 219 464 649 97 188072 550 669 739 189991 190347 425 583 191384 911 192054 351 580 84 193221 447 659 194367 564 97 824

IV ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 złotych padła na Nr. 128637

50 tys. zł. na Nr. 24518 31656

30 tys. złotych na Nr. 106249 167310

Po 10 tysięcy złotych na Nr. 102436 144413

Po 5 tysięcy złotych na Nr.: 2691 101138 19907 83510 102058 12364 143702 156625

Po 2 tysiące złotych na Nr.: 5622 25920 36134 46103 99239 106954 107104 128147 136108 149635 150047 150898 157981 158531 161156 173475 176522 193777

1 tysiąc złotych na Nr.: 774 8112 13185 18345 19358 24650 25477 25827 35154 39062 41656 45016 51698 58402 67223 69952 73941 77813 81679 82298 85896 93262 108257 112345 115527 120058 143807 156978 157985 162194 171350 184898

Wygrane po 200 zł.

78 14 256 501 702 951 1138 577 81 659 886 2100 453 740 56 67 983 3102 940 4010 500 5135 427 534 699 6000 89 293 554 63 651 869 998 7229 51 558 617 970 93 8294 604 955 9330 508 91 602 758 923 98 10113 219 784 906 48 61 11562 639 12594 663 13127 216 793 14021 119 606 36 828 97 15352 423 595 724 865 918 75 16175 485 699 747 918 17321 56 411 566 767 981 18083 104 32 317 70 455 754 817 19052 176 698 915 20239 508 619 21124 40 241 48 424 82 22230 79 345 558 23202 316 49 637 862 24040 420 563 873 25128 412 642 739 26144 264 612 905 88 27110 25 74 426 55 608 28103 334 452 856 92 927 29132 443 30248 327 60 71 85 412 31007 49 237 74 423 615 836 977 32231 72 978 33207 689 34046 213 92 301 865 917 35207 376 429 710 812 908 36439 55 777 828 37117 321 68 614 754 807 924 38112 93 302 18 404 88 621 754 824 971 39002 17 198 393 573 876 900 28 40203 91 700 877 41306 609 42349 598 707 11 43527 44503 45470 514 55 755 46154 278 586 713 47517 431 688 822 58 973 92 48140 316 418 40 62 577 78 619 768 899 980 49095 374 499 845 908 33 82 50146 69 350 792 802 957 51304 93 544 812 52109 30 84 242 98 484 53000 432 504 54030 189 213 21 530 617 25 716 22 821 928 53 55140375 404 563 638 801 56019 44 92 138 42 508 57167 519 58256 99 359 97 535 704 827 59127 200 530 634 60051 156 63 261 860 61102 37 338 427 665 821 62292 367 63058 106 300 780 64474 845 65061 156 252 66311 503 43 734 67018 30 53 102 220 415 99 838 68472 615 46 69354 504 801 38 976 70145 360 71238 82 404 603 753 925 72085 172 334 774 94 73015 162 537 81 833 930 74070 270 321 804 75048 193 367 76055 197 77067 448 698 78195 568 615 79359 701 43 982 80061 140 511 81381 724 844 999 82016 23 467 704 66 84056 212 5551 627 930 58 85153 563 726 86111 298 363 643 58 717 909 33 87121 229 300 856 88148 57 244 74 85 738 89045 90054 324 518 616 921 91027 492 94 742 830 90 92188 214 749 870 964 93164 290 816 94808 11 95070 253 483 677 962 96448 542 673 967 97231 447 681 914 27 98453 564 808 99778 828.

100006 241 417 505 612 789 865 101395 651 55 797 102333 491 530 103138 221 57 315 26 733 104317 584 864 105154 266 322 408 106397 654 72 95 718 940 107257 582 817 108433 94 685 795 853 109006 30 31 112 332 439 66 731 110171 255 565 66 622 942 111169 265 95 912 24 112025 319 453 99 749 817 981 97 113003 62 114164 372 456 58 722 115023 185 398 729 36 116029 427 595 703 935 117371 437 866 118081 274 379 616 715 36 89 836 119110 257 330 432 557 120177 86 639 761 861 85 121391 610 92 799 840 122515 97 631 779 123219 345 715 32 818 979 124108 953 70 125096 136 66 702 126126 207 66 377 406 571 76 709 818 67 996 127523 50 54 741 98 891 935 128494 576 129180 337 91 589 681 859 130181 219 25 560 697 757 801 932 63 131206 90 555 75 902 132279 340 581 680 917 133103 5 253 79 434 502 501 72 831 959 134281 547 721 55 86 811 32 73 135020 172 480 675 720 56 136048 70 208 497 775 85 931 52 137087 118 282 950 138016 462 766 866 948 139036 282 366 696 826 99 939 140156 80 628 738 935 141869 71 910 30 98 142484 91 500 143039 105 77 235 393 880 144048 239 67 91 559 145381 837 46 58 933 146103 6 91 204 359 653 726 869 147182 399 495 631 711 889 148069 131 356 73 509 17 888 149767 856 150524 960 151413 715 21 849

152154 222 463 576 961 153122 379 464 697 829 154041 265 78 627 64 963 83 155056 207 413 919 156173 314 552 157222 364 98 991 158241 355 637 900 159809 989 160364 425 640 73 707 72 834 161360 422 503 679 162281 731 60 163090 155 320 630 763 164004 574 605 11 706 96 842 165024 360 440 521 67 627 799 825 929 166101 71 476 553 710 167188 304 40 61 561 601 733 168084 375 451 70 728 919 169386 519 62 628 794 170006 142 310 483 627 78 764 880 93 171060 167 447 664 959 172067 313 19 173398 416 97 98 744 966 174030 114 48 213 94 526 655 742 175313 677 736 72 812 956 176 176136 277 464 177 425 46 77 84 543 54 908 178012 303 63 562 632 89 769 837 994 179155 517 180185 280 87 524 71 181017 42 638 734 64 182072 470 608 49 824 900 183057 110 29 31 216 558 971 184022 39 733 185101 59 325 868 187073 396 739 842 911 188345 842 189119 372 589 619 190160 191277 498 559 702 824 900 192043 450 89 537 87 721 823 193336 560 791 194047 178 336 621 65 774 894.

Strzały rewolwerowe odpowiedzią na zaczepkę.

Podczas Zielonych Świąt wydarzył się w okolicy Bydgoszczy w pobliskim Wtelnie przykry wypadek. Około godz. 1 w nocy z pierwszego na drugie święto **30-letni Piotr Wejherski z Witoldowa** wyszedł w towarzystwie narzeczonej Władysławy Muchówny, gdy nagle w drodze znienacka zaczepieni zostali przez **24-letniego parobka Józefa Bajszczaka i Henryka Nowogórskiego z Wtelna.**

Doszło do ostrej wymiany zdań, a następnie wywiązała się bójka. Napastnicy rzucali przy tym kamieniami i laską zamierzali uderzyć Wejherskiego. Wówczas napadnięty wyciągnął z kieszeni broń palną i oddał w obronie własnej jak i swej narzeczonej **trzy strzały** z rewolweru. Jedna kula ugodziła w brzuch Bajszczaka, przebijając mu jelita. Drugi napastnik ratował się ucieczką.

Ciężko rannego parobka przewieziono zawezwaną z Bydgoszczy karetką pogotowia ratunkowego do szpitalu powiatowego na Bielawkach. Dzięki natychmiastowym zabiegom lekarzy szpitala uda się parobka utrzymać przy życiu.

Sensacyjne nadużycia w Elektrowni Miejskiej.

Kierownik kasy i buchalterii pod zarzutem dokonania defraudacyj.

Władze miejskie w Bydgoszczy wpadły na trop wielkich nadużyć, dokonywanych przez szereg miesięcy w tutejszej Elektrowni Miejskiej. Prawdziwą sensacją przytem stanowi fakt, że podejrzany jest o popełnienie defraudacyj długoletni kierownik kasy i buchalterii elektrowni **52-letni Ludomir Chęciński, zam .przy ul. Kołłątaja 4,** znany w sferach towarzyskich Bydgoszczy oraz jako **bardzo gorliwy agitator sanacyjny.** Jak dotychczas ustalono, kwota sprzeniewierzonych pieniędzy wynosi **15.800 złotych.**

Wykrycie nadużyć nastąpiło zupełnie przypadkowo podczas urlopu kierownika buchalterii. Mianowicie, gdy pewna fabryka przyborów elektrotechnicznych w Warszawie upominała się w dyrekcji elektrowni o wyrównanie wysokiego salda i uregulowanie zaległych rachunków, cała afera wyszła na jaw. Dyrektor elektrowni bowiem zdziwił się bardzo, że firma warszawska miała pretensje do elektrowni, skoro sam podpisywał często asygnaty, z poleceniem regulowania bieżących rachunków. Tymczasem okazało się, że **pokwitowania firmy warszawskiej znajdujące się w elektrowni były fałszowane,** przyczym defraudant posługiwał się podrobioną pieczątką i fałszował podpisy.

Podejrzenie padło na **przebywającego na kuracji w Otwocku** kierownika kasy i buchalterii Ludomira Chęcińskiego, którego sędzia śledczy w Bydgoszczy polecił aresztować i przetransportować do Bydgoszczy. Afera uczyniła wielkie wrażenie w mieście.

—::—

Z Gdyni i Wybrzeża.

Gdynia, dnia 19 maja 1937 roku.

KALENDARZYK.

Dziś: Piotra Celestyna p.
Jutro: Bernardyna Seneńskiego.
Wschód słońca o godzinie 3.59.
Zachód słońca o godzinie 19.54.

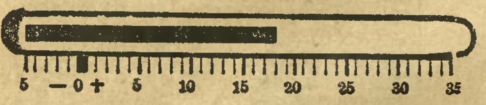
Stan pogody.

Bardzo ciepło i burze.

Z dniem 18 maja niemal całą Polskę ogarniało spływające z południowego-wschodu suche i ciepłe powietrze kontynentalne, dlatego też w całym kraju panowała piękna pogoda słoneczna i bardzo ciepła. Temperaturę o godz. 14-tej notowano: 15 stopni w Gdyni, 16 w Zakopanem, 23 w Wilnie i Grudziądzu, 24 w Poznaniu i Lwowie, 25 w Krakowie i Katowicach, 26 w Warszawie, Lublinie, Zaleszczykach i Pińsku, 27 w Brześciu n. B., Łodzi, Kielcach i Przemyślu, a 28 w Tarnobrzegu.

Termometr wskazywał dziś rano:

POGOTOWIA:

Lekarz dyżurny — tel. 12-40.

Miejskie Zakł. Elektryczne — tel. 29-67.

Telefon nr 14-60 posiada przedstawicielstwo „Dziennika Bydgoskiego" w Gdyni, Skwer Kościuszki 24 (nad cukiernią Fangrata).

Miejska Zaw. Straż Pożarna tel. 17-08.

Gabinet komendanta i kancelaria telefon 20-22.

REPERTUAR KIN:

BAJKA. Sensacja mrożąca krew w żyłach **„Łódź śmierci".** W roli głównej Hans Albers.

BODEGA. Polska komedia wojskowa pt. **„Dodek na froncie"** w roli gł. Adolf Dymsza. Nadprogram tygodniki.

LIDO. Rewelacja artystyczna najwyższej klasy pt. **„Ty co w Ostrej świecisz bramie"** i bogaty nadprogram.

MORSKIE OKO. Wielkie arcydzieło ekranu — temat polski pt. **„Madame Lenox"** i najnowsze tygodniki.

POLONIA. Marta Eggerth jako dziewczę z Prateru w przepięknym filmie muzycznym słynnego kompozytora Fr. Lehara **„Narzeczona z Wiednia".** — Uwaga: W kinie Polonia letnie zniżki dla PT. publiczności tylko na pierwsze seanse w dni powszednie 50 gr.

—X—

Kronika policyjna.

W ostatnich dniach zatrzymano następujące osoby:

Gapska Irena, lat 24, mieszkająca w Gdyni przy ul. Abrahama 105 pod zarzutem kradzieży bielizny na szkodę swojej koleżanki Łomży Luby.

Bednarczyk Antoni, lat 34, palacz okrętowy bez stałego miejsca zamieszkania, za nielegalne przekroczenie granicy polsko-gdańskiej drogą lądową.

Koczyk Klemens lat 31, robotnik, mieszkający przy ul. Gdańskiej 23 pod zarzutem kradzieży 60 sztuk cytryn w porcie na szkodę dotychczas nieustalonej firmy.

Olszewski Antoni, lat 29 z zawodu fryzjer, bez stałego miejsca zam. pod zarzutem kradzieży książeczki PKO z wkładem 103 zł na szkodę Mazurkiewicza. Z książeczki tej Olszewski podjął już 50 zł w urzędzie pocztowym.

Szymczyk Stanisław, lat 26, kelner, mieszkający przy ul. Starowiejskiej 26, pod zarzutem zniewagi urzędnika, przez użycie pod jego adresem różnych wulgarnych wyrażeń oraz za przeszkadzanie w czynnościach służbowych wyrażającym się w tym że w czasie doprowadzania do urzędu policyjnego awanturującego się Jaśkowskiego, Szymczyk usiłował go odbić szeregowym policji.

W dniu 13 bm. Wegenkówna Elżbieta, lat 16, mieszkająca w Gdyni przy ul. Świętojańskiej 104, usiłowała popełnić samobójstwo przez wypicie niewielkiej ilości jodyny. Desperatkę w stanie niezagrażającym życiu zabrało pogotowie ratunkowe do szpitala SS Miłosierdzia w Gdyni. Powodem targnięcia się na życie był zawód miłosny.

Z życia chrześcijańskiego kupiectwa na wybrzeżu.

Zdjęcie powyższe przedstawia moment poświęcenia fabryki Wikaryjczyk i Bojarski w Gdyni, w którym wzięło udział wielu wybitnych gości, a mianowicie: dyr Englicht ze Starogardu, dyr Mrożewski z Warszawy, dyr. Skorny dyr. Szmalenberg, dyr Kostyal dyr Stollenberg, prezes A. Słupski, mec. Kurpisz, ks. Kamiński, panie: dyr. Mrożewska, dyr. Englichtowa, Radlicka, Spors, Józefowa Wikaryjczykowa, Stefanowa Wikaryjczykowa dalej dyr Pomykalski, dyr Grabowski Jan i Józef Vogt, Mauler, Spors, Józef i Stefan Wikaryjczykowie, Stefan i Klemens Bojarscy, Bolechowski, Zalewski, Romanowski, B. Rempiński, Andrzejewski, Uzdowski, Musiał. Cichoński, Kondziela, M. Kowalski, Maliński oraz przedstawiciele prasy.

Rekordowy obrót portu gdyńskiego w kwietniu.

Ogólny obrót towarowy portu gdyńskiego w kwietniu br. wyniósł, jak już podawaliśmy **819.445,9 ton** wobec 749.602,4 ton w marcu br. oraz 618.307,5 ton w kwietniu ub. r. Miesiąc sprawozdawczy wykazał zatem w porównaniu z marcem br. wzrost obrotów o 9,3% oraz **o 32,5% w stosunku do kwietnia 1936 r.**

Ruch statków wykazuje również wzrost ilości oraz pojemności statków. Przyszło bowiem (w nawiasie za marzec br.): **462 statki** o pojemności 456.855 trn (450 o poj. 436.467 trn), wyszło zaś 469 statków o poj. 457.208 trn (443 o poj. 424.208 trn). Średni tonaż statku, zawijającego do Gdyni w kwietniu br. wyniósł 988,9 trn wobec 969,9 trn w marcu br. **Średnia ilość statków,** przebywających jednocześnie w porcie, wy**nosiła 68** (wobec 58 w marcu br.) Średni postój statków wyniósł 38,6 godzin wobec 59,9 go,dzin w marcu br.

Kolejność bander przedstawiała się następująco: **1) Szwecja, 2) Niemcy, 3) Polska,** Anglia, Dania, Włochy, Finlandia, Norwegia, Stany Zjednoczone, Grecja, Łotwa, Estonia itd. Po raz pierwszy od 1935 r. bandera polska z dotychczas zajmowanego drugiego, względnie pierwszego miejsca znalazła się na trzecim.

Obroty w kwietniu 1937 r. są rekordowymi w dotychczasowej pracy portu!

Nowe dyplomy w marynarce handlowej.

Dnia 13 maja br. pod przewodnictwem dyrektora Urzędu Morskiego p. inż. St. Łęgowskiego odbyło się posiedzenie komisji kwalifikacyjnej do orzekania w sprawach dyplomowych w marynarce handlowej.

Komisja po rozpatrzeniu podań przyznała nowe dyplomy następującym kandydatom:

Gubała Bronisław, Nawrot Bogusław, Poinc Witold, Płoszko Stanisław, Smoleniec Roman, Żbikowski Jerzy — kapitan żeglugi małej; Korodziejewski Bohdan, Kot Zygmunt, Luba Stefan, Popielicki Stefan — porucznik żeglugi wielkiej; Pański Jerzy, Studnicki Stanisław — porucznik żeglugi małej; Bednarski Kazimierz, Kleszczewski Antoni, Sadownik Jan, Woiński Stanisław — szyper I klasy; Lange Wiktor, Markiewicz Jakób, Netzel Franciszek, Priefer Oskar — szyper II klasy; Nikitin Henryk — mechanik I klasy; Czerski Wojciech, Michalski Jerzy, Milewski Szymon, Piotrowski Henryk — mechanik II klasy; Forkiewicz Jan, Ladyński Józef, Witowski Bolesław — mechanik III klasy; Homiga Franciszek, Kwitliński Meczysław, Potulski Franciszek, Szczepaniak Paweł — maszynista I klasy; Parysek Wojciech, Paczkowski Antoni — maszynista II klasy.

Sygnalizacja podwodna na Helu.

Oprócz istniejących już latarń z urządzeniami akustycznymi, przeciwmgłowymi i radionadawczymi, na morzu dla ułatwienia żeglugi zainstalowane są urządzenia sygnalizacji podwodnej, tzw. buczki z oscylatorami błonowymi, których drgania są odbierane przez statki za pomocą hydrofonów. Hydrofony na statkach umieszczane są w części podwodnej i oparte są na zasadach budowy aparatu sejsmograficznego.

—::—

— **Walne zebranie Stow. Kupców Podr.** W dniu 20 maja, o godz. 8 odbędzie się walne zebranie Stowarzyszenia Kupców Podróżujących i Przedstawicieli handlowych północnego Pomorza, w sekretariacie przy ul. 10 Lutego 39, pokój 30.

Samozwańczy kapitan i jego przyjaciółka brzydko wpadli.

Przystojny młodzieniec lubiący dobrze żyć i nic nie robić p. Józio Zapert, rodowity lubliniak, postanowił sobie wystąpić raz w życiu w roli prawdziwego marynarza. Rzecz jasna, że nie wypadało udawać zwykłego marynarza, to też przedzieżgnął się w oficera marynarki handlowej. Samemu było trochę nudno, więc dobrał sobie uroczą przyjaciółkę w osobie niejakiej Andzi Spornej i rozpoczęli na terenie Gdyni wspólne występy. Nie występowali oni w charakterze tancerzy, na to przecie nie pozwalał mundur oficera, nie bywali co prawda w dancingach, lecz jako wesoło bawiący się goście. Niedyskretna policja zainteresowała się ciekawą i wesołą parką i „przy bliższym zaznajomieniu się" okazało się, że rzekomy kapitan jest zwykłym oszustem matrymonialnym, a jego przyjaciółka występowała w roli pośrednika w dokonywaniu znajomości i bujania naiwnych ofiar. Wesoła parka zdążyła już wyłudzić wspólnymi siłami około 700 złotych, gdy kres ich praktykom położyła policja.

—::—

— **Sprzedaż licytacyjna broni.** Komisariat Rządu podaje do wiadomości, że dnia 8 czerwca 1937 r., o godz. 9 odbędzie się w gmachu Komisariatu Rządu, przy ul. Świętojańskiej 111, pokój nr 13 sprzedaż w drodze publicznego przetargu skonfiskowanej broni palnej, krótkiej i długiej oraz broni białej (sztylety). Do przetargu mogą być dopuszczone tylko osoby, mające pozwolenia na broń, względnie na kupno określonego rodzaju broni, oraz osoby mające pozwolenia na handel bronią.

Na lotnisku w Rumii

odbyły się doroczne zawody eliminacyjne modeli latających. Mimo nieodpowiednich warunków atmosferycznych i zbyt silnego wiatru do zawodów zostało zgłoszonych 45 modeli.

Specjalnie należy podkreślić prace uczniów **gimnazjum polskiego w Gdańsku,** gimnazjum Towarzystwa Szkół Średnich w Gdyni, oraz gimnazjum męskiego w Wejherowie. Trzy modelarnie pracujące w wymienionych uczelniach przyczyniły się do tego, że modelarstwo lotncize w obwodzie morskim może śmiało konkurować z najlepszymi modelarzami całego okręgu wojewódzkiego LOPP.

Zawody otworzył w imieniu LOPP przy licznym udziale członków zarządu i instruktorów adwokat dr Ślączka.

W wynikach konkursu wysunęli się na czołowe miejsca w grupie amatorów: Reyman Tadeusz z Gdańska, Sokołowski Wojciech z Wejherowa, Marzec Rafał z Gdyni, Ciechowski Franciszek z Gdyni oraz w grupie juniorów. Janowski Wacław z Wejherowa.

—::—

Przykład godny naśladowców. W dniu 12 bm. na specjalnym zebraniu, Koło LOPP. przy firmie olejarni „Union" uchwaliło przeznaczyć 1000 zł na zakup samolotu w myśl apelu p. kmdr. dypl. Frankowskiego, prezesa obwodu morskiego LOPP. Ofiarodawcy wzywają Łuszczarnię Ryżu do dalszej akcji.

— **Stowarzyszenie Przyjaciół Orłowa Morskiego** na ostatnim walnym zgromadzeniu na wniosek prezesa Nowackiego, który w barwnych słowach przedstawił działalność Komisarza Rządu mgr. Sokoła jako krzewiciela kultury i estetyki Orłowa, uchwaliło prosić p. Komisarza o przyjęcie tytułu pierwszego honorowego członka Stowarzyszenia. Celem wręczenia dyplomu udał się zarząd Stowarzyszenia w osobcah pp. prezesa Nowackiego, dr. Pokutyńskiego, Szkodowskiej, Lewickiej, Brzeskiej i Skupienia do Komisarza Rządu w Gdyni. Mgr. Sokół zeznaczył, że będzie nadal dążyć do tego, żeby Orłowo w połączeniu z Małym Kackiem stało się pierwszorzędnym polskim kąpieliskiem morskim.

Poświęcenie kaplicy i klasztoru O.O. Franciszkanów. W niedzielę 23 bm. o godz. 10 zostanie dokonane uroczyste poświęcenie kaplicy i klasztoru O.O. Franciszkanów w Gdyni (Wzg. M. Focha). Poświęcenia dokona JE. ks. biskup morski Stanisław Wojciech Okoniewski, jak również wygłosi przemówienie.

Tadeusz Żeleński (Boy) na XLIX wieczorze czwartkowym. Na XLIX wieczorze czwartkowym, a drugim z cyklu literatury francuskiej, który odbędzie się w czwartek dnia 20 maja wystąpi zaproszony przez kierownictwo „Wieczorów czwartkowych" w Gdyni znakomity tłumacz i znawca literatury francuskiej, autor licznych prac literackich dr Tadeusz Żeleński (Boy), członek Polskiej Aakademii Literatury, który wygłosi interesujący odczyt p. t. **;„Marcel Proust i jego dzieło".** Po odczycie dyskusja. Początek o godz. 20. Z chwilą rozpoczęcia odczytu wejście na salę zostanie zamknięte. **Wejście za okazaniem imiennych zaproszeń.** Sekretariat „Wieczorów czwartkowych" w Gdyni, Aleja Józefa Piłsudskiego 5-10, telefon 37—79, w godzinach od 14 do 15. Jednocześnie kierownictwo „Wieczorów czwartkowych" zaznacza, że miejsca rezerwowane są wyłącznie dla posiadaczy imiennych kart abonamentowych.

Projekt nowych słupów reklamowych. Związek Właścicieli Dorożek Samochodowych złożył w Komisariacie Rządu projekt na budowę słupów reklamowych przy których zainstalowane będą telefony postojów dorożek samochodowych. Komisariat Rządu polecił Związkowi wykonanie jednego próbnego słupa.

— **„Święto Matki" w Gimnazjum Tow. Szkoły Średniej.** Staraniem Koła Młodzieży P. C. K. przy Gimnazjum Tow. Szkoły Średniej odbyła się dnia 15 bm. w auli gimn. miła i piękna uroczystość „Święta Matki". Do zebranych kilkudziesięciu matek przemówił w serdecznych słowach dyrektor gimnazjum; referat wygłosił prezes Koła Młodzieży po czym nastąpiły nader udatne produkcje artystyczne uczniów. Wszystkim zebranym Matkom młodzież wręczyła wiązanki kwiatów. Po ukończonym programie w imieniu obecnych i nieobecnych matek jedna z nich podziękowała dyrekcji gimn., opiekunce Koła Młodzieży P. C. K. oraz uczniom za tak miłe i serdeczne uczczenie „Święta Matki".

Tabela loterii

8-my dzień ciągnienia 4-ej klasy 38-ej Loterii Państw

I i II ciągnienie

Główne wygrane

50.000 zł.: 39291
10.000 zł.: 30392 119581 120055 185168
5.000 zł.: 50702 53540
2.000 zł.: 86644 107819 107868 122244 146463 146715 152119
1.000 zł.: 10449 10887 16490 26516 28283 41616 43680 44407 49584 59431 59630 73950 74258 76836 80960 81254 87418 89219 96076 125559 135870 138591 141478 148331 152577 154458 157470 158698 163183 170414 175255 178295 186409 186951

Wygrane po 200 zł.

128 48 331 81 440 59 550 85 826
29 36 1106 236 400 46 503 642 846 47
2013 122 38 479 500 946 3014 81 303
14 96 589 710 4250 374 546 799 845
999 5220 314 592 600 85 906 18 33
99 6120 268 99 435 583 813 7243 64
72 420 730 882 8143 80 253 55 305
40 410 37 515 847 987 9053 143 400
515 16 38 692 705 77 89 891.

10051 60 112 248 486 800 914 92
11089 326 97 482 536 63 955 12026
115 52 55 229 64 486 787 845 902
13101 280 323 34 94 406 638 960 64
78 14192 360 430 533 96 607 45 83
863 74 987 15069 131 33 249 84 389
456 88 509 78 617 712 22 955 16173
383 404 573 628 785 812 17115 261
66 368 653 844 965 79 18091 457 526
58 832 931 19038 64 532 57 635 739

20092 94 148 350 464 518 745 21023
65 197 212 73 322 534 44 630 980
22015 20 30 411 90 534 695 907 18
23058 114 280 357 415 84 651 75 894
24039 574 630 25153 304 560 710 966
26229 424 597 676 906 27200 19 95
362 451 609 47 725 77 804 28110 235
62 96 325 37 483 703 76 977 29016
235 84 344 50 606 762 967.

30132 241 82 559 904 15 31052 180
86 222 476 596 751 76 818 60 32014
410 636 708 937 33130 82 564 91 338
419 93 514 58 640 84 753 887 34141
211 476 770 35208 32 64 418 536 726
78 99 846 977 36148 69 239 312 480
764 84 962 37045 228 466 584 620 21
38050 66 139 78 510 77 734 874
39275 324 73 441 506 7 742 864 914.

40037 221 28 375 438 553 98 657
876 41042 114 36 200 78 464 99 522 600
811 61 944 89 42004 7 167 247 82 363
63 409 54 59 520 625 59 707 8 836
43004 13 338 406 57 518 621 707 961
99 44101 12 25 27 57 242 372 479 552
799 45008 59 115 76 98 296 368 561
703 58 87 916 50 91 46190 270 308 68
428 540 632 50 706 37 976 47106 20 24
29 79 110 63 391 432 75 882 938 98
48057 135 269 327 486 563 95 642 759
61 49008 240 304 33 432 72 541 83 637
46 923 50028 358 400 516 18 638 838
989 51085 125 241 54 384 493 526 650
750 64 855 915 52070 259 322 83 450
52 622 1 782 871 957 53004 56 86 130
75 430 613 746 938 94 64211 847 60
55111 564 86 645 84 844 85 56208 13
22 559 885 57165 289 382 421 43 520
68 791 920 58223 46 473 81 97 721
59112 329 466 574 89 736 762 79
60176 216 50 341 466 574 759 67 79
875 91 965 61024 257 444 556 84 94
730 62238 390 464 603 6332 370 41 418
514 694 744 63 877 928 64117 33 66
510 33 642 65004 40 151 66 452 703
25 43 982 84 66046 94 191 99 210 387
419 38 85 584 623 772 76 862 85 67081
86 309 620 707 61 813 924 68734 98
99 69056 307 487 538 736 806 80 991
70214 520 635 799 811 71049 92 146
76 84 286 325 405 47 55 627 45 710
34 60 840 71 85 72014 75 207 73 324
441 67 501 51 604 30 838 44 95 73124
35 277 473 551 894 74078 95 170 449
537 75073 83 102 10 334 42 545 694
755 902 76011 19 82 325 98 622 30 913
77016 81 91 159 87 304 474 591 96 809
936 78012 122 227 357 420 532 650
79283 03 512 64 718 836 56 920 53
54 81

80425 582 640 739 939 81042
60 158 262 70 320 73 541 641 713
39 57 856 938 82306 666 958 83043
60 74 115 26 46 766 949 76 84248
330 610 67 81 750 964 85034 70
427 562 794 944 86109 35 215 20
467 94 547 608 816 74 849 29
87120 68 95 2 80 334 877 98 99
954 55 88029 80 132 60 278 351 54
61 491 676 793 808 89095 123 204
59 79 330 529 690 90146 254 320
48 407 65 504 692 708 822 64
91047 348 698 947 92030 275 379
414 66 76 75 94 503 94 811 22
93090 259 404 604 30 77 815 208
94041 171 234 352 423 547 87 635
817 43 74 95101 460 93 585 618
74 792 831 47 67 941 96238 400
67 602 884 946 96 97004 166 87
486 92 721 98065 183 276 305 65
523 87 740 44 99035 158 238 400
71 67 780 100 52 262 341 567 993
101076 466 70 662 69 808 85
102397 98 659 759 806 60 89 911
103 306 438 54 533 104143 289
429 629 927 105229 371 483 663
690 106099 135 59 73 219 390 444
56 82 201 53 54 55 936 107244 47
60 358 98 91 512 751 826 108012 50
136 200 258 29 30 31 109077 128 448
85 551 634 60 868 960 8 24 30 4
110270 329 440 1120 330 626 45
720 815 25 46 77 926 89 112021
179 276 537 612 975 113051 2114
294 970 12 19

114085 144 82 90 352 414 42 539
48 652 115086 385 419 700 8 846
81 85 957 116018 349 65 770 980
117025 47 171 304 523 35 43 89
644 60 702 8 84 884 942 118289 333
642 856 96 119068 173 379 527
674 84 816 926 74

120020 120 90 266 85 463 68
518 785 967 121088 292 303 440
62 730 40 843 87 122005 119 278
390 579 95 822 23 123209 307 425
511 727 800 925 44 124023 81 121
221 64 85 563 94 704 984 94 125015
18 45 103 226 29 64 349 52 477
654 832 42 76 970 126053 319 27
59 506 16 68 784 915 41 91 127233
37 359 96 451 93 471 727 872 128823
35 998 129058 291 509 31 726 983
130048 76 301 27 454 92 536 631
85 762 68 817 131036 83 46 144
211 358 511 38 76 132033 453 521
90 812 69 73 92 133213 785 927
134120 627 67 870 85 159 94 88
135180 327 485 578 604 79 848
955 136046 134 200 11 27 703 73
138210 17 49 98 417 37 525 29 734
835 70 71 72 76 139167 234 765
85 140649 66 800 141070 200 20
420 24 578 142164 267 344 814 66
987 143293 368 536 549 72 949
144499 223 253 309 566 643 878
145240 91 345 428 558 91 613 732
86 823 93 966 146029 146 73 259
65 300 35 421 583 645 86 921 72
147111 51 70 98 485 589 610 762
804 17 953 82 148011 100 32 49
73 248 383 416 620 742 98 149245
300 35 436 601 83 705 55 825 78
998 150226 402 63 86 508 860 62
91 151020 276 354 65 74 525 65
610 845

152412 66 717 58 890 153048 203
310 63 591 734 866 154029 302 39 43
61 444 737 155139 64 332 462 554 631
711 825 45 156004 75 121 68 222 670
792 940 157003 61 4 213 47 316 59
76 92 468 598 784 822 48 158143 86
264 99 645 60 799 902 159068 190 377
413 27 619 40 61 5 752 5 912 20
160029 72 94 256 315 38 54 894 963
161204 42 358 549 521 92 60 38 87
757 162051 79 88 269 71 327 92
163133 367 665 704 50 72 859 164052
386 497 511 840 164094 442 61 6641
8 780 165058 112 402 13 640 428 34 51
167267 380 431 938 168101 47 219 426
603 761 92 6 822 993 169022 154 303
20 564 736 170039 187 273 414 831
952 77 171004 67 170 238 429 55 515
874 172256 550 648 742 173185 201
95 585 633 88 715 879 98 174021 163
390 428 873 918 99 175066 266 94 355
461 562 699 734 882 915 176253 625
839 177037 115 200 419 655 902
178384 93 500 11 917 179000 65 198
313 609 55 68 90 736 64 829 921
180144 69 356 459 891 181081 96 149
215 38 575 95 676 182357 97 425 762
807 67 90 953 183046 547 60 73 855
184017 239 606 64 832 185174 91 245
454 569 680 784 6 920 54 186074 372
441 577 607 78 825 921 187090 360
424 98 527 69 92 726 913 188115 241
466 555 63 72 699 716 37 8 859 76 967
189102 63 343 69 742 190071 83 543
73 867 935 52 191010 157 83 235 69
639 716 192113 223 620 56 743 74 932
56 193033 83 133 36 230 829 39 43
914 60 9 194032 62 187 288 411 632
824 977.

III ciągnienie

Wygrane po 200 zł.

246 346 551 1026 188 790 961 69
2109 92 201 345 646 79 901 21 3216
78 799 4233 42 78 312 5394 763 6032
167 750 858 7009 149 322 486 737
8461 887 9171 496 564 770 10423
11058 186 657 751 12062 420 843
13053 62 66 132 589 699 943 44 88
14343 545 674 739 808 15286 474
814 18 963 16040 294 315 690 17837
60 912 18140 752 19144 92 229 354
406 888 939 98

20043 91 484 21039 180 250 700 98
983 95 22296 491 691 827 23631 24141
554 701 25191 272 366 26483 833 920
27016 42 28487 698 768 930 29059
432 68 784 886 906 30073 107 65 256
775 858 31209 608 846 32622 33085
280 34533 676 745 68 891 35509 39
634 848 963 36126 680 37030 464 743
55 63 847 38552 971 39058 286 595
623 904

40386 434 67 838 41116 401 42025
74 43151 44022 343 411 45343 81 780
74 920 34 46216 310 785 89 47223 887
941 48144 226 509 673 49027 268 451
762 843 939 50046 763 829 51340 49
53202 73 341 549 77 839 981 97
54156 747 971 55075 236 652 54 892
56183 272 357 659 57939 58126 230
318 551 646 59271 843

60001 110 731 61403 680 83 62138
690 885 63383 406 78 580762 821
64175 447 779 65244 696 66358 959
67304 449 637 912 68062 822 69641
702 89 934 70009 150 250 715 871 80
71395 611 737 962 72864 67 73589
892 74955 75361 490 519 714 885
76226 495 976 77195 342 431 636 788
952 78001 140 226 622 720 977 79143

80419 738 804 900 81044 296 568
785 83789 919 83048 508 88 84480 657
826 85099 169 86 357 533 86071 229
402 13 56 88 87065 127 443 70 510
689 782 88104 317 527 46 700 89236
528 91 91195 538 626 764 892 92337
62 93443 711 930 94009 306 95122
96152 331 712 84 97423 624 763 98000
90 312 19 403 656 99041 209 80 887

100246 67 994 101277 426 854
102854 103171 104319 401 816 105274
803 84 106723 893 107025 84 130
212 108384 489 628 109152 353 480
552 658 853 61 110347 531 711 914
111001 103 276 542 112799 113103
427 852 114457 882 115200 610 28 38
922 116202 736 117101 926 118013
898 119094 712

120051 822 121368 123435 620 752
861 965 124315 553 125127 717
126136 213 344 991 127183 688 128005
922 129385 728 905 130407 612 131497
829 132026 36 418 56 133041 134371
505 135149 214 407 28 96 550 698 883
136252 137128 374 414 74 667 785
138580 967 139150 328 61 552

140004 211 436 624 141164 223
652 788 997 142071 167 72 530 755
143183 980 144397 844 949 145010
37 99 322 632 772 146003 293 479 923
147160 244 510 635 148290 319 529
92 614 44 734 852 149414 47 150250
414 151789 152353 619 75 153034 389
417 554 647 839 154375 624 155812
156948 157152 294 732 158349 159045
371 597 914

160404 161052 186 611 972 162140
65 312 464 676 784 960 163226 782
885 164048 56 165290 349 971 96
166010 38 170 202 389 879 167402
168148 56 273 471 635 760 169168
760 170343 613 171932 172195 239
657 701 173030 116 209 57 360 174565
73 175140 56 279 309 176453 547
176453 547 851 177068 108 597 811
178068 168 75 253 93 677 179102 428

181312 59 801 67 996 182103 447
563 860 183022 302 585 900 184169
475 561 634 729 185073 134 201 410
81 901 52 186331 59 538 187002 79
219 464 649 97 188072 550 669 739
189991 190347 425 583 191384 911
192054 351 580 84 193221 447 659
194367 564 97 824

IV ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 złotych padła na Nr. 128637
50 tys. zł. na Nr. 24518 31656
30 tys. złotych na Nr. 106249 167310
Po 10 tysięcy złotych na Nr. 102436 144413
Po 5 tysięcy złotych na Nr.: 2691 101138 19907 83510 102058 12364 143702 156625
Po 2 tysiące złotych na Nr.: 5622 25920 36134 46103 99239 106954 107104 128147 136108 149635 150047 150898 157981 158531 161156 173475 176522 193777
1 tysiąc złotych na Nr.: 774 8112 13185 18345 19358 24650 25477 25827 35154 39062 41656 45016 51698 58402 67223 69952 73941 77813 81679 82298 85896 93262 108257 112345 115527 120058 143807 156978 157985 162194 171350 184898

Wygrane po 200 zł.

78 14 256 501 702 951 1138 577 81
659 886 2100 453 740 56 67 983 3102
940 4010 500 5135 427 534 699 6000
89 293 554 63 651 869 998 7229 51
558 617 970 93 8294 604 955 9330 508
91 602 758 923 98 10113 219 784 906
48 61 11562 639 12594 663 13127 216
793 14021 119 606 36 828 97 15352
423 595 724 865 918 75 16175 485 699
747 918 17321 56 411 566 767 981
18083 104 32 317 70 455 754 817
19052 176 698 915 20239 508 619
21124 40 241 48 424 82 22230 79 345
558 23202 316 49 637 862 24040 420
563 873 25128 412 642 739 26144 264
612 905 88 27110 25 74 426 55 608
28103 334 452 856 92 927 29132 443
30248 327 60 71 85 412 31007 49 237
74 423 615 836 977 32231 72 973
33207 689 34046 213 92 301 865 917
35207 376 429 710 812 908 36439 55
777 828 37117 321 68 614 754 807 924
38112 93 302 18 404 88 621 754 824
971 39002 17 198 393 573 876 900 28
40203 91 700 877 41306 609 42349
598 707 11 43527 44503 45470 514 55
755 46154 278 586 713 47517 431 688
822 58 973 92 48140 316 418 40 62
577 78 619 768 899 980 49095 374 499
845 908 33 82 50146 69 350 792 802
957 51304 93 544 812 52109 30 84
242 98 484 53000 432 504 54030 189
213 21 530 617 25 716 22 821 928 53
55140375 404 563 638 801 56019 44 92
138 42 508 57167 519 58256 99 359
97 535 704 827 59127 200 530 634
60051 156 63 261 860 61102 37 338
427 665 821 62292 367 63058 106 300
780 64474 845 65061 156 252 66311
503 43 734 67018 30 53 102 220 415
99 838 68472 615 46 69354 504 801
38 976 70145 360 71238 82 404 603
753 925 72085 172 334 774 94 73015
162 537 81 833 930 74070 270 321
804 75048 193 367 76055 197 77067
448 698 78195 568 615 79359 701 43
982 80061 140 511 81381 724 844 999
82016 23 467 704 66 84056 212 5551
627 930 58 85153 563 726 86111 298
363 643 58 717 909 33 87121 229 300
856 88148 57 244 74 85 738 89045
90054 324 518 616 921 91027 492 94
742 830 90 92188 214 749 870 964
93164 290 816 94808 11 95070 253
483 677 962 96448 542 673 967 97231
447 681 914 27 98453 564 808 99778
828.

100006 241 417 505 612 789 865
101395 651 55 797 102333 491 530
103138 221 57 315 26 733 104317 584
864 105154 266 322 408 106397 654
72 95 718 940 107257 582 817 108433
94 685 795 853 109006 30 31 112 332
439 66 731 110171 255 565 66 622 942
111169 265 95 912 24 112025 319 453
99 749 817 981 97 113003 62 114164
372 456 58 722 115023 185 398 729
36 116029 427 595 703 935 117371
437 866 118081 274 379 616 715 36 89
836 119110 257 330 432 557 120177 86
639 761 861 85 121391 610 92 799 840
122515 97 631 779 123219 345 715 32
818 979 124108 953 70 125096 136 66
702 126126 207 66 377 406 571 76 709
818 67 996 127523 50 54 741 98 891
935 128494 576 129180 337 91 589 681
859 130181 219 25 560 697 757 801
932 63 131206 90 555 75 902 132279
340 581 680 917 133103 5 253 79 434
502 501 72 831 959 134281 547 721 55
86 811 32 73 135020 172 480 675 720
56 136048 70 208 497 775 85 931 52
137087 118 282 950 138016 462 766
866 948 139036 282 366 696 826 99
939 140156 80 628 738 935 141869 71
910 30 98 142484 91 500 143039 105 77
235 393 880 144048 239 67 91 559
145381 837 46 58 933 146103 6 91 204
359 653 726 869 147182 399 495 631
711 889 148069 131 356 73 509 17 888
149767 856 150524 960 151413 715 21
849

152154 222 463 576 961 153122 379
464 697 829 154041 265 78 627 64 963
83 155056 207 413 919 156173 314 552
157222 364 98 991 158241 355 637 900
159809 989 160364 425 640 73 707 72
834 161360 422 503 679 162281 731 60
163090 155 320 630 763 164004 574
605 11 706 96 842 165024 360 440 521
67 627 799 825 929 166101 71 476 553
710 167188 304 40 61 561 601 733
168084 375 451 70 728 919 169386 519
62 628 794 170006 142 310 483 627 78
764 880 93 171060 167 447 664 959
172067 313 19 173398 416 97 98 744
966 174030 114 48 213 94 526 655 742
175313 677 736 72 812 956 176 176136
277 464 177 425 46 77 84 543 54 908
178012 303 63 562 632 89 769 837 994
179155 517 180185 280 87 524 71
181017 42 638 734 64 182072 470 608
49 824 900 183057 110 29 31 216 558
971 184022 39 733 185101 59 325 868
187073 396 739 842 911 188345 842
189119 372 589 619 190460 191277
498 569 702 824 900 192048 450 89
537 87 721 823 193336 560 791 194047
178 336 621 65 774 894.

Strzały rewolwerowe odpowiedzią na zaczepkę.

Podczas Zielonych Świąt wydarzył się w okolicy Bydgoszczy w pobliskim Wtelnie przykry wypadek. Około godz. 1 w nocy z pierwszego na drugie święto **30-letni Piotr Wejherski z Witoldowa** wyszedł w towarzystwie narzeczonej Władysławy Muchówny, gdy nagle w drodze znienacka zaczepieni zostali przez **24-letniego parobka Józefa Bajszczaka i Henryka Nowogórskiego z Wtelna.**

Doszło do ostrej wymiany zdań, a następnie wywiązała się bójka. Napastnicy rzucali przy tym kamieniami i laską zamierzali uderzyć Wejherskiego. Wówczas napadnięty wyciągnął z kieszeni broń palną i oddał w obronie własnej jak i swej narzeczonej **trzy strzały** z rewolweru. Jedna kula ugodziła w brzuch Bajszczaka, przebijając mu jelita. Drugi napastnik ratował się ucieczką.

Ciężko rannego parobka przewieziono zawezwaną z Bydgoszczy karetką pogotowia ratunkowego do szpitalu powiatowego na Bielawkach. Dzięki natychmiastowym zabiegom lekarzy szpitala uda się parobka utrzymać przy życiu.

Sensacyjne nadużycia w Elektrowni Miejskiej.

Kierownik kasy i buchalterii pod zarzutem dokonania defraudacyj.

Władze miejskie w Bydgoszczy wpadły na trop wielkich nadużyć, dokonywanych przez szereg miesięcy w tutejszej Elektrowni Miejskiej. Prawdziwą sensacją przytem stanowi fakt, że podejrzany jest o popełnienie defraudacyj długoletni kierownik kasy i buchalterii elektrowni **52-letni Ludomir Chęciński, zam .przy ul. Kołłątaja 4,** znany w sferach towarzyskich Bydgoszczy oraz jako **bardzo gorliwy agitator sanacyjny.** Jak dotychczas ustalono, kwota sprzeniewierzonych pieniędzy wynosi **15.800 złotych.**

Wykrycie nadużyć nastąpiło zupełnie przypadkowo podczas urlopu kierownika buchalterii. Mianowicie, gdy pewna fabryka przyborów elektrotechnicznych w Warszawie upominała się w dyrekcji elektrowni o wyrównanie wysokiego salda i uregulowanie zaległych rachunków, cała afera wyszła na jaw. Dyrektor elektrowni bowiem zdziwił się bardzo, że firma warszawska miała pretensje do elektrowni, skoro sam podpisywał często asygnaty. z poleceniem regulowania bieżących rachunków. Tymczasem okazało się, że **pokwitowania firmy warszawskiej znajdujące się w elektrowni były fałszowane,** przyczym defraudant posługiwał się podrobioną pieczątką i fałszował podpisy.

Podejrzenie padło na **przebywającego na kuracji w Otwocku** kierownika kasy i buchalterii Ludomira Chęcińskiego, którego sędzia śledczy w Bydgoszczy polecił aresztować i przetransportować do Bydgoszczy. Afera uczyniła wielkie wrażenie w mieście.

—::—

PROGRAMY RADIOWE.

CZWARTEK 20 MAJA.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

6,30: Pieśn majowa z wieży Mariackiej w Krakowie. **6,33:** Gimnastyka. **6,50:** Muzyka (płyty). **7,00:** Dziennik poranny. **7,10:** Parę informacyj. **7,15:** Audycja dla poborowych. **7,35:** Muzyka (płyty). **8,00:** Audycja dla szkół. **8,10—11,30:** Przerwa. **11,30:** „Pieśni i tańce Ziemi Wileńskiej". Poranek muzyczny dla młodzieży szkół powszechnych (z Wilna). **11,57:** Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. **12,03:** Utwory Mikołaja Rimski-Korsakowa (płyty). **12,40:** Dziennik południowy. **12,50:** Lustracje gospodarstw — pogadanka. **15,00:** Wiadomości gospodarcze. **15,15:** Koncert południowy w wykonaniu Orkiestry P. R. pod dyr. Mieczysława Mierzejewskiego. **16,00:** Skrzynka ogólna. **16,15:** Życie kulturalne stolicy. **16,20:** „Nad albumem znaczków pocztowych" — audycja dla dzieci starszych (z Poznania). **16,35:** Wileńska Orkiestra P. R. pod dyr. Wład. Szczepańskiego. **17,00:** Pogotowie pracy — odczyt. **17,15:** Śląskie pieśni ludowe w opracowaniu Stanisł. Wiechowicza w wykonaniu Chóru Mieszanego im. Ignacego Paderewskiego w Zgodzie pod dyr. Leona Falkusa. Transm. z Wystawy Radiowej w Katowicach. **17,50:** „Wojciech Oczko — znakomity lekarz polski 16-go stulecia" — odczyt. **18,00:** Pogadanka aktualna. **18,10:** Wiadomości sportowe. **18,20:** Orkiestra jazzowa Roy Fox'a (płyty). **18,45:** Program na jutro. **18,50:** Pogadanka aktualna. **19,00:** Powszechny Teatr Wyobraźni: W 25-lecie zgonu Bolesława Prusa premiera słuchowiska pt. „Stary subiekt", przekrój radiowy powieści „Lalka", opracowany przez Witolda Hulewicza. **19,45:** Muzyka lekka (płyty). **19,55:** Przerwa. **20,00:** Duński koncert europejski. Transmisja z Kopenhagi. Wykonawcy: Orkiestra Symf. Państwowej Rozgłośni Duńskiej pod dyr. Erika Tuxena i Launy Groendahla oraz soliści. **21,00:** Dziennik wieczorny. **21,10:** Pogadanka aktualna. **21,15:** „Schodnica — kolebka polskiego przemysłu naftowego" — fel. (ze Lwowa). **21,30:** Kwartet Schrammla dr Adam Herman (I skrz.), Wendelin Gottwald (II skrz.), Paweł Verbicki (harmonia), Józef Makowicz (git.) (z Krakowa). **22,00:** XVI audycja z cyklu „Sylwetki kompozytorów polskich" — Jan Maklakiewicz. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga, A. Szlemińska — śpiew, Kazimierz Wiłkomirski — wiolonczela. Koncert poprzedzi pogadanka Ryszarda Wernera.

PROGRAM LOKALNY.

TORUŃ. 7,10: Parę informacyj. **7,35:** Muzyka (płyty) z Warszawy. **12,03:** Muzyka francuska (płyty). **12,50:** „Nie zapominajmy o sadach" — pogadanka rolnicza. **13,00:** Melodia za melodią (płyty). **15,15** Utwory charakterystyczne (płyty). **15,35:** Życie kulturalne Pomorza. **15,40:** Utwory skrzypcowe (płyty). **16,05:** „Lubawa — dawna rezydencja biskupów chełmińskich" — felieton. **18,20:** Wiadomości rybackie. **18,30:** Chwila muzyki klasycznej (płyty). **18,45:** Program na jutro. **19,45:** Muzyka (płyty) z Warszawy.

ZAGRANICA.

Budapeszt. 19,00: Koncert solistów. **Kolonia. 19,00:** Koncert rozrywkowy. **Berlin. 20,10:** „Wiosna berlińska" — wieczór tańca. **Deutschlandsender. 20,10:** Wieczór muzyki operowej. **Frankfurt. 20,10:** Muzyka dla wszystkich — koncert rozrywkowy. **Monachium. 20,10:** Wesoły wieczór wiedeński. **Mediolan. 21,02:** Koncert ku czci Stradivariusa. **Poste Parisien. 21,10:** „Chopin i jego poezja" — audycja muzyczna z komentarzami. **Deutschlandsender. 22,30:** Nocna muzyczka. **Kopenhaga. 22,55:** Muzyka tan. **Sztutgart. 22,30:** Muzyka rozrywkowa. **Hilversum II. 23,50:** Muzyka tan. **Sztutgart. 24,00:** Koncert nocny z płyt.

Ciekawy proces przed sądem okręgowym.

W jutrzejszy czwartek odbędzie się przed trybunałem sądu okręgowego w Bydgoszczy ciekawy proces o paserstwo w związku z olbrzymimi systematycznymi nadużyciami, jakich się dopuszczał zmarły kasjer sądu grodzkiego w Bydgoszczy Tomasz Fudziński. Na ławie oskarżonych zasiądzie żona jego Salomea Fudzińska. Na rozprawę powołano 22 świadków. Przypuszczalnie proces pociągnie się do późnego wieczora. Przewodniczyć będzie rozprawie p. wiceprezes Wojtynowski.

Ważne dla właścicieli pojazdów mechanicznych.

Toruń, 18. 5. Urząd Wojewódzki Pomorski komunikuje, że używane pojazdy mechaniczne mogą właściciele zgłaszać do rejesrtacji **w wydziale komunikacyjno-budowlanym w Toruniu przy ulicy Krasińskiego 4 tylko w poniedziałki każdego tygodnia.** O ile w poniedziałek jest święto, można je zgłaszać następnego dnia (wtorek).

Natomiast nowe, jeszcze nie rejestrowane pojazdy mechaniczne zgłaszać można tamże każdego dnia powszedniego od godz. 10-ej do 12-ej w południe.

Dzień wygranych u Kaftala.

Stała wygrana dzienna zł 20.000 na nr 128637.

Pierwsze poświąteczne ciągnienie kl. IV było wyjątkowo szczęśliwe dla graczy Kaftala. W dniu tym padła u Kaftala stała dzienna wygrana zł 20.000 na nr 128637, zł 10.000 na nr 119581, zł 5000 na nr 156625 oraz cała moc wygranych po zł 2.000 i 1.000.

Warto zaznaczyć, że nie ma dnia, aby w tej popularnej, niezmiennie szczęśliwej kolekturze nie padły większe i mniejsze wygrane. Obecne ciągnienie klasy IV-ej trwa do końca miesiąca. Zainteresowanie ciągnieniem coraz większe. Szczególnym powodzeniem cieszy się okno wystawowe Kaftala, w którym kolektura barwnemi plakatami ilustruje swoje wyjątkowe szczęście. Jakże często przypadkowy przechodzień jest świadkiem wywieszania telegramu, zawierającego wiadomość o wygranej, właśnie jego numeru....

Gościnny występ lwowskiego humoru w Bydgoszczy.

Będąc obecnie w objeździe po całej Polsce, świetny zespół Wesołej Rewii Lwowskiej wystąpi jedyny raz w Bydgoszczy w sali kina „Rewia", ul. Marcinkowskiego 4. Grane będzie widowisko polityczne pióra znanego lwowskiego poety Henryka Zbierzchowskiego p. t. **„Co wolno wojewodzie".** Autor rewii z właściwą sobie maestrią obmalował w świetnej satyrze ostatnie wydarzenia, domysły i ploteczki i nawet to o czym się nie mówi z doby ostatniej. Dlatego też rewia „Co wolno wojewodzie" pod względem powodzenia nie ma sobie równej. Na czele zespołu ulubieniec całej Polski Antoni Kaczorowski. Musimy zaznaczyć, iż ten sam zespół grał ostatnio w Poznaniu 3 tygodnie z rzędu. Dane będą dwa przedstawienia w czwartek, dnia 20 maja. Pierwsze o 7-ej, drugie o 9,15 wiecz. Ceny od 54 groszy.

Sprawy sokole.

Okręgowy Wydział Sokolic.

W czwartek, dnia 20 bm. wspólna lekcja druhen przy muzyce od godz. 8-ej, na którą obowiązkowo przybyć muszą, ze względu na zlot okręgowy w niedzielę 23 bm., wszystkie drh. okr. V na salę Gimn. Kupieckiego. Ćwiczenia młodzieży żeńskiej gniazd bydgoskich tamże od godz. 7-ej.

Sokół żeński.

Dziś środa biblioteka otwarta cały dzień. W piątek 21 bm. odbędzie się zebranie grona technicznego o godz. 7 w sekretariacie przy ul. Dworcowej.

T. G. Sokół I.

Plenarne zebranie nie odbędzie się w czwartek 20 bm. lecz we wtorek 25 bm w Sokolni (dawniej Strzelnica).

Prezes.

KOŁO WIELKIE BARTODZIEJE.

Srebrne gody małżeńskie obchodzą dziś, w środę 19 bm. **p. Franciszek Sterma** i jego małżonka **Józefa** z domu **Murawska.** Jubilaci są długoletnimi gorliwymi członkami Chrześcijańskiej Demokracji. Na dalszą drogę życia „Szczęść im Boże!" — Zarząd Koła Ch. D. Wielkie Bartodzieje.

Z życia towarzystw.

Środa 19 maja.

Godz. 18,30: **Bractwo Najśw. Marii Panny z Góry Karmelu (Bractwo Szkaplerzne) przy farze.** Zebranie kwartalne w Domu Katolickim przy farze.

Godz. 20,00: **Tow. Kat. Czeladzi Rzemieślniczej.** Zebranie w Domu Czeladzi, ulica Zygmunta Augusta. Ważne sprawy; obecność wszystkich konieczna. Zebranie zarządu po zebraniu.

*

Rekolekcje III Zakonu przy kościele św. Trójcy rozpoczną się dziś 19 bm. o godz. 19, a rano o godz. 5-ej. Rekolekcje prowadzić będzie O. Norbert, Franciszkanin z Poznania.

— **Klub mandolinistów „Lutnia"** podaje do wiadomości wszystkim członkom i sympatykom, że lokal klubowy został z dniem 18 maja przeniesiony do lokalu p. Żółtowskiego (restauracja „Adria") ul. Toruńska nr. 12, narożnik Ustronie. Dziś lekcja oddziału II męskiego o godz. 20-ej tamże.

Bank Polski płacił w dniu 19. 5. 1937 r.

dolary amerykańskie	5,26
dolary kanadyjskie	5,26
funty szterlingów	26,01
franki szwajcarskie	120,30
franki francuskie	23,55
belgi belgijskie	88,75
liry włoskie	23,—
floreny holenderskie	289,25
korony czeskie	17,—
szylingi austriackie	98,—
marki niemieckie	121,—

Przetarg publiczny.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu zwraca uwagę na ogłoszony w Monitorze Polskim w Nr 108 z dnia 13 maja 1937 r. przetarg publiczny na budowę wieży reflektorowej konstrukcji żelaznej w Toruniu. Termin składania ofert upływa dnia **11 czerwca br. o godz. 12-tej.** (9615

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu.

Przetarg publiczny alei owocowych

Wydział Powiatowy wydzierżawia **w poniedziałek, dnia 24 maja 1937 r.** o godz. 10-tej w Powiatowym Zarządzie Drogowym w Świeciu n/W. ulica Dworcowa nr 63 **tegoroczny zbiór z alei czereśniowych** na szosach powiatowych powiatu świeckiego.

Warunki dzierżawy ogłoszone zostaną przed rozpoczęciem przetargu. Należność płatna w dniu przetargu. Kaucja licytacyjna 50 złotych.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
9805) (—) Mgr Cwinarowicz

Wydzierżawienie alei owocowych.

We wtorek, dnia 25 maja 1937 r o godz. 10-tej w sali hotelu Europejskiego w Gnieźnie przy ulicy Dąbrówki 19 odbędzie się

wydzierżawienie alei owocowych (czereśnie)

na wszystkich szosach znajdujących się w powiecie gnieźnieńskim.

Warunki dzierżawy będą ogłoszone przed przetargiem. Czynsz dzierżawny, oraz kaucję, której wysokość ustalona zostanie na przetargu, należy zapłacić zaraz po przyznaniu dzierżawy.

Opłatę stemplową ponosi dzierżawca.

Gniezno, dnia 19 maja 1937 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
9804) (—) Kasprzak.

Letnisko Brzoza

przy jeziorze i lesie stacja Chmielniki

od zaraz **do wydzierżawienia** całkowicie lub oddzielnie 9826

bufety i kuchnia

Zgłoszenie **Szatkowski, Bydgoszcz, Promenada nr 77.**

LICYTACJA.

Dnia 3 czerwca 1937 r. o godz. 9-tej odbędzie się w podwórzu Dyrekcji Okręgu Poczt i Telegrafów w Bydgoszczy sprzedaż licytacyjna **przedmiotów stanowiących zawartość niedoręczalnych przesyłek pocztowych.**

Sprzedaż licytacyjna obejmować będzie konfekcję damską, męską, kilim, sztuciec alpakowy, radioaparat, firany, książki i inne drobne przedmioty. **Urząd Pocztowy Bydgoszcz I.**

Motocykle

„Zündapp" i „BMW" od zł **1350,—**

9565) dostawa odwrotnie

BUTOWSKI i SKA
Bydgoszcz, Gdańska tel. 1559 i 2948.

Pamiętajcie o bezrobotnych!

Parasole ogrodowe

w rozmaitych kolorach i rozmiarach w wielkim wyborze po tanich cenach poleca 9827

Bydgoska Fabryka Parasoli
WEISSIG
ul. Gdańska 13
vis a vis Pod Orłem

Zlecenia na przeprowadzenie **licytacji** w Bydgoszczy i na prowincji przyjmuje
M. Cichon
licytator i taksator
Bydgoszcz 9831
ulica Podwale 3.

DBAJCIE O SWOJE ZDROWIE!
„SZWAJCARSKIE GORZKIE ZIOŁA" SĄ STOSOWANE PRZY KAMIENIACH ŻÓŁCIOWYCH I SKŁONNOŚCIACH DO ZAPARCIA.—„SZWAJCARSKIE GORZKIE ZIOŁA" SĄ NATURALNYM, ŁAGODNYM ŚRODKIEM PRZECZYSZCZAJĄCYM, UŁATWIAJĄCYM FUNKCJE ORGANÓW TRAWIENIA, STOSOWANYM RÓWNIEŻ PRZY NADMIERNEJ OTYŁOŚCI. 8724

Fabryka Mebli
AMBROŻY PAŁCZYŃSKI
Wełniany Rynek 9 8039
Poleca swe najtańsze źródło zakupu urządzeń mieszkaniowych.

2-osobowy samochód
Chrysler (Roadster)
w jasno popielatym kolorze, pierwszorzędnie utrzymany, w kompletnym wyposażeniu **zł 1.800,—** 9836
„STADIE-AUTOMOBILE" Sp. z o. o.
Sniadeckich 2. **Tel. 1602.**

Samodzielny **książkowy**
do księgowości amerykańskiej możliwie z branży metalowej zaraz potrzebny. Zgłoszenia z odpisami świadectw i podaniem wynagrodzenia do filii Dziennika pod **„B. 1500".** (9796

9254

Naszych Szan. Czytelników
prosimy uprzejmie przy zamówieniach oraz zakupach jakoteż przy nadawaniu ofert na ogłoszenia podane w naszem piśmie, powoływać się zawsze na **„Dziennik Bydgoski"!**

POLECENIA

Tapety Linoleum Ceraty
najtaniej u 5395
Waligórskiego
Bydgoszcz
Gdańska 12, tel. 1223.

Przeprowadzki
przewozy. Expres, Warszawska 25, tel. 3800. (2571

Sztuczna węza
z czystego wosku pszczelnego
wszelkie artykuły pszczelarskie na sezon stale na składzie.
Juliusz Musolff
T. z o. p. 7693
Bydgoszcz
ulica Gdańska 7
tel. 1650 i 3026

Tapety
najnowsze desenie najkorzystniej J. Tyczyński, Gdańska 40. 6070

MEBLE
solidne i trwałe w wielkim wyborze poleca (12293
Ign. D. Grajnert
Bydgoszcz, Dworcowa 21.

Repertuar kin bydgoskich:
KRISTAL: „Narzeczona z Wiednia" z Martą Eggerth (ostatni dzień) oraz reportaż z Uroczystości Koronacyjnych w Londynie i nadprogram.
ADRIA: „Jestem niewinny", premiera i nadprogram.
APOLLO: „Legia zatraceńców" i nadprogram.
REWIA: Dziś dwa filmy: „Bengali" z Garry Cooperem i „Buster Keaton rozdaje miliony".
BAŁTYK: „Mały Buntownik" oraz „Walczący szaleniec" Tim Mc Coy.

Dla nowożeńców
urządza wielką sprzedaż fajansu, porcelany, emalii i szkła po specjalnych cenach **B. Kaczmarek,** Magazyn zadowolonych klientów, **Podwale 12,** telefon 23-71. 4227

SPRZEDAŻE

Hektarów
170, pow. Brodnica, blisko miasta, kompletne inwentarze, dobre budynki, z powodu choroby sprzedam 150 000, wpłata 33.000, hipoteka 75000, lub zamienię dom większego miasta Pomorza. Oferty „Natychmiast" Dziennik Bydgoski Grudziądz. (9654

Dom
oficyną, ogródkiem na sprzedaż. Cena 53.000, wpłata 33.000, reszta hipoteka. Oferty pod „Okazja" do Dziennika Bydg. (9764

Kiosk w Jastarni
w dobrym punkcie korzystnie sprzedam. Zgłoszenia Westfalewski, **Gdynia,** Skwer Kościuszki 19, telefon 30-15. 9706

W Gdyni
restaurację pełnym wyszynkiem przy głównej ulicy, dobrze zaprowadzoną, sprzedam lub zamienię na ruchomość. Oferty Dzien. Bydgoski **Gdynia** „Egzystencja zapewniona". (9314

Dom 8747
ogrodem. Toruńska 116.

Kolonialkę 5188
narożnikową, centrum z mieszkaniem sprzedam korzystnie z powodu wyjazdu. Chrobrego 23—5.

Pianina
Pfitzenreuter, Pomorska nr 27. (5185

Z powodu
choroby kiosk. Swiętojańska 7—2. 9772

Kompletne
narzędzia kowalskie w dobrym stanie sprzedam. Adres Dziennik. 9786

Ford (9817
rocznik 1932, limuzyna oryginalna, balony, stan doskonały, sprzeda tanio, kom. Mazuś, Koronowo.

Wóz
roboczy 2 cal. w dobrym stanie na sprzedaż. Toruńska 258. (9793

Rowery
używane. Bramka, warsztat. (9891

Kolonialkę
z powodu wyjazdu sprzedam. Grudziądzka 24. (9782

KUPNA

Dobrze (9747
utrzymane, używane stoły ogrodowe żelazne, poszukuję celem kupna. Łaskawe oferty z podaniem ceny proszę skierować do administr. pod „E. L. S".

Plan 5194
nieprzemakalny dobry kupię. Pod „K. 275" filia.

Kupię
akcje Banku Polskiego. Zgłosić, adwokat Jurkiewicz, Sniadeckich 1. (5183

Domek
kupię, wpłata 4.000, reszta mies. ratami. Of. filia Dziennika pod „E 77". (5187

POSADY WOLNE

Pierwszorzędny
samodzielny cukiernik zaraz potrzebny, z podaniem wysokości wynagrodzenia. Robert Gański, Piekarnia, Wejherowo, Pierackiego 5. 9752

Ekspedientka
do składu rzeźnickiego potrzebna od zaraz. Antoni Leski, Grudziądz, Pańska 21. 9750

Pastuch 5191
potrzebny. Kijowska 1.

Szofer
z kaucją, do rozwożenia towaru, obeznany na Pomorzu, potrzebny. Łokietka 40, m. 2. (9773

Uczeń
piekarski potrzebny od zaraz. Bydgoszcz, Nakielska 39, mistrz piekarski R. Czaplewski. (9775

Czeladnik
krawiecki potrzebny od zaraz. Gamma 4—2. (5186

Służąca
bez spania. Gdańska 135, m. 8. (5190

Pierwszorzędna
fryzjerka manikur możliwie strzyżenie lub fryzjer damski, wolnym utrzymaniem zaraz. Zgłoszenia do Dziennika „Dobra posada". (9410

Fryzjer
potrzebny zaraz. Seweryn Sliwiński, Chełmno, Marszałka Focha 20. (9379

Dwuch
krawców poszukuje. Ugory 30. (9791

Potrzebny
od zaraz młodszy czeladnik cukierniczy, dobry fachowiec. Piotr Ipczyński, Koronowo, Bydgoska 11. (9770

Panienka (9787
zgrabna za modelkę, potrzebna. Filia „Sztuka".

Fryzjer
potrzebny zaraz. Wiśniewski, Orla 2. (9779

Dziewczyna
zaraz potrzebna. Podwale 13, piekarnia. (9753

POSADY POSZUKUJĄ

Laborantka
z praktyką poszukuje posady. Oferty do Dzien. Bydg. pod „Laborantka". (9785

Stangret
kawaler poszukuje jakiejkolwiek pracy. Oferty „Uczciwy". (9788

DZIERŻAWY

Do wydzierżawienia
pensjonat położony w Helu zupełnie blisko plaży, składający się z 13 pokoi gościnnych, z werandą oszkloną i wielkim balkonem z widokiem na morze. Kompletne urządzenie na miejscu. Do objęcia potrzeba około 2.500 zł. Łaskawe zgłoszenia pod adresem: Alfons Tomaszewski, Hel, zarządca przymusowy. 9481

Kolonialkę
z mieszkaniem bez towaru wydzierżawię. Toruńska 15. (9801

Ogród
owocowy wydzierżawię. Adres wskaże Dziennik Bydgoski. 9769

Piekarnia-cukiernia
w ruchliwej wsi przy kościele i cukrowni od zaraz do wydzierżawienia. Zgłoszenia Dziennik Bydgoski, Inowrocław. (9813

Wydzierżawię
280, 75 mórg. Nowakowski, Kaszubska 2. (9792

Skład
i ubikacje na warsztat przy rynku. Wiadomość Krakowska 21. (5189

Cena w tej rubryce 1 wiersz 50 gr

1 i 2 pokojowe:
kuch. łaz. Sniadeckich 13/1.

2 pokojowe:
kuchnią. Sniadeckich 39/1.

3 pokojowe:
z kuch. Ciepła 11, Wilczak.

5 pokojowe:
I. i II. ptr. Swiętojańska 21

6 pokojowe:
komfortowe mieszkanie, kompletnie odremontowane, I piętro, przy ul. 20 Stycznia 6 do wynajęcia.

2 pokoje
kuchnia, rok z góry. Plac Piastowski 7. (5192

5 pokojowe
Gimnazjalna 8. Wiadomość Cieszkowskiego 16, m. 3 lub Gimnazjalna 4, I p. (5193

2 pokoje
z łazienką bez kuchni od zaraz. Paderewskiego 1 portier, tel. 3125 (9771

3 pokojowe 5195
eleganckie mieszkanie. Cieszkowskiego 22—2.

3 pokoje
z kuchnią wyremontowane I ptr. do wynajęcia. Grunwaldzka 75 9894

2 pokoje
z kuchnią, od zaraz, wiad. w Dzienniku Bydg. (9802

Za wypożyczenie
zł 1 000 oddam samotnej solidnej osobie pokój z kuchnią w willi. Zgłoszenia pod „Inteligentna" Biuro Ogłoszeń, Dworcowa 54. (9819

Jeden (9795
i 2 pokojowe mieszkanie z kuchnią od zaraz do wynajęcia. Kujawska 42.

3 pokoje
łazienką 1. VI do wynajęcia. Emilii Plater 9, 1 ptr. (5219

4 pokoje
komfortowe Bielawki. Wiadomość Król. Jadwigi 6, m. 6. (9828

MIESZKANIA SZUKA

1 lub 2
pokojowego mieszkania z kuchnią poszukuje wdowa z emeryturą. Oferty pod „Mieszkanie 100" do filii Dziennika Bydgoskiego (8245

Mieszkanie
1 pokojowe z kuchnią poszukuje urzędniczka Zgłoszenia pod „Pewna" do Biura Ogłoszeń, Dworcowa 54. (9816

POKOJE WOLNE

Pokój
czysty pani lub panu. Unii Lubelskiej 7, m. 3. (9618

Czysty 5184
słoneczny, łazienka, telefon. Stycznia 22, pierwsze.

LETNISKA

Orłowo-Morskie
ul. Przemysława 4
pensjonat „Maria"
przy morzu, ciepła, zimna woda, maj, czerwiec ceny zniżone. (9315

Halina — Sopoty
polski pensjonat. Maj czerwiec 20% zniżka. Lipiec, sierpień pozostałe pokoje poleca dla gwarancji Szanownych Gości. (9232)

Dokąd wyjechać
na letnisko, kurację wskaże bezpłatnie „Erest" biuro letnisk. Gdańska 36. (9784

RÓŻNE

Ogrodnik
tępi szkodniki drzew owocowych aparatem. Wasiak, Koźmiana 12. (9777

Unieważniam
moją książeczkę wojskową którą skradziono. — Karol Żakowicz, Bydgoszcz, Nakielska 40. 9079

Znaleziono
w 1. święto w Smukale Górnej pasek od płaszcza. Odebrać w Dzienniku Bydgoskim. 9732

— Mamusiu, tandem.

Ceny ogłoszeń: 25 gr. za wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej szerokości 38 mm. Za reklamy na stronie przed ogłoszeniami 70 gr., w tekście na drugiej i trzeciej stronie 1,20 zł, na dalszych stronach 1,00 zł. za milim. 1 łam., szer. 67 mm. Drobne ogłoszenia słowo tytułowe 25 gr., każde dalsze 15 gr.; dla poszukujących pracy oraz na nekrologi 20% zniżki. Większe ogłoszenia, zamieszczone wśród drobnych, 50% drożej jak w zwykłem dziale ogłoszeniowym. Przy powtórzeniu ogłoszeń o tym samym tekście udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty upadają. — Ogłoszenia zagraniczne 25% dopłaty. — Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca o 20% drożej. Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsce administracja nie odpowiada. — Miejsce płatności: Bydgoszcz. — Konta bankowe: Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Ludowy. Konto czekowe: P. K. O. 203713 Poznań.

Wydawca, nakładem i czcionkami: Drukarnia Bydgoska Sp. Akc. w Bydgoszczy. — Za wiadomości z Gdyni i wybrzeża odpowiedzialny: Witold Wasilewski w Gdyni za kronikę toruńską: Roman Kobierski w Toruniu; za wszystkie inne działy: Aleksander Kiedrowski w Bydgoszczy.